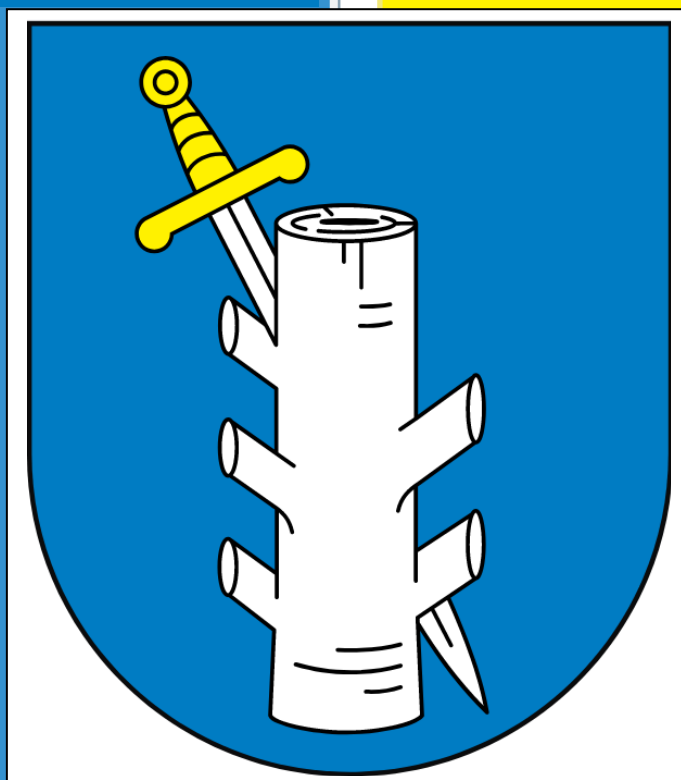

**DIAGNOZA
SYTUACJI**

**SPOŁECZNEJ
GOSPODARCZEJ
PRZESTRZENNEJ**

GMINA RAKONIEWICE

ProPOLIS
CONSULTING

Spis treści

Wprowadzenie	3
Diagnoza społeczna, gospodarcza i przestrzenna gminy Rakoniewice	4
Położenie	4
Zagospodarowanie przestrzenne	18
Demografia	22
Warunki życia mieszkańców	27
Działalność gospodarcza	36
Rynek pracy	41
Edukacja	43
Kultura, sport i rekreacja	53
Zaangażowanie społeczne i współpraca samorządowa	56
Pomoc społeczna	58
Ochrona zdrowia	65
Bezpieczeństwo publiczne	66
Mienie komunalne	68
Ocena jakości warunków życia w gminie Rakoniewice. Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Analiza obszarów funkcjonalnych w gminie Zagrodno . Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Analiza porównawcza gminy Zagrodno z wybranymi gminami wiejskimi w województwie dolnośląskim..... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Wnioski z diagnozy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Wykaz rysunków	73
Wykaz tabel.....	74
Wykaz wykresów.....	75

Wprowadzenie

Gmina może opracować strategię rozwoju gminy, która jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, obejmującą tę gminę. Przed przystąpieniem do prac nad sporządzeniem projektu strategii rozwoju gminy, niezbędne jest wykonanie diagnozy jej sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Wnioski z tej diagnozy stanowią podstawę w przygotowaniu projektu strategii rozwoju gminy, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych, zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.).

Na potrzeby przeprowadzenia diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Rakoniewice zostały wykorzystane dane dostępne w statystyce publicznej oraz informacje i dane przygotowane przez pracowników gminnych jednostek organizacyjnych. Ważny element diagnozy stanowią wyniki badania ankietowego wykonanego z wykorzystaniem publicznie dostępnego kwestionariusza w formie elektronicznej (on-line) w celu zapewnienia udziału mieszkańców oceny jakości warunków życia w gminie.

Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Rakoniewice opierają się w szczególności na:

- analizie stanu społecznego, gospodarczego i przestrzennego gminy;
- ocenie jakości warunków życia w gminie w ramach konsultacji społecznej;
- analizy porównawczej gminy z innymi gminami województwa wielkopolskiego.

Diagnoza społeczna, gospodarcza i przestrzenna gminy Rakoniewice

Punktem wyjścia do formułowania strategii rozwoju gminy Rakoniewice są wnioski wynikające z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy. Diagnoza ta pozwala na ocenę istniejącego stanu oraz na sformułowanie wniosków określających główne kierunki, wyzwania i kluczowe problemy rozwoju Gminy w regionie województwa wielkopolskiego. Na podstawie wniosków z diagnozy jest możliwe podjęcie dalszych prac nad przygotowaniem strategii rozwoju gminy Rakoniewice.

Położenie

Rakoniewice – gmina miejsko - wiejska (dalej też Gmina), leży w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie grodziskim. Zajmuje powierzchnię około 201 km², na której zamieszkuje 13 146 osób (gęstość zaludnienia wynosi 66 osób na 1 km²) (Bank Danych Lokalnych, stan na 31 grudnia 2021 r.). W obrębie granicy administracyjnej Gminy znajdują się miejscowości określone jako miasto, wsie oraz miejscowości podjadające status części miejscowości takie jak: Rakoniewice (obszar miejski), Rakoniewice (obszar wiejski), Kuźnica Zbąska, Wola Jabłońska, Błońsko, Blinek, Jabłonna, Komorówko, Wioska, Gnin, Ruchocice, Rataje, Gola, Głodno, Elźbieciny, Narożniki, Goździn, Stodolsko, Rostarzewo, Cegielsko, Drzymałowo, Adolfowo, Łąkie, Tarnowa, Terespol, Nowe Łąkie. Najbardziej zaludnioną miejscowością są Rakoniewice.

Rysunek 1. Położenie gminy Rakoniewice w województwie wielkopolskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS – fragment MAPY Podział administracyjny Polski na województwa i powiaty w dniu 1 stycznia 2022 r.

Rysunek 3. Podział Polski na jednostki NUTS 3 obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. (granice województw i powiatów według stanu na 1 stycznia 2018 r.).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Rysunek 4. Gmina Rakoniewice na tle podziału Polski na jednostki NUTS 3 obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. (granice województw i powiatów według stanu na 1 stycznia 2018 r.).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Obszar Gminy zgodnie z regionalizacją Polski opracowaną przez J. Kondrackiego, położony jest w obrębie dwóch mezoregionów tj. Pojezierze Poznańskie i Dolina Środkowej Obry.

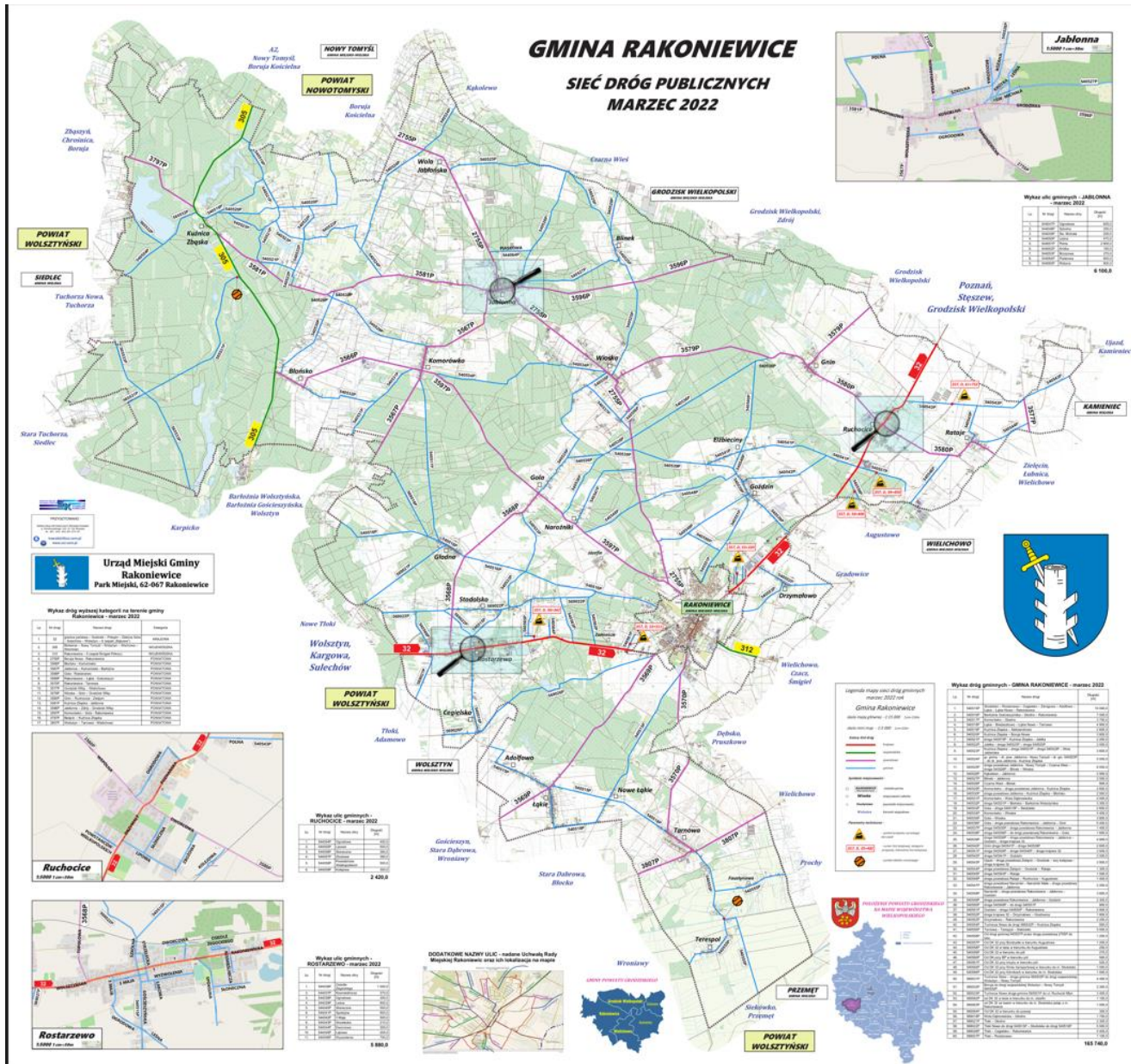

Rysunek 5. Położenie fizycznogeograficzne gminy Rakoniewice.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kondracki, Richling (1994).

Gmina Rakoniewice posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną, zapewniającą sprawny dojazd do siedziby gminy, powiatu czy województwa. Sieć obejmuje drogi publiczne:

- krajowe (DK nr 32 Poznań-Zielona Góra przebiegająca przez centrum Gminy);
- wojewódzkie (DW nr 305 łączy Bolewice - droga krajowa nr 92 z drogą wojewódzką nr 324 w miejscowości Wroniniec, na terenie gminy Rakoniewice przebiega przez miejscowość Błońsko i Kuźnica Zbąska, DW nr 312 łączy drogę krajową nr 32 w miejscowości Rakoniewice z drogą krajową nr 5 w miejscowości Czacz, na terenie gminy Rakoniewice przebiega przez Rakoniewice);
- powiatowe i gminne.

Rysunek 6. Sieć dróg publicznych Rakoniewice.

Źródło: Zasób gminy Rakoniewice.

Na terenie Gminy znajdują się liczne drogi i ulice niezaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych. Drogi te często mają charakter ogólnodostępnych i są w posiadaniu gminy Rakoniewice. Od kilkunastu lat w obrębie Gminy jest obserwowany stały wzrost natężenia ruchu kołowego, w szczególności na drodze krajowej. Przez teren Gminy planowana jest trasa obwodnicy drogi krajowej, która przebiegać ma przez miejscowości: Ruchocice, Goździn, Rakoniewice Wieś, Rakoniewice, Stodolsko i Rostarzewo. Obwodnica ma docelowo odciążyć prowadzony przez centrum miejscowości ruch.

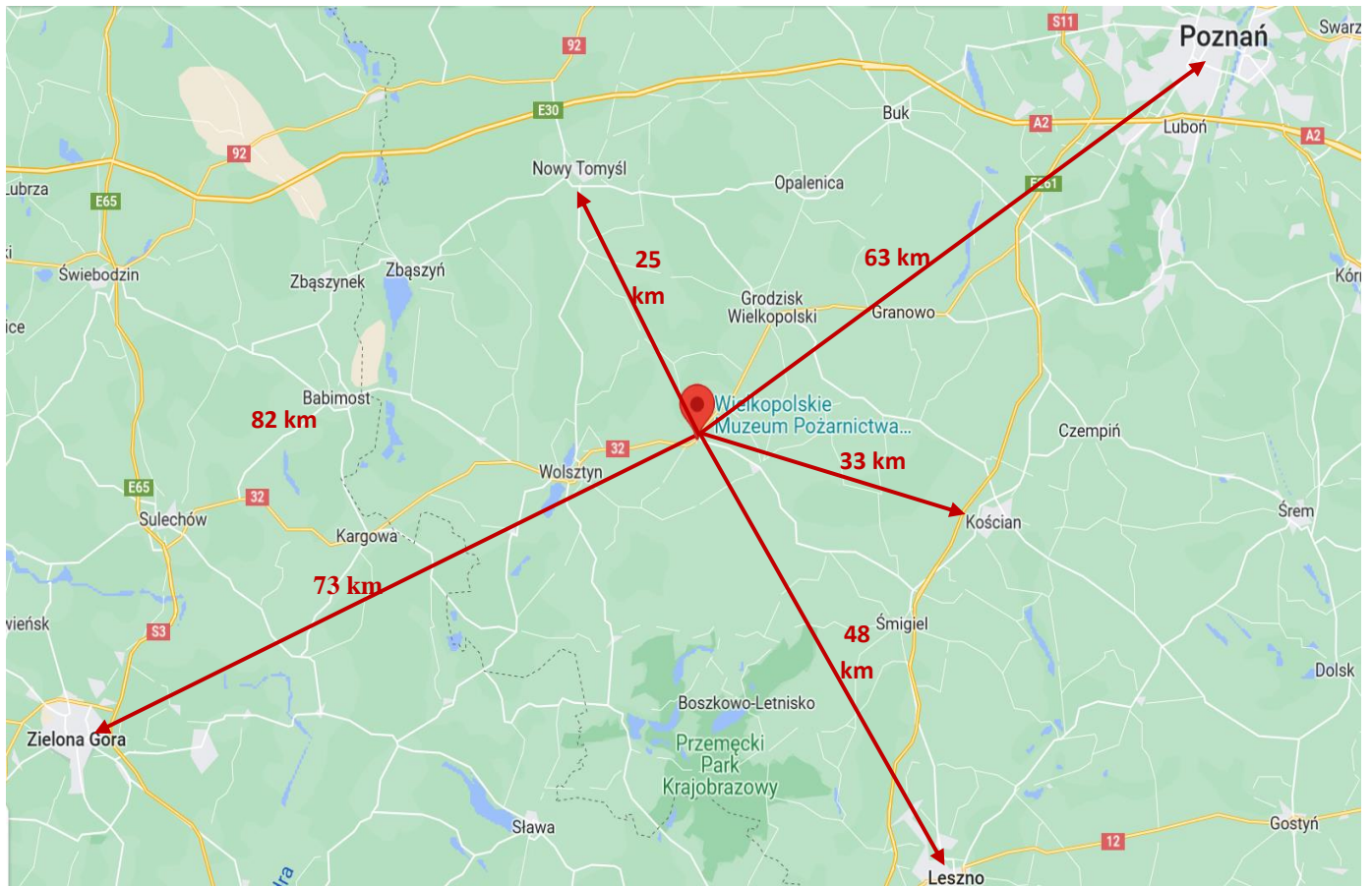
Przez teren Gminy przebiega Linia kolejowa nr 357 łącząca stację Wolsztyn ze stacją Luboń. Czynne stacje kolejowe mieszczą się w miejscowościach: Rostarzewo, Rakoniewice, Drzymałowo i Ruchocice. W 2014 r. modernizowany był odcinek linii kolejowej Drzymałowo – Grodzisk Wielkopolski, obecnie w trakcie remontu jest odcinek między Wolsztynem a Drzymałowem. Modernizacja i remont

przyczynią się do polepszenia dostępności komunikacji kolejowej dla mieszkańców. Maksymalna prędkość pociągów pasażerskich zwiększy się z 80 km/h, na 120 km/h.

Rysunek 7. Sieć dróg publicznych w mieście Rakoniewice.

Źródło: Zasób gminy Rakoniewice.

Rysunek 8. Położenie gminy Rakoniewice w regionie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.google.com/maps

Gmina posiada szybki i łatwy dojazd do Autostrady A2 – węzeł Nowy Tomyśl - odległość ok 30 km, a także do odcinka drogi ekspresowej S5 z węzłem w Stęszewie - odległość ok 35 km.

Stanowiące centrum administracyjne i usługowe Gminy miasto Rakoniewice jest oddalone: od Poznania ok. 63 km, Zielonej Góry ok. 73 km, Nowego Tomyśla ok. 25 km, Kościana ok. 33 km i Leszna ok. 48 km.

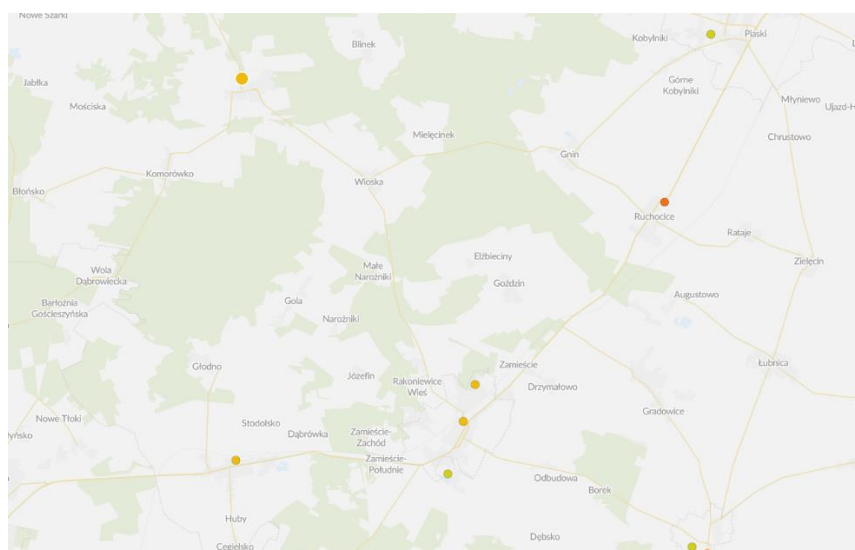
Środowisko naturalne

➤ KLIMAT

Gmina położona jest w zasięgu regionu klimatycznego Lubuskiego, gdzie stosunkowo najczęściej mogą pojawić się dni z pogodą gorącą, słoneczną, bez opadu. Mniej zaś jest dni z typami pogody przymrozkowej. Warunki klimatyczne gminy Rakoniewice kształtowane są przez masy powietrza polarno-morskiego. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi tu 450 mm. Maksimum opadów przypada na miesiące letnie: czerwiec, lipiec i sierpień, natomiast najniższe opady notowane są od grudnia do lutego. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi +8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, natomiast najchłodniejszym styczeń. Pokrywa śnieżna zalega zazwyczaj przez około 20 dni w roku. Pierwsze przymrozki jesienne zaczynają się w połowie października, natomiast ostatnie przymrozki wiosenne trwają do końca kwietnia. Okres wegetacyjny trwa 220 dni. Przeważają wiatry z sektora zachodniego (40%) przy udziale sektora wschodniego wynoszącym 25%, sektora południowego 25% i północnego 10%.

➤ POWIETRZE

Od 2018 r. gmina Rakoniewice monitoruje stan jakości i poziom zanieczyszczenia powietrza. Czujniki zostały zainstalowane w Rakoniewicach, Ruchocicach, Rostarzewie oraz w m. Jabłonna i wpięte w ogólnopolską sieć sensorów. Mapę czujników z odczytem jakości powietrza można zobaczyć na stronie <https://airly.org/map/pl/#52.141732,16.274354,i6987>. Podgląd czujników z terenu gminy Rakoniewice dostępny jest również na stronie internetowej Urzędu Miejskiego Gminy Rakoniewice w zakładce: sprawdź jakość powietrza w Gminie Rakoniewice. Informacja o stanie jakości powietrza w Gminie jest także wyświetlana na zainstalowanej tablicy multimedialnej na terenie Placu Powstańców Wielkopolskich w Rakoniewicach.

Rysunek 9. Rozmieszczenie czujników z odczytem jakości powietrza na terenie gminy Rakoniewice.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

➤ ZŁOŻA KOPALIN

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego w granicach gminy Rakoniewice występują udokumentowane złoża kopalin. Zgodnie z definicją z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo Geologiczne i Górnicze złożem kopaliny jest naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Gmina Rakoniewice jest obszarem zasobnym w surowce. Występuje na jej terenie 29 złóż kopalin, wśród których wymienić należy torfy, gazy ziemne, kruszywa naturalne, piaski kwarcowe czy surowce ilaste ceramiki budowlanej. Nadzór Górniczy prowadzi nad nimi Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu. W poniższej Tabeli zostały zestawione wszystkie złoża występujące na terenie gminy Rakoniewice.

Tabela 1. Istniejące złoża na terenie gminy Rakoniewice:

Nazwa	Kopalina	Identyfikator złoża
Kuźnica Zbąska SR	torfy	10414
Kuźnica Zbąska SRII	torfy	10755
Kuźnica Zbąska AO	torfy	13912
Kuźnica Zbąska SJ	torfy	16492
Kuźnica Zbąska KWII	torfy	17339
Kuźnica Zbąska MRDI	torfy	11317
Kuźnica Zbąska JP	torfy	15821
Kuźnica Zbąska KP	torfy	10781
Kuźnica Zbąska RGII	torfy	13103
Kuźnica Zbąska RGIII	torfy	15013
Kuźnica Zbąska RGIV	torfy	16890
Jabłonna JS	torfy	15863
Jabłonna JSII	torfy	17809
Elźbieciny	gazy ziemne	9850
Jabłonna	gazy ziemne	10133
Jabłonna S	gazy ziemne	11312
Jabłonna W	gazy ziemne	10134
Paproć*	gazy ziemne	4710
Ruchocice*	gazy ziemne	9411
Ujazd	gazy ziemne	4674
Wielichowo*	gazy ziemne	8899
Wielichowo W*	gazy ziemne	19461
Józefin	surowce ilaste ceramiki budowlanej	2266

Rakoniewice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	2277
Rostarzewo	surowce ilaste ceramiki budowlanej	2267
Rostarzewo I	surowce ilaste ceramiki budowlanej	13604
Kuźnica Zbąska ZS	Kruszywa naturalne	16893
Czarna Wieś*	Gazy ziemne	19643
Tuchorza*	Piaski kwarcowe	2687

*złóże położone tylko w części na terenie gminy Rakoniewice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.rakoniewice.e-mapa.net – dane geologiczne

Gmina Rakoniewice wchodzi w skład Podregionu Rakoniewickiego, Regionu Rakoniewicko-Nowotomyskiego. Przeważają tu gleby płowe i brunatne wyługowane należące do kompleksów 6, 5 i 7. Grunty orne III klasy bonitacyjnej, czyli zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych wymagające zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, zlokalizowane są przede wszystkim w Ratajach i Ruchocicach, gdzie dominują. Ponadto rozmieszczone są w Drzymałowie i Rakoniewicach Wsi. Mniejsze arealy znajdują się również w zachodniej części Gminy, w Stodolsku, Rostarzewie czy Głodnie.

➤ WODY POWIERZCHNIOWE

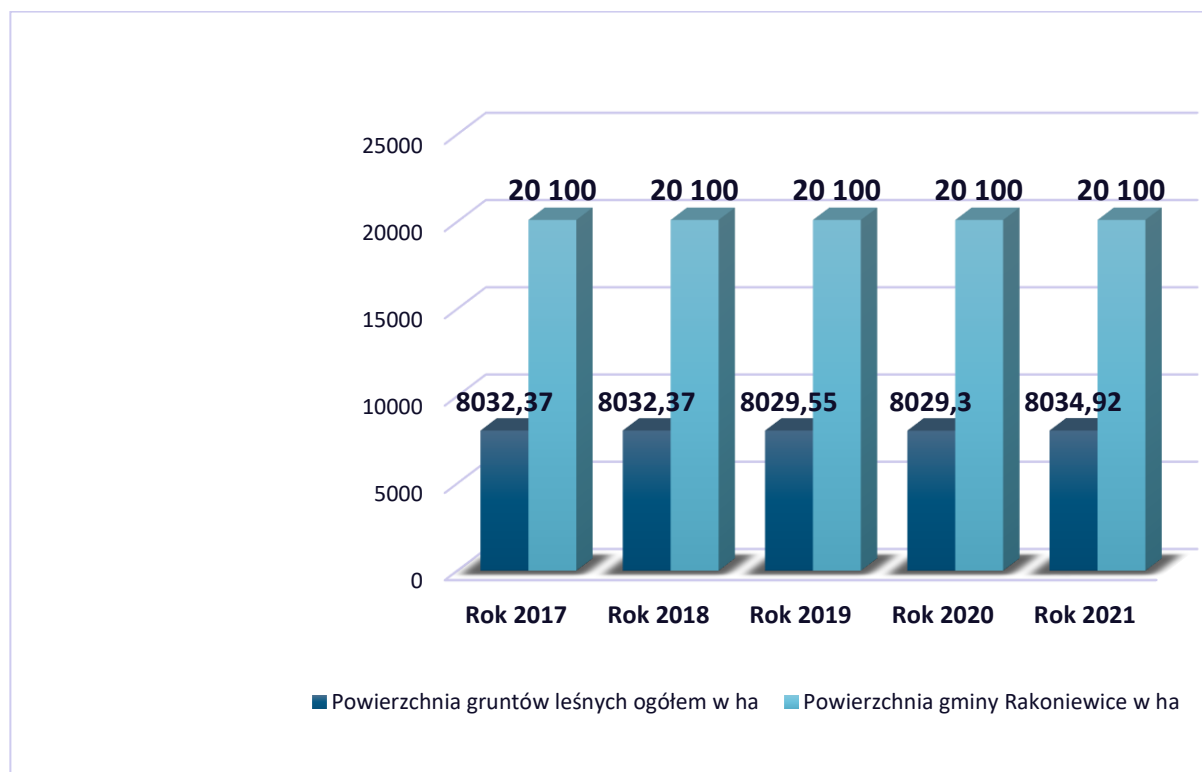
Gmina Rakoniewice odwadniana jest w kierunku południowo-wschodnim, tj. do systemu Kanałów Obrzańskich (Środkowy Kanał Obry i Północny Kanał Obry). Obszar Gminy nie jest bogaty w wody powierzchniowe. Największym zbiornikiem na terenie Gminy jest Jezioro Kuźnickie, położone w zachodniej części Gminy, zwane także Białym, o powierzchni 79,8 ha i głębokości maksymalnej około 13 m. W sezonie letnim jezioro wykorzystywane jest w celach rekreacyjnych. Na jego obszarze znajdują się kąpieliska, pola namiotowe, indywidualne domki rekreacyjne. Teren wokół jeziora jest zalesiony, w drzewostanie dominuje sosna. Ponadto na terenie Gminy znajdują się jeziora: Wioska i Brajec. Głównym ciekim wodnym jest rzeka Dojca, która przepływa przez jezioro Wioska, a poza terenem Gminy przez jeziora Wolsztyńskie i Bierzyńskie, uchodząc do północnego kanału Obry, podobnie jak drugi co do długości ciek, czyli Kanał Gniński. Na południu Gminy w okolicach miejscowości Tarnowa i Terespol przebiegają Kanały Obrzańskie (Środkowy Kanał Obry i Północny Kanał Obry). W części południowo-zachodniej miasta Rakoniewice znajduje się zbiornik małej retencji.

➤ WODY PODZIEMNE

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1:200000 gmina Rakoniewice położona jest w regionie wielkopolskim (XIII). Główne poziomy użytkowe występują tu w utworach czwartorzędu i trzeciorzędu. Czwartorzędowy poziom użytkowy tworzony jest przez piaski i żwiry, i zalega on na głębokości od kilku do 80 m. Trzeciorzędowy (miocen) poziom użytkowy występuje na głębokości od 80 do 130 m. W ciągu roku obserwuje się jeden okres wzniosu stanów wód podziemnych (marzec) i jeden okres spadku stanów wód podziemnych (wrzesień). Tego rodzaju typ wahań wskazuje, że w okresie wiosennych roztopów zasilanie wód podziemnych jest największe. Po wiośnie następuje sukcesywne wykorzystywanie zasobów zgromadzonej wody aż do jesieni.

➤ LASY

Lasy, grunty leśne i tereny zadrzewione zajmują 41,2%. Wykres poniżej przedstawia stosunek powierzchni lasów do powierzchni ogółem gminy Rakoniewice w latach 2017-2021 w km². W analizowanych latach nie odnotowano znacznych zmian w powierzchni nieruchomości zajętych na tereny lasów w granicy administracyjnej Gminy. W latach 2017 i 2018 powierzchnia lasów w gminie Rakoniewice była taka sama. W 2019 roku odnotowano niewielkie zmiany w powierzchni lasów – zmniejszyła się o około 2,82 ha (ok. 0,035%) i utrzymywała się to przez rok 2019. Natomiast w roku 2021 powierzchnia lasów na terenie Gminy zwiększyła 5,69 ha (ok. 0,01%).

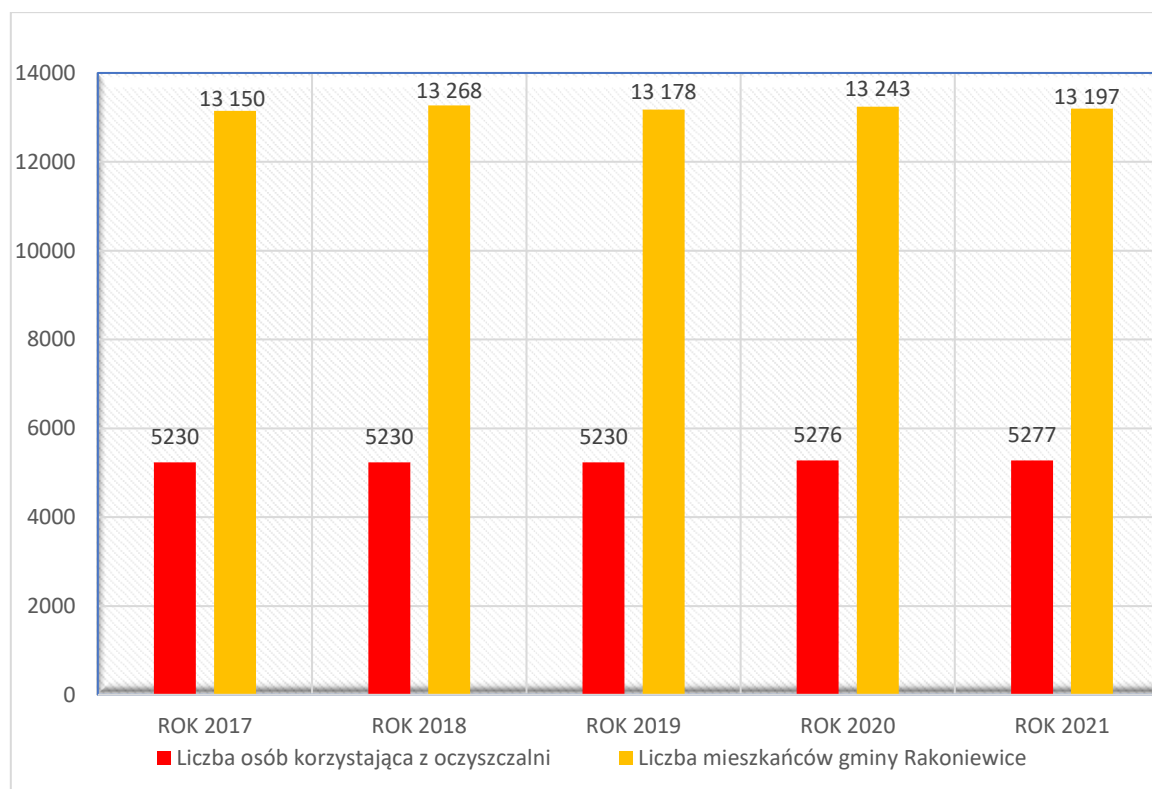

Wykres 1. Powierzchnia terenów lasów w porównaniu do powierzchni ogółem gminy Rakoniewice w latach 2017-2021 [w km²].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

➤ GOSPODAROWANIE ODPADAMI

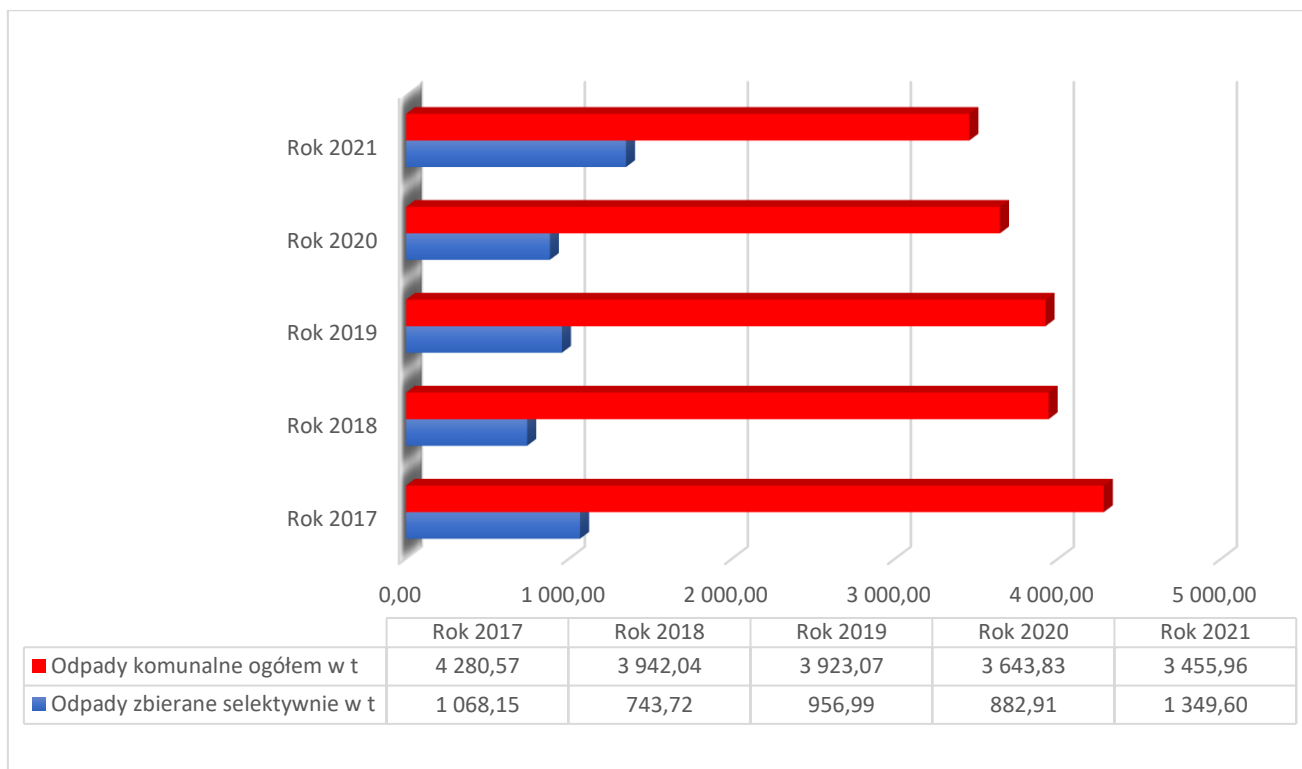
Wpływ na środowisko naturalne ma sposób zagospodarowania ścieków i odpadów. Poniższy wykres przedstawia porównanie liczby osób korzystających z oczyszczalni do liczby mieszkańców ogółem Gminy w latach 2017-2021 r. Na terenie gminy Rakoniewice znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w miejscowości Rakoniewice, dla której uzyskano pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód w zakresie wprowadzenia oczyszczonych ścieków, po uprzednim ich oczyszczeniu. Liczba osób korzystająca z oczyszczalni ścieków jest zależna od długości wybudowanej infrastruktury kanalizacyjnej. Na dzień dzisiejszy z oczyszczalni ścieków mogą korzystać mieszkańcy Rostarzewa, Drzymałowa, Rakoniewic (obszar miejski) oraz Rakoniewic (obszar wiejski).

Wykres 2. Mieszkańcy korzystający z oczyszczalni w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2017- 2021 można zauważyć, że z roku na rok coraz więcej odpadów z terenu gminy Rakoniewice, zbieranych było w sposób selektywny. Jedynie w roku 2018 odnotowano spadek wartości o 6,1 % w stosunku do roku 2017, co obrazuje poniższy wykres. Większa ilość odpadów komunalnych gromadzonych w sposób selektywny pozwala osiągnąć większy wskaźnik powtórnego ich wykorzystania, które prowadzi zmniejszenia nadmiernego eksploataowania złóż naturalnych oraz zmniejszenia ilości śmieci.

Wykres 3. Odpady komunalne w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021 [w t].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W 2019 roku mieszkańiec gminy Rakoniewice wyprodukował średniorocznie 269 kg odpadów komunalnych. Jest to o 21 kg więcej niż w roku 2020 oraz o 35 kg więcej w porównaniu z rokiem 2021. Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Rakoniewice jest firma PreZero. Miejszem zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Piotrowie Pierwszym.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) jest zlokalizowany na terenie dawnego składowiska odpadów komunalnych w Goździnie.

➤ PROJEKTY PROEKOLOGICZNE

Obecnie gmina Rakoniewice prowadzi inwestycję pod nazwą: Uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowościach Jabłonna, Wioska, Komorówko, Gola, Narożniki, Józefin i Rakoniewice Wieś w gminie Rakoniewice. Celem inwestycji jest budowa kanalizacji sanitarnej w ww. miejscowościach oraz budowa przepompowni ścieków wraz ze zlewnią. Budowa kanalizacji przyczyni się do ograniczenia procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby.

Ponadto, w ramach prowadzonej polityki proekologicznej, gmina Rakoniewice realizuje następujące programy:

➤ **Program dofinansowania proekologicznych źródeł ciepła oraz działania zmierzające do poprawy jakości powietrza w gminie Rakoniewice**

Rada Miejska Rakoniewic podejmując stosowną uchwałę, uregulowała zasady i tryb udzielania przez gminę Rakoniewice dotacji celowych na montaż proekologicznych źródeł energii oraz na likwidację źródeł niskiej emisji na terenie gminy Rakoniewice i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi, określa kryteria udzielenia dotacji, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji oraz sposób jej rozliczania. Celem dotacji jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów drobnych, emitowanych ze źródeł niskiej emisji oraz ograniczenie emisji innych substancji mogących stanowić o przekroczeniu standardów jakości powietrza, a także doprowadzenie do trwałej likwidacji urządzeń do ogrzewania opartego na paliwie stałym. Wysokość dotacji wynosić może maksymalnie do 50% kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 2 500,00 zł.

➤ **Program dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków**

Rada Miejska Rakoniewic podejmując stosowną uchwałę określiła zasady udzielania i rozliczania dotacji celowej ze środków budżetu na realizację przedsięwzięć polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Rakoniewice.

➤ **Program gospodarki odpadami**

Program ten polega na przejęciu odpowiedzialności przez Gminę za odpady i ustaleniu stawek opłat dla mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów. Dla funkcjonowania nowego systemu powołany został Związek Międzygminny Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT, który realizuje zadania zrzeszonych Gmin w ramach gospodarki stałymi odpadami komunalnym, na podstawie ustaleń statutowych

➤ **Program „USUWANIE FOLII ROLNICZYCH I INNYCH ODPADÓW POCHODZĄCYCH Z DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ”**

Gmina Rakoniewice podpisała w 2020 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowę na dofinansowanie, w formie dotacji, przedsięwzięcia pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”, na podstawie której Gmina otrzymała wsparcie w wysokości 150 000,00 zł. W ramach ww. umowy rolnicy z terenu gminy Rakoniewice dostarczali bezpłatnie odpady do firmy Olejnik w Wąbiewie.

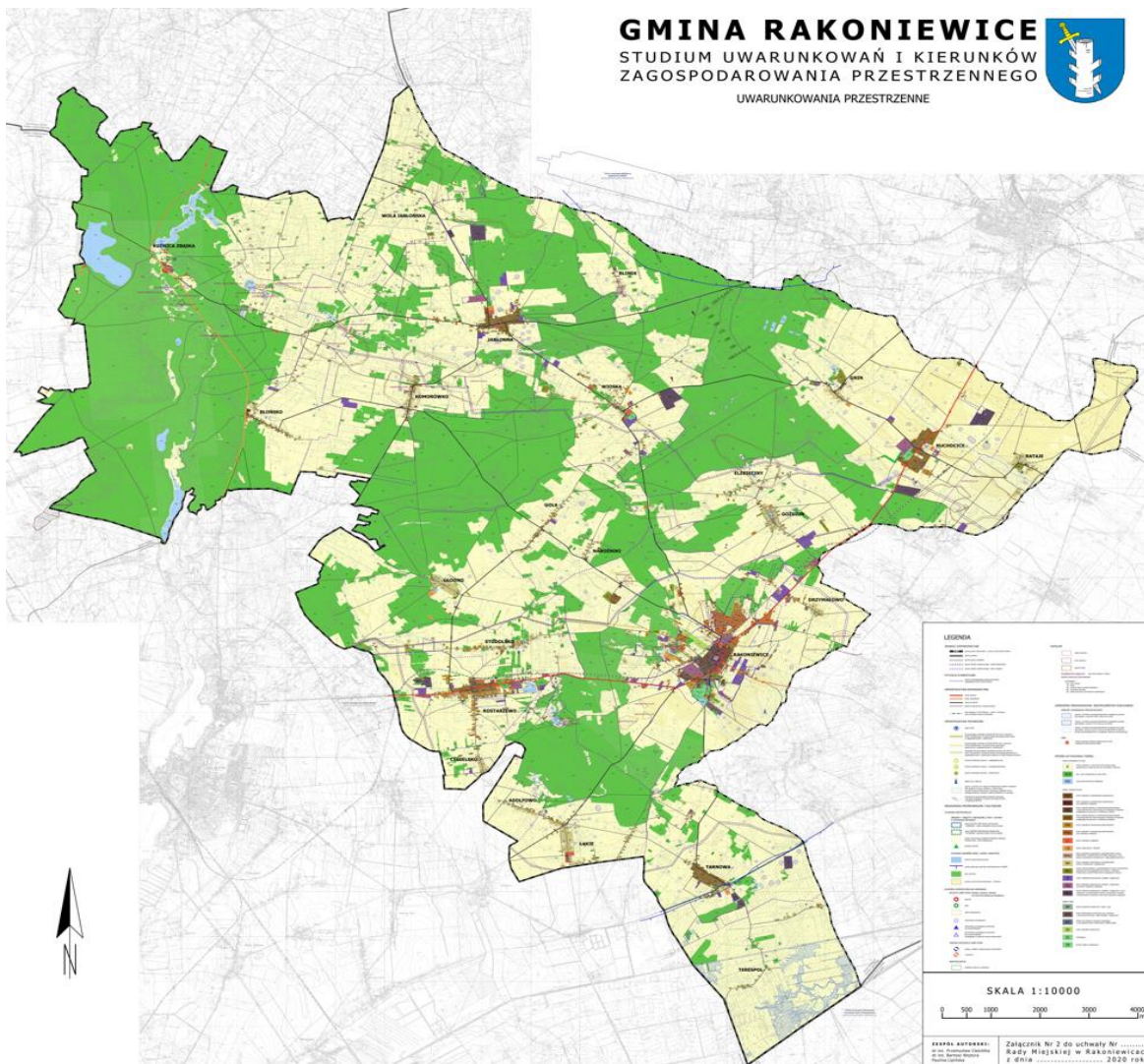
➤ **Program „CZYSTE POWIETRZE”**

Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania (część I Programu), beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania (część II Programu) oraz beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania (część III Programu). Realizacja Programu przewidziana jest na lata 2018 - 2029. Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym.

Zagospodarowanie przestrzenne

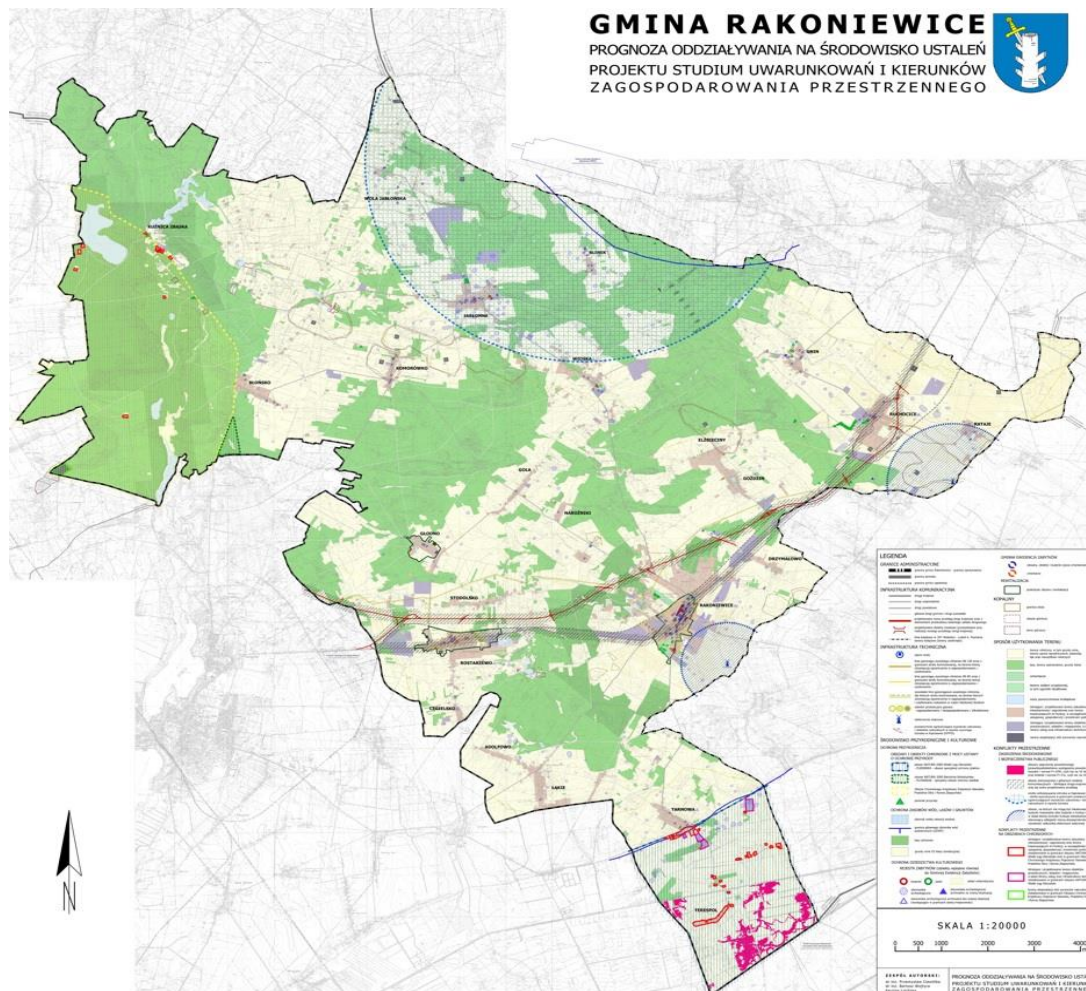
Użytki rolne stanowią 45,2% powierzchni gminy Rakoniewice. Lasy, grunty leśne i tereny zadrzewione zajmują 41,2% powierzchni Gminy. Grunty zabudowane zajmują 3,6% powierzchni gminy Rakoniewice, natomiast grunty pod wodami około 0,6% powierzchni. Pozostałe grunty obejmują około 9% powierzchni Gminy.

Podstawowym instrumentem w zakresie prowadzenia polityki zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Rakoniewice jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uchwalone Uchwałą nr XXII/166/2020 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 17 grudnia 2020 r.

Rysunek 10. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice.

Źródło: Załącznik nr 2 do uchwały nr XXII/166/2020 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 17 grudnia 2020 r.

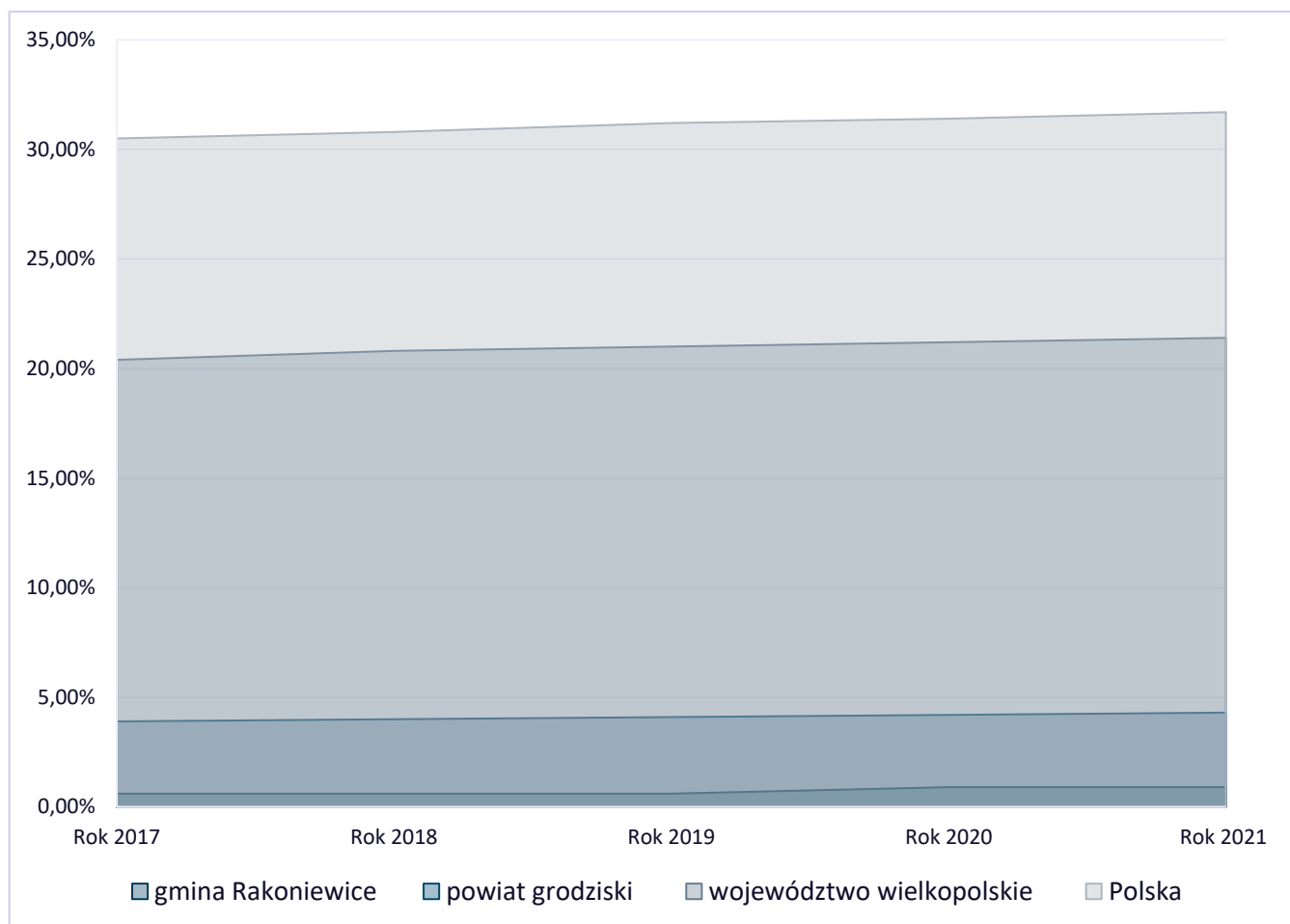
Rysunek 11. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice.

Źródło: Załącznik nr 2 do uchwały nr XXII/166/2020 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 17 grudnia 2020 r.

Zasady polityki przestrzennej realizowanej dla terenu gminy Rakoniewice określają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których celem jest kształtowanie zagospodarowania przestrzennego Gminy w sposób zapewniający niezbędne warunki do zaspokojenia potrzeb społeczeństwa, przy zachowaniu zrównoważonego rozwoju. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów gminy Rakoniewice zostały sporządzone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Teren gminy Rakoniewice nie jest w całości objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Na chwilę obecną Gmina posiada 48 aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają 0,9% (Bank Danych Lokalnych, stan na 2021 r.) powierzchni Gminy. Istniejące plany wykazują różne przeznaczenia terenów, w których skład między innymi wchodzi:

- tereny pod przebieg i lokalizację inwestycji celu publicznego w szczególności: gazociąg;
- boisko sportowe, stacja telefonii komórkowej;
- tereny eksploatacji surowców mineralnych;
- tereny aktywizacji gospodarczej;

- tereny usług;
- tereny zabudowy mieszkaniowej;
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej;
- tereny zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów;
- tereny zabudowy przemysłowo-hodowlanej.

Wykres 4. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem gminy Rakoniewice w porównaniu z powiatem grodziskim, województwem wielkopolskim i Polską w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Powierzchnia gminy Rakoniewice objęta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w stosunku do jej powierzchni ogółem wynosi 0,9% w 2021 r., co stanowi o 30,8% poniżej wartości tego wskaźnika dla Polski. Od 2017 r. powierzchnia ta zwiększyła się o 0,3%, a więc nieco poniżej wartości zmiany wskaźnika dla powiatu grodziskiego (0,4%), jednakże znacznie mniej w porównaniu do zwiększenia o 1,1% objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenów przez gminy w województwie wielkopolskim w latach 2017-2021.

Polityka zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice jest prowadzona głównie na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W latach 2017-2021 Burmistrz Rakoniewic wydał łącznie 155 decyzji o lokalizacji

inwestycji celu publicznego (najwięcej w 2019 r. – 48 decyzji; najmniej w latach 2017 – 15 decyzji) i 996 decyzji o warunkach zabudowy (najwięcej w 2021 r. – 218 decyzji; najmniej w 2017 r. – 150 decyzji).

Tabela 2. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzje o warunkach zabudowy wydane przez Burmistrza Rakoniewic w latach 2017-2021.

Rodzaj wydanych decyzji administracyjnych	2017	2018	2019	2020	2021
Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	15	30	48	41	21
Decyzja o warunkach zabudowy	150	200	214	214	218
farmy fotowoltaiczne	0	7	8	7	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych oraz UMG Rakoniewice.

Demografia

Największa liczba osób zamieszkujących na terenie gminy Rakoniewice wystąpiła w 2020 r. (13 267 osób), natomiast najmniejsza w 2017 r. (13 129 osób). Należy zauważyć, że nastąpiło stopniowe zwiększanie liczby mieszkańców Gminy w latach 2017-2020 (liczba mieszkańców zwiększyła się o 138 osób w 2020 r. w porównaniu do 2017 r.) W roku 2021 odnotowano spadek liczby mieszkańców Gminy o 67 osób. Na podstawie Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030 opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny, liczba ludności w gminie Rakoniewice w 2030 r. wyniesie 13 742 osoby, a więc zwiększy się o ~ 3,95%.

Wykres 5. Liczba mieszkańców ogółem gminy Rakoniewice w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W 2017 r. największą grupę stanowiła ludność w wieku produkcyjnym są to osoby w przedziale wiekowym 18-59 lat (kobiety) oraz 18–65 lat (mężczyźni) i stanowią one ponad 60 % ludności ogółem

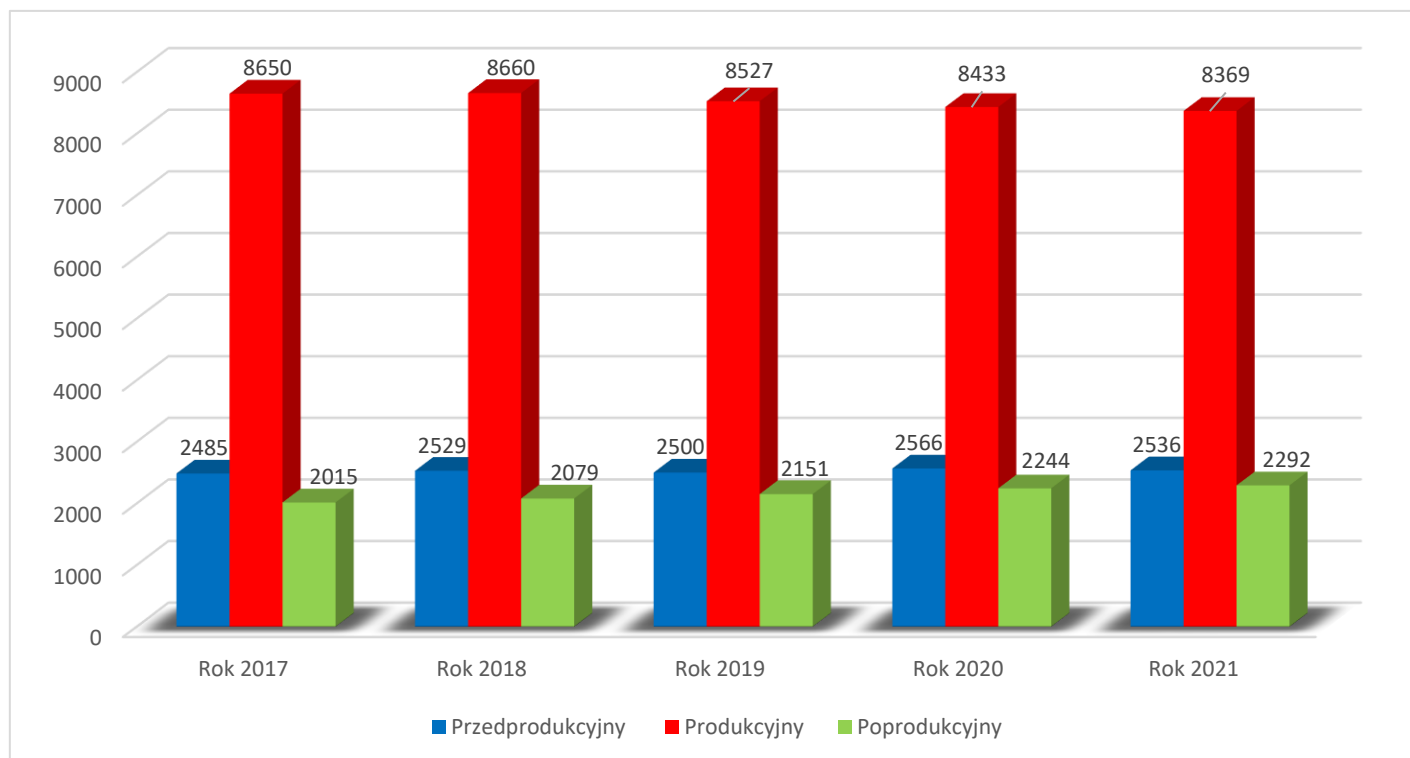
zamieszkującej gminę Rakoniewice. 30-34 lat (1 076 osób), 35-39 lat (1 045 osób) oraz 25-29 lat (1 033 osób). Najmniejszą liczbę osób wg grupy wiekowej stanowiły osoby w wieku 65-69 lat (651 osób), są to osoby w wieku poprodukcyjnym. W 2021 r. najwięcej mieszkańców mieściło się w następujących grupach wiekowych: 35-39 lat (1 122 osób), 70 i więcej lat (1 095 osób) i 40-44 lat (978 osób). W skład grup wiekowych o najmniejszej liczbie osób wchodziły osoby w wieku: 55-59 lat (760 osób), 15-19 lat (779 osób), 50-54 lat (780 osób). Warto podkreślić, że największy spadek liczby osób w 2021 r. w stosunku do 2017 r., ma miejsce w grupie wiekowej 25-29 lat (159 osób). Natomiast największy wzrost liczby osób w 2021 r. w porównaniu do 2017 r. wystąpił w grupie wiekowej 70 lat i więcej, aż 150 osób. Należy stwierdzić, iż zmiana struktury demograficznej mieszkańców według grup wieku w 2021 r. względem 2017 r. informuje o postępującym starzeniu się mieszkańców gminy Rakoniewice, w szczególności wskazuje na to zwiększenie się liczby osób w grupach wiekowych 65-69 lat oraz 70 lat i więcej. Warto zauważyć, że w dwóch przedziałach wiekowych, które stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, zwiększyły liczbę w stosunku roku 2017 do 2021 (są to osoby w wieku od 0 do 4 lat oraz w wieku 10-14 lat).

Wykres 6. Struktura demograficzna mieszkańców gminy Rakoniewice z podziałem na grupy wieku w latach 2017 i 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

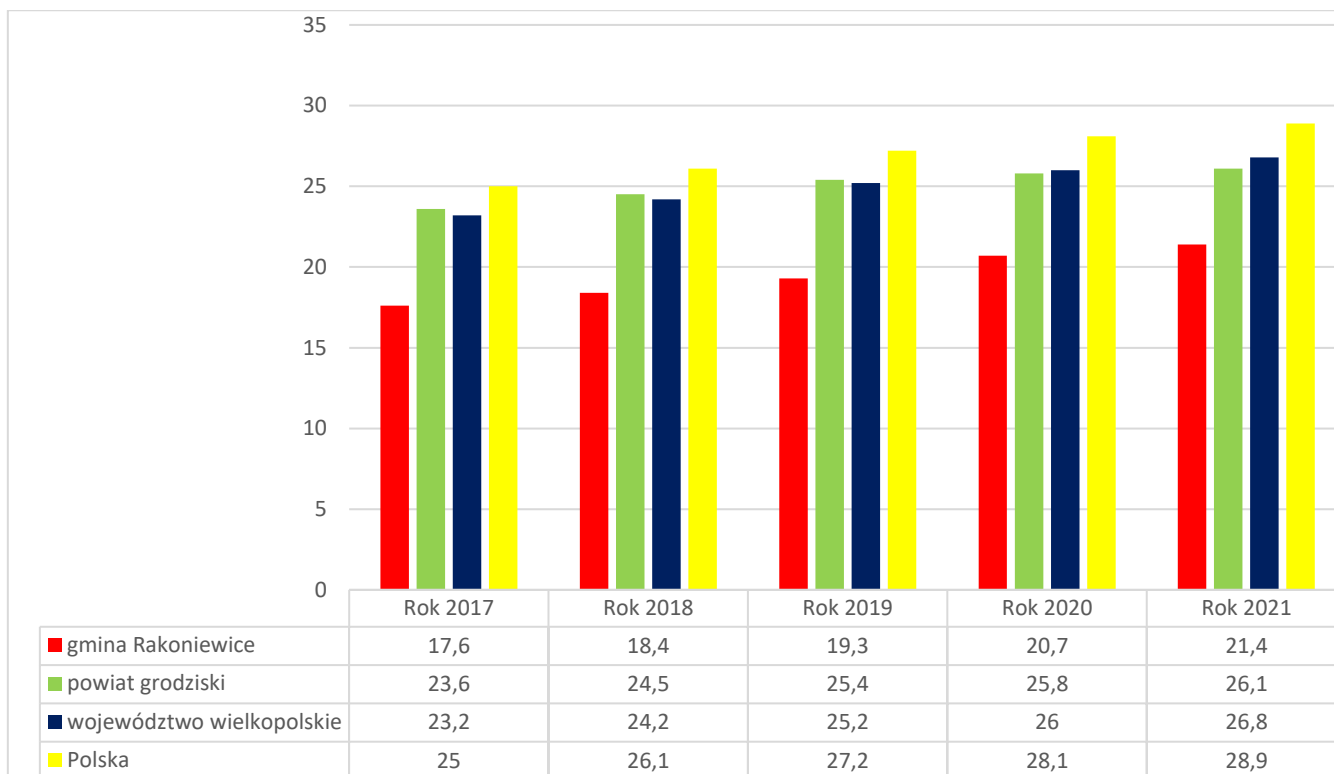
W 2021 r. w porównaniu do 2017 r. liczba osób wchodząca w skład grup osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 281 osób, natomiast w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o 277 osób. Analizowana sytuacja potwierdza tendencję starzenia się społeczeństwa w Gminie. Następuje stopniowe zmniejszenie liczby osób gotowych i zdolnych do pracy, czyli tych w wieku produkcyjnym, a zwiększanie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Warto również zauważyć, że w latach 2017-2021 zwiększyła się o 51 liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, które mogą świadczyć pracę w przyszłości.

Wykres 7. Struktura demograficzna mieszkańców gminy Rakoniewice z podziałem na grupy aktywności ekonomicznej w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Poniższy wykres przedstawia wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2017-2021 dla gminy Rakoniewice, powiatu grodziskiego, województwa wielkopolskiego i Polski. Najwyższa wartość współczynnika wynosi 28,9 w roku 2021 i dotyczy całego kraju, tymczasem najniższa – 17,6 w roku 2017 i pochodzi z gminy Rakoniewice. Warto zwrócić uwagę na stopniowy wzrost współczynnika obciążenia demograficznego osobami starszymi. W przypadku gminy Rakoniewice różnica pomiędzy rokiem 2017, a 2021 wynosi 3,8, dla powiatu grodziskiego – 3,5 dla województwa wielkopolskiego – 3,8, natomiast dla Polski – 3,9.

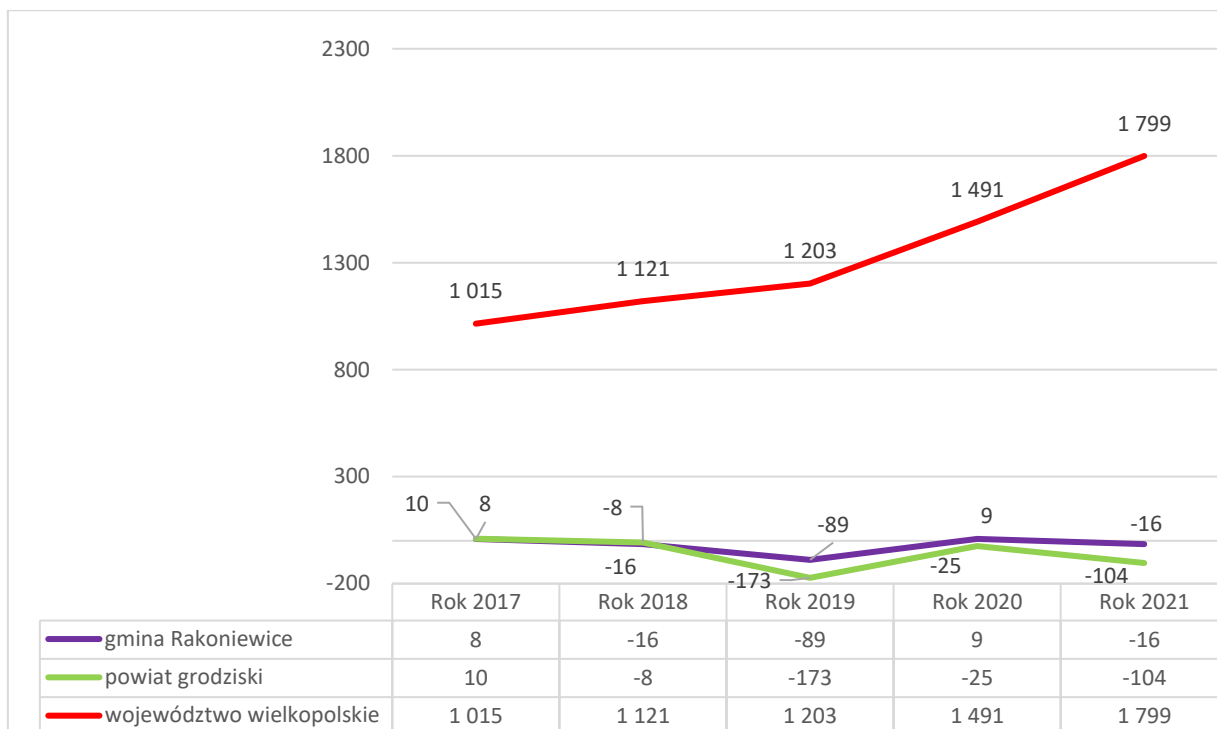

Wykres 8. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w gminie Rakoniewice w porównaniu ze współczynnikiem powiatu złotoryjskiego, województwa dolnośląskiego i Polski w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

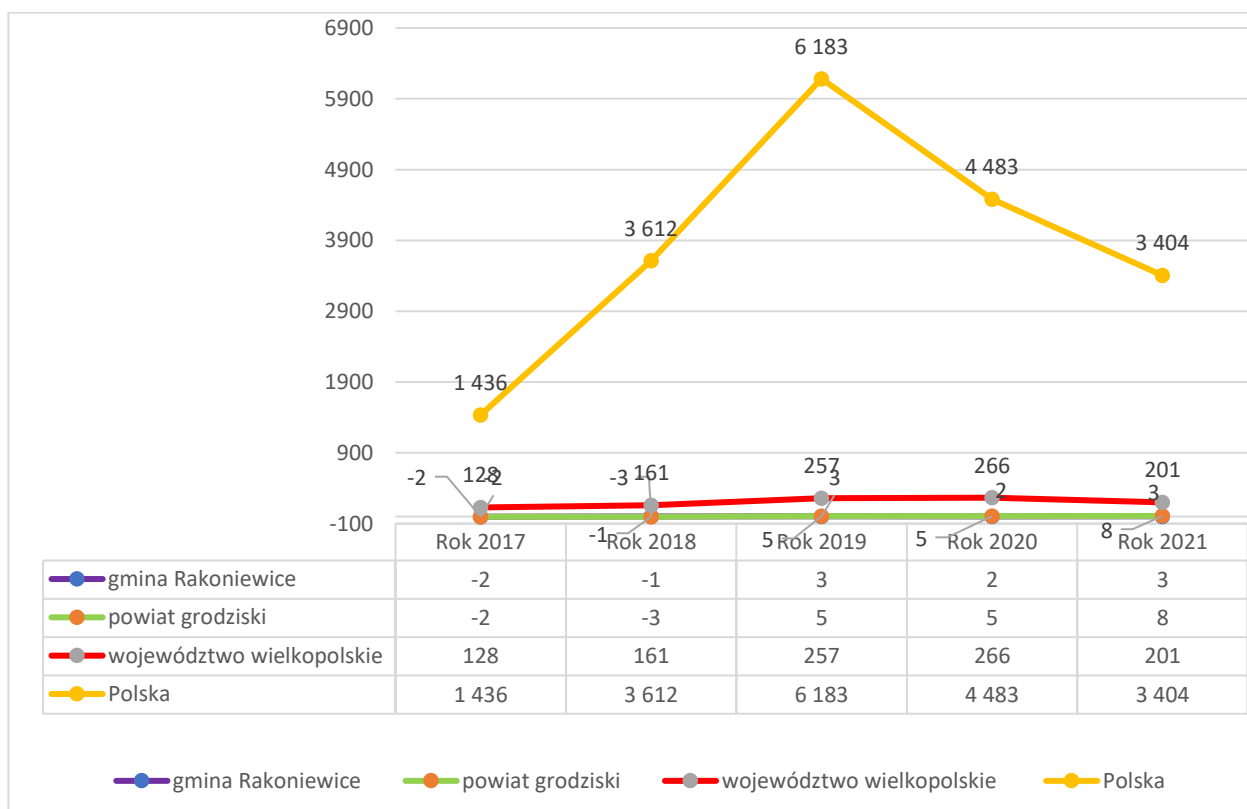
Zgodnie z definicją opracowaną przez Główny Urząd Statystyczny:

- saldo migracji zagranicznych to różnica liczby osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej/kraju z zagranicy i liczby osób, które w tym okresie wyjechały z tej jednostki/kraju za granicę;
- saldo migracji wewnętrznych to różnica liczby osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej z innych miejscowości w kraju i liczby osób, które w tym okresie opuściły tę jednostkę przenosząc się do innych miejscowości w kraju.

Wykres 9. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób w gminie Rakoniewice w porównaniu ze wskaźnikiem powiatu grodziskiego, województwa wielkopolskiego i Polski w latach 2017 – 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Wykres 10. Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób w gminie Rakoniewice w porównaniu ze wskaźnikiem powiatu grodziskiego, województwa wielkopolskiego i Polski w latach 2017 – 2021.

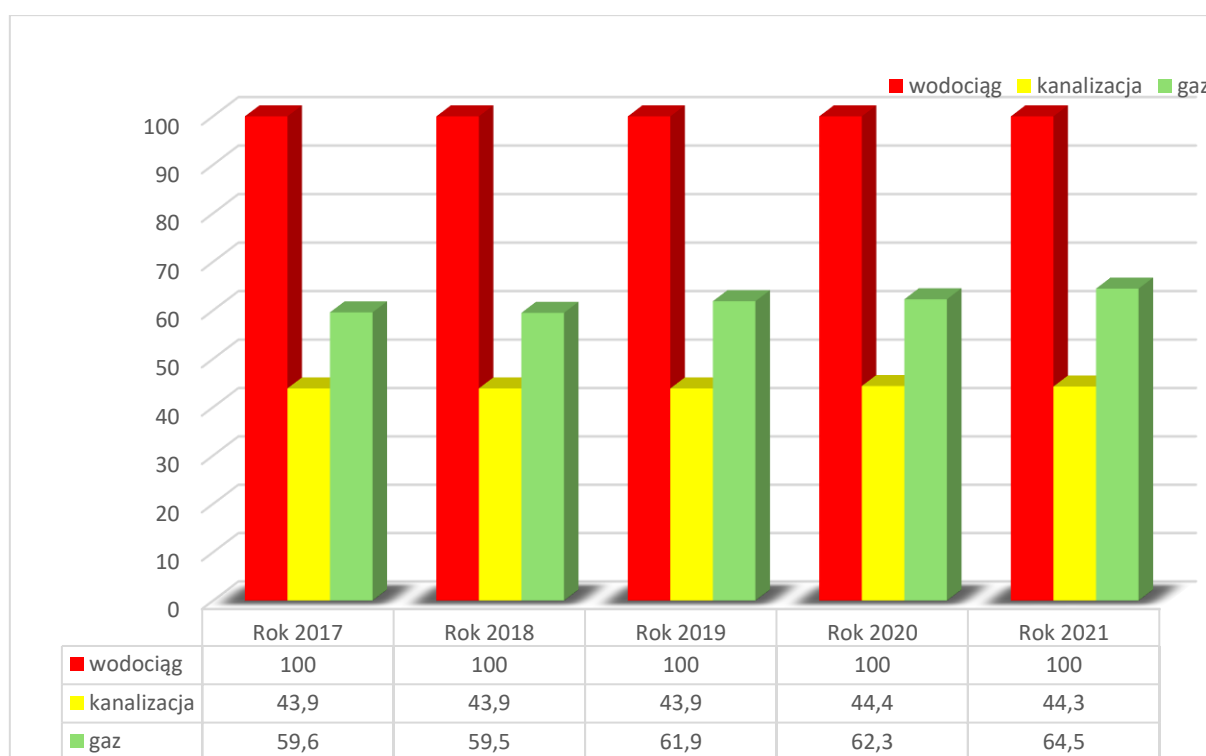
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Wynik salda migracji na przestrzeni lat 2017-2021 był zróżnicowany. Obrazują to wykresy. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób jest ujemne w gminie Rakoniewice w latach 2018-2019 i 2021. Natomiast saldo migracji zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób jest ujemne w gminie Rakoniewice w latach 2017-2018, przy czym migracje zagraniczne stanowią marginalne przypadki. W 2019 r. saldo migracji w gminie Rakoniewice było najniższe w odniesieniu do całego analizowanego okresu. Należy podkreślić, że wskaźnik salda migracji dla województwa wielkopolskiego i Polski jest dodatni w latach 2017-2021.

Warunki życia mieszkańców

Ocena warunków życia mieszkańców gminy Rakoniewice opiera się na analizie zmiany stanu osób korzystających z dostępnej infrastruktury technicznej, którą tworzą wszelkiego rodzaju systemy wodno-sanitarne, energetyczne, transportowe, łączności a także standardu lokali mieszkalnych, w których koncentrują swoje życie.

Sieci wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa

Wykres 11. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w % ogółu ludności w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W zakresie gospodarki wodnej zaspokajana jest większość obszarów na terenie gminy Rakoniewice. Zapotrzebowanie na dostawę wody następuje z czynnych ujęć wody znajdujących się na jej terenie. Ujęcia te są usytuowane w miejscowościach:

- ujęcie „Wygoda” obręb Rakoniewice Wieś - trzy studnie głębinowe (czwartorzęd);
- ujęcie Rataje - dwie studnie głębinowe (czwartorzęd);
- ujęcie Jabłonna - dwie studnie głębinowe (czwartorzęd);
- ujęcie Józefin obręb Rakoniewice - dwie studnie głębinowe (czwartorzęd);
- ujęcie Ruhocice – dwie studnie głębinowe (czwartorzęd);
- ujęcie Rakoniewice - dwie studnie głębinowe (czwartorzęd), własność prywatna.

Ujęcia eksploatowane są przez Zakład Usług Komunalnych w Rakoniewicach Sp. z o.o., który realizuje w imieniu Gminy obowiązki w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Ujęcia eksploatowane są w ramach szczegółowego korzystania z wód, na podstawie obowiązujących pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody podziemnej, eksploatację urządzeń służących do poboru i uzdatniania wody oraz ustanowienia strefy ochronnej ujęcia, wydanych zgodnie z kompetencjami przez Starostę Grodziskiego.

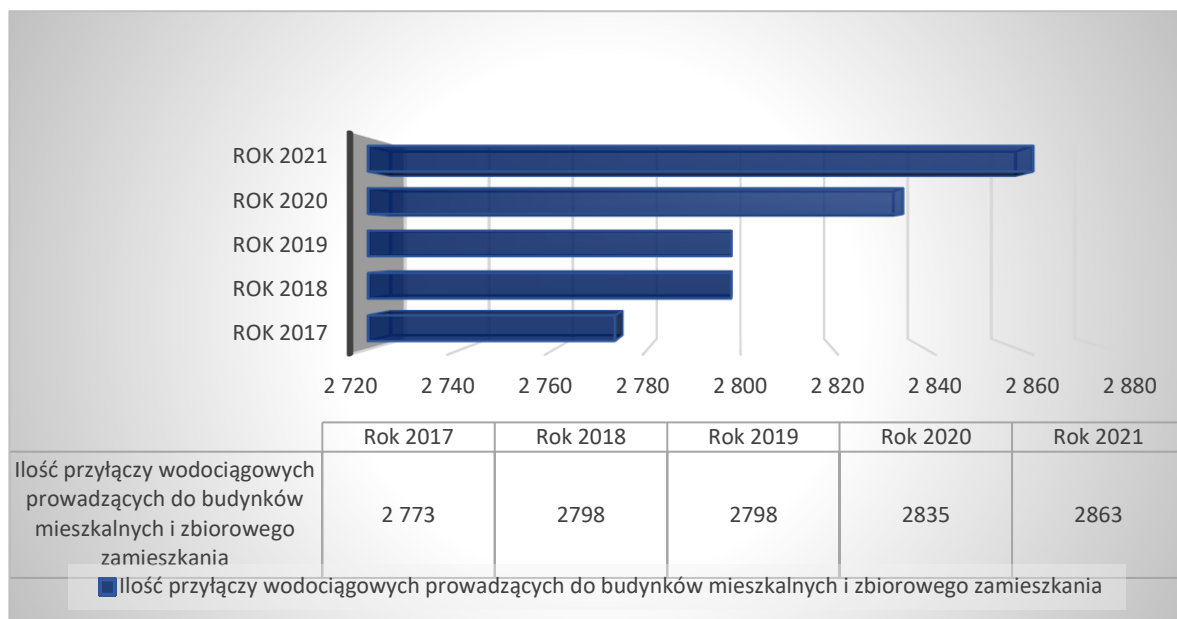
Uzdatniona i zdezynfekowana woda jest doprowadzana siecią wodociągową do poszczególnych miejscowości.

Tabela 3. Woda dostarczona do wodociągu w czasie doby w latach 2017 -2021

Wyszczególnienie	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Woda dostarczana do wodociągu w czasie doby	dam3	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0
Woda sprzedana z wodociągu ogółem w czasie doby	dam3	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0
Woda sprzedana z wodociągu gospodarstwom domowym w czasie doby	dam3	1,4	1,4	1,5	1,7	1,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Długość eksploatowanej sieci wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej w Gminie wynosi 207,7 km (dane GUS, Bank Danych Lokalnych za 2021 r.). Zużycie wody w ciągu roku na jednego mieszkańca Gminy wynosi 41,9 m³ (dane GUS, Bank Danych Lokalnych za 2021 r.). Z roku na rok zwiększa się liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych, od 2017 r. ich liczba wzrosła o 90.

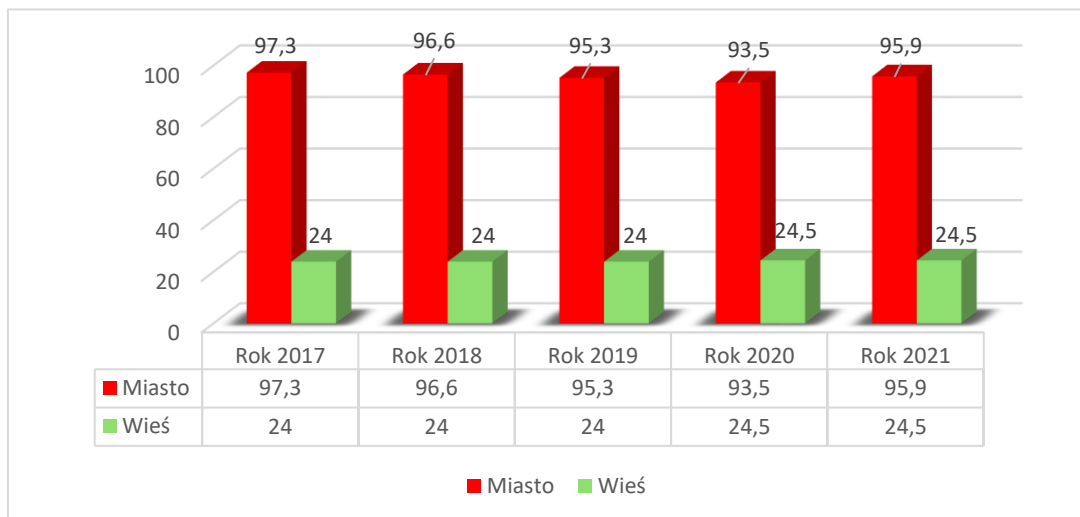
Wykres 12. Przylączy wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Docelowo zakłada się utrzymanie zaopatrzenia w wodę z sieci zbiorczej wszystkich zabudowanych terenów Gminy. Należy w szczególności zwrócić uwagę na fakt, że sieć wodociągowa wymaga rozbudowy i modernizacji. Potrzeba rozbudowy jest spowodowana między innymi koniecznością zaopatrzenia w sieć nowych obszarów, dla których nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a wydano dla nich w minionych latach decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów. Konieczność modernizacji wynika z zastosowanej struktury materiałowej starych w funkcjonujących już kilkadziesiąt lat przewodów wodociągowych.

W dalszej perspektywie, powyższe wiąże się z rozbudową istniejących ośrodków związanych z poborem i uzdatnianiem wody.

Na terenie gminy Rakoniewice zaspokajana jest jedynie część zapotrzebowania związanego z systemem kanalizacji zbiorczej. W pełni skanalizowane jest miasto oraz wieś Rostarzewo, częściowo wsie Drzymałowo i Rakoniewice obszar wiejski (w kierunku Drzymałowa). Nieczystości odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Rakoniewicach. Na pozostałym terenie brak jest zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej. Na terenie wsi Jabłonna (bloki mieszkalne) funkcjonuje przyzagrodowa oczyszczalnia ścieków. We wsi Wioska (przy szkole) oraz Józefin (bloki mieszkalne) nieczystości odprowadzane są do centralnych zbiorników (dawniej przyzagrodowych oczyszczalni ścieków), z których następnie okresowo są wywożone do oczyszczalni w Rakoniewicach.

Wykres 13. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w rozbiu na miasto i wieś w % ogółu ludności w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

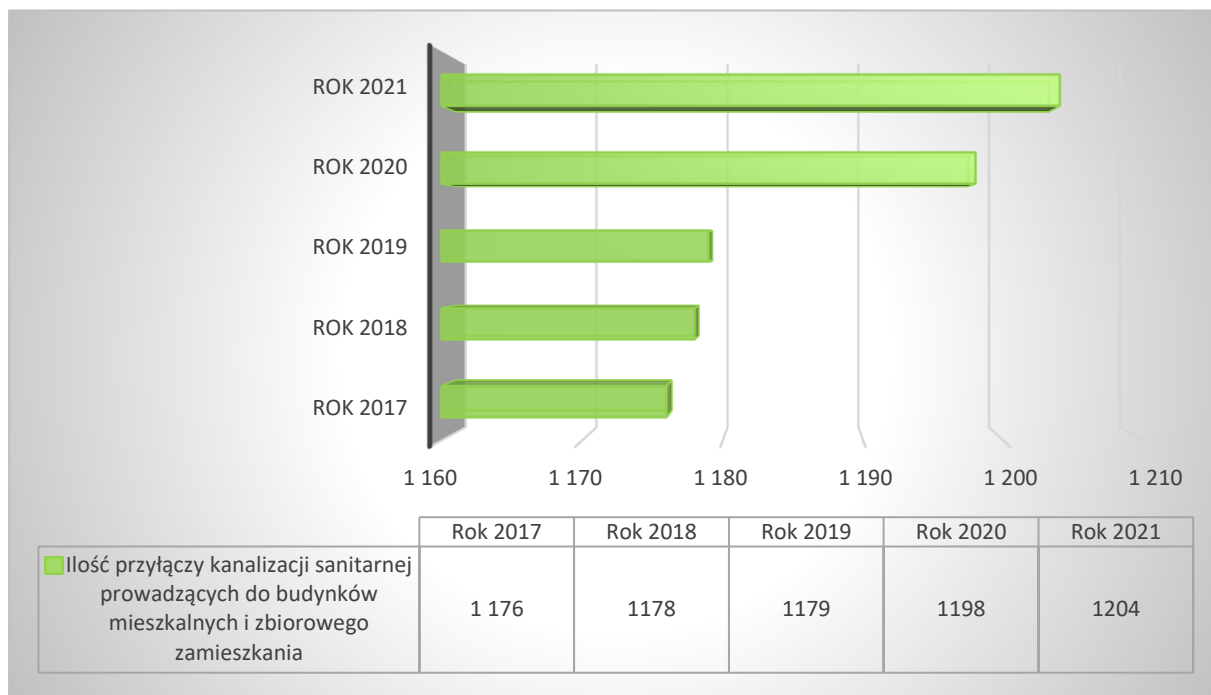
Ścieki z gospodarstw domowych niepodłączonych do systemu kanalizacji sanitarnej bądź zbiorników zbiorczych są odprowadzane do zbiorników bezodpływowych i wywożone transportem asenizacyjnym do punktów zlewnych, a także są zagospodarowane w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Istnieje zasadnicza potrzeba rozbudowy sieci, zgodnie z założoną wcześniej polityką Gminy. Dla obszarów, w których istnieje bardzo duże rozproszenie zabudowy, której nie można racjonalnie zgrupować, zakłada się rozwiązania indywidualne (indywidualne oczyszczalnie). W ramach prowadzonej polityki proekologicznej gmina Rakoniewice realizuje program dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W ramach programu od 2019 r. dofinansowano budowę 79 oczyszczalni.

Docelowo należy dążyć do pełnego 100% skanalizowania Gminy, gdyż tylko taka rozbudowa sieci zagwarantuje dostateczną ochronę środowiska naturalnego. Należy brać pod uwagę fakt, że istniejąca kanalizacja wykonana jest ze starszej struktury materiałowej, co może wywoływać konieczność jej modernizacji.

Oddana do użytku z końcem 2018 r. zbiorcza oczyszczalnia ścieków o przepustowości Qdśr-1165,5 m³/d znajduje się w Rakoniewicach, przy ul. Malinowej. Eksploatuje ją Zakład Usług Komunalnych w Rakoniewicach Sp. z o.o. Oczyszczalnia stanowi zespół obiektów i urządzeń służących do mechaniczno-biologicznego oczyszczania ścieków oraz przeróbki i unieszkodliwiania powstających osadów ściekowych. Przyjmuje ścieki pochodzące z systemu kanalizacji grawitacyjnej obejmującego teren miasta i części gminy Rakoniewice. Ścieki ze zbiorników bezodpływowych są dowożone na oczyszczalnię beczkowozami i rzucane w punkcie zlewnym na terenie oczyszczalni.

Oczyszczalnia zapewnia redukcję wskaźników zanieczyszczeń, co pozwala na odprowadzenie do odbiornika ścieków oczyszczonych zgodnie z wymogami.

Wykres 14. Ilość przyłączy kanalizacji sanitarnej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Jak wynika z powyższego wykresu w latach 2017-2018 ilość przyłączy kanalizacji sanitarnej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania utrzymywała się na zbliżonym poziomie, od 2020 r. nieco się zwiększyła.

Na terenie gminy Rakoniewice znajdują się gazociągi wysokiego ciśnienia:

- gazociąg DN 150 odboczka Kotowo-Rakoniewice-Nowe Tłoki, wybudowany w 1986 r. o maksymalnym ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa,
- gazociąg DN 80 odboczka Rakoniewice wybudowany w 1986 r. o maksymalnym ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa,
- gazociąg DN 80 odboczka Rostarzewo wybudowany w 1995 r. o maksymalnym ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa,
- gazociąg DN 80 odboczka Goździn wybudowany w 1991 r. o maksymalnym ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa,
- stacja gazowa Goździn,
- stacja gazowa Rostarzewo,
- stacja gazowa Rakoniewic.

Od magistrali przesyłowej sieci gazowej wysokiego ciśnienia DN 150, na wysokości Stodolska wyprowadzona jest odboczka DN 80. Gaz doprowadzany jest przez nią, do zlokalizowanej

w Rostarzewie stacji gazowej. Do odbiorców gaz trafia za pośrednictwem stacji redukcyjno-pomiarowej w Goździnie i Rakoniewicach.

Na terenie gminy Rakoniewice zgazyfikowane są miejscowości: Rakoniewice, Adolfowo, Błońsko, Cegielsko, Drzymałowo, Elżbieciny, Faustynowo, Głodno, Gnin, Gola, Goździn, Jabłonna, Józefin, Komorówko, Kuźnica Zbąska, Łąkie, Narożniki, Nowe Łąkie, Rakoniewice, Rataje, Rostarzewo, Ruhocice, Stodolsko, Tarnowa, Terespol, Wioska.

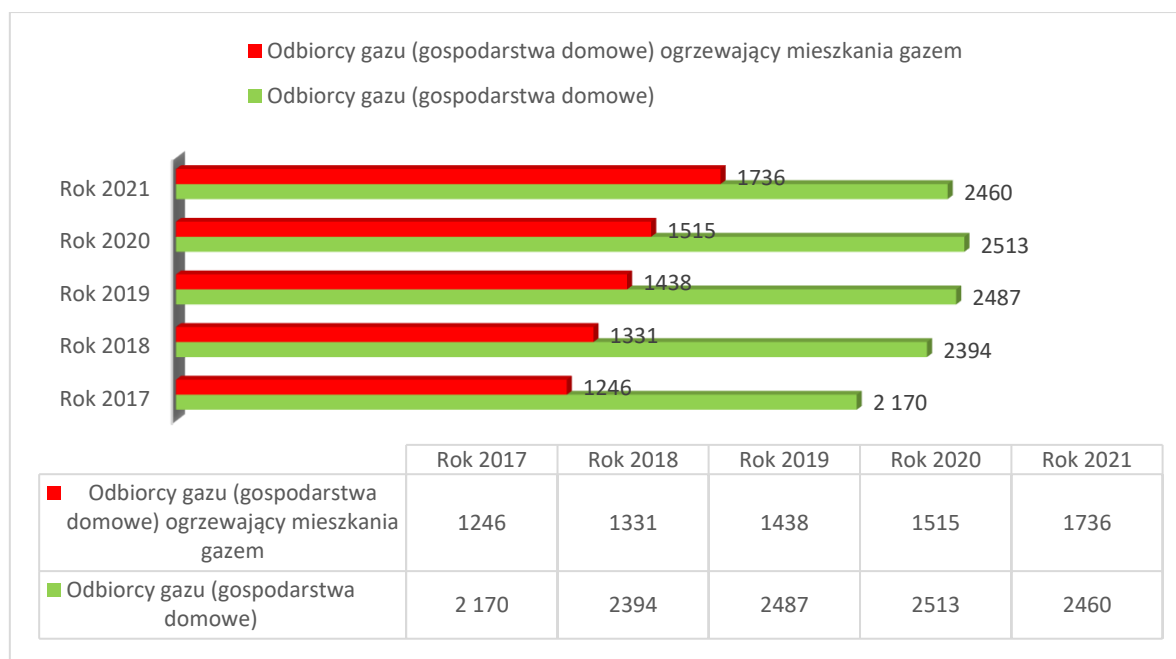
Tabela 4. Długość sieci gazowej na przełomie lat 2017 – 2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci gazowej ogółem w km	168,5	168,5	170,3	170,3	170,3
Długość czynnej sieci przesyłowej w km	22,9	22,8	22,8	22,8	14,5
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej w km	145,6	145,7	147,4	147,4	155,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Długość sieci gazowej w latach 2017 – 2021 zwiększyła się zaledwie o 1,8 km. Jak wynika z założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Rakoniewice z 2019 r. PSG Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu przewiduje równomierny wzrost zapotrzebowania na gaz w kolejnych latach, co przeniesie się na rozbudowę sieci.

Poniższy wykres obrazuje ilość odbiorców gazu (gospodarstw domowych) ogrzewających mieszkania gazem oraz ilość czynnych przyłączy gazowych do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych). Jak wynika z zawartych w nim danych, z roku na rok obserwowana jest delikatna tendencja wzrostowa odbiorców gazu ogrzewających mieszkania gazem.

Wykres 15. Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem w stosunku do odbiorców gazu ogółem na przełomie lat 2017 – 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Na terenie gminy Rakoniewice znajdują się gazociągi kopalniane będące własnością PGNiG S.A. w Warszawie Oddział w Zielonej Górze, zlokalizowane są także udokumentowane złoża gazu ziemnego, a także obowiązuje koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Świebodzin-Wolsztyn”. Jak wynika z obowiązującego dla gminy Rakoniewice studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w przyszłości mogą być prowadzone dalsze prace poszukiwawcze związane z wykonaniem kolejnych otworów wiertniczych, oraz ich zagospodarowaniem. Studium dopuszcza na terenie Gminy, na gruntach rolnych oraz gruntach leśnych, prowadzenie poszukiwawczych badań geofizycznych i wierceń, a także realizację inwestycji związanych z zagospodarowaniem odwiertów, budową instalacji technologicznych, budową rurociągów od nowo powstałych odwiertów do ośrodków zbiorczych, oraz ich późniejszą eksploatację i likwidację.

Energia elektryczna

Wszystkie gospodarstwa na terenie gminy Rakoniewice zaopatrzone są w energię elektryczną. Prąd doprowadzany jest z Głównych Punktów Zasilających Grodzisk Wielkopolski (GRD), Nowy Tomyśl (NOT), Wolsztyn (WST). Systemem elektroenergetycznym na terenie Gminy zarządza ENEA Operator Sp. z o.o. Opalenica. Przez teren Gminy przebiegają linie średniego i niskiego napięcia. Przy południowej granicy Gminy z gminą Wielichowo znajdują się dwie elektrownie wiatrowe. Pierwsza, położona jest w granicach Drzymałowa, jej wysokość całkowita wynosi 100 m (wysokość wieży wraz z turbiną), druga w obrębie sołectwa Rataje ma wysokość 142 m.

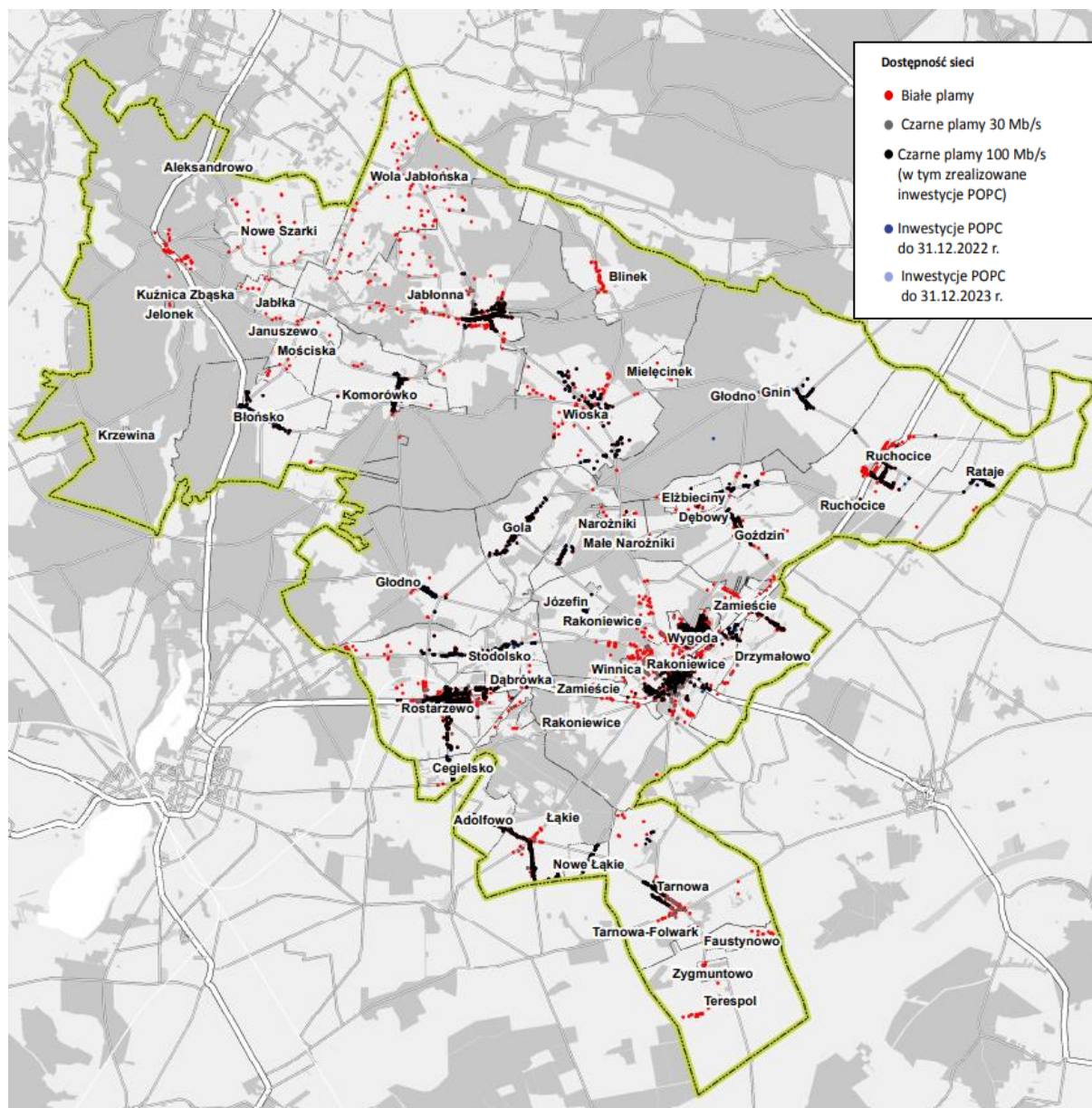
Zaopatrywanie w ciepło

Zdecydowana większość Gminy jest zaopatrywana w ciepło ze źródeł indywidualnych, czyli kotłowni gazowych, węglowych i olejowych. Nie występują źródła ciepła sieciowego, a na stabilnym poziomie, z delikatną tendencją wzrostową utrzymuje się liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem. W ramach prowadzonej polityki proekologicznej gmina Rakoniewice realizuje program dofinansowania proekologicznych źródeł ciepła oraz działania zmierzające do poprawy jakości powietrza. Od 2019 r. na ten cel udzielono 114 dotacji.

Telekomunikacja, Internet

Rozwinięty rynek telekomunikacyjnych usług stacjonarnych, usług telefonicznych (głosowych) oraz Internetu, a także usług mobilnych, szczególnie telekomunikacji komórkowej, a także rynek mediów elektronicznych (radia i telewizji), zasadniczo zapewnia zaopatrzenie Gminy w tym zakresie. Niemniej jednak, pomimo prowadzonych w latach 2019-2020 prac związanych

z budową sieci światłowodowej Internetu, dostępność sieci szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Rakoniewice (szczególnie na terenach peryferyjnych) jest ciągle ograniczona.

Rysunek 12. Stan pokrycia usługami szerokopasmowego dostępu do Internetu na terenie gminy Rakoniewice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.mapabts.pl

Odpady komunalne

Mieszkańcy gminy Rakoniewice dokonują zbierania odpadów komunalnych zgodnie z jednolitym systemem segregacji odpadów. Zbierane w podziale na cztery główne frakcje (papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło i bioodpady) oraz odpady zmieszane odpady komunalne wywożone są w terminach przewidzianych w harmonogramie. Bioodpady mogą być kompostowane przez mieszkańców domów jednorodzinnych, we własnym zakresie, opłata za odbiór odpadów komunalnych jest wówczas nieco niższa. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego odbywa się dwa razy do roku, w okresie wiosennym i jesiennym, w terminach

przewidzianych w harmonogramie. Odpady te mogą być indywidualnie wywożone do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Rakoniewice jest wiodąca w Europie firma zajmująca się gospodarką odpadami i usługami w zakresie ochrony środowiska PreZero.

Miejscem zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Piotrowie Pierwszym.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych jest zlokalizowany na terenie dawnego składowiska odpadów komunalnych w Goździnie. Składowisko zostało zaliczone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu do grupy składowisk, które zaprzestały przyjmowania odpadów. Obecnie składowisko jest w trakcie rekultywacji.

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w Gminie ulegają ciągłym zmianom w czasie, mającym charakter zarówno ilościowy, jak i jakościowy. Jak wynika z danych GUS, według stanu z 2020 r. w gminie Rakoniewice było 3 657 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 367 974 m², w których znajdowało się 16 700 izb. W latach 2017-2020 stan zasobów mieszkaniowych wzrósł o blisko 148 mieszkań. Zwiększenie liczby mieszkań jest widoczne zarówno w mieście, gdzie wzrosła ich liczba z 1 092 do 1 137, jak również na obszarze wiejskim, gdzie nastąpiła zmiana o 103 mieszkania, ze stanu 2 417 do 2 520. Istotne jest to, że przyrost zasobów mieszkaniowych na wsiach był głównie związany z inwestycjami mieszkaniowymi prowadzonymi przez ludność pozarolniczą.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe na przetomie lat 2017 – 2020

Zasoby mieszkaniowe	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem mieszkania	szt.	3 509	3 567	3 605	3 657	-bd
Ogółem izby	szt.	15 955	16 245	16 459	16 700	-n
Ogółem powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	349 443	355 941	361 811	367 974	-n
w miastach mieszkania	szt.	1 092	1 113	1 122	1 137	-n
w miastach izby	szt.	4 813	4 907	4 960	5 033	-n
w miastach powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	104 543	106 448	107 933	110 056	-n
na wsi mieszkania	szt.	2 417	2 454	2 483	2 520	-n
na wsi izby	szt.	11 142	11 338	11 499	11 667	-n
na wsi powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	244 900	249 493	253 878	257 918	-n

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W 2020 r. 97,9 % ogółu wszystkich mieszkań wyposażonych było w wodociąg. Dostęp do ustępu sanitarnego posiadało 95,6 % a w 92,0% była łazienka. Centrale ogrzewanie posiadało 80,9 %, z czego 60,4 % mieszkań wyposażonych było w gaz sieciowy.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat widoczny jest systematyczny wzrost wyposażenia mieszkań w powyższe instalacje. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

Tabela 9. Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w latach 2017 – 2021.

Zasoby mieszkaniowe	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem wodociąg	%	97,8	97,8	97,8	97,9	-bd
Ogółem ustęp spłukiwany	%	95,4	95,5	95,5	95,6	-n
Ogółem łazienka	%	91,6	91,8	91,8	92,0	-n
Ogółem centralne ogrzewanie	%	80,1	80,5	80,7	80,9	-n
Ogółem gaz sieciowy	%	57,1	58,1	60,2	60,4	-n

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Sukcesywnie zwiększa się także przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę.

Tabela 10. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jednego mieszkańca gminy Rakoniewice w latach 2017 – 2021 [m²/osobę].

Wyszczególnienie	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m2	26,6	26,8	27,5	27,9	-n

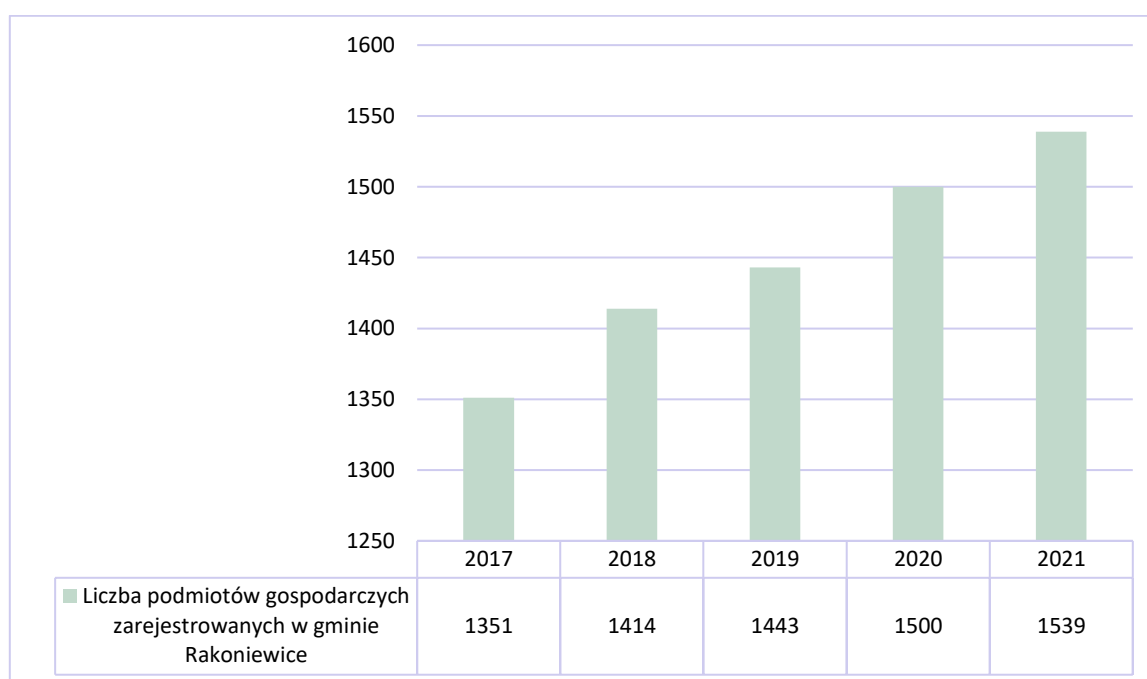
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Działalność gospodarcza

Działalnością gospodarczą nazywamy zorganizowaną działalność zarobkową, wykonywaną we własnym imieniu i w sposób ciągły. Przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów prawa, jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą, w tym także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Działalność gospodarcza obejmuje działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym górnictwo, działalność rolnicza i wykonywanie wolnych zawodów. Podstawową formą działalności gospodarczej jest jednoosobowa działalność gospodarcza prowadzona przez osoby fizyczne na własną rękę jako przedsiębiorcy. Ponadto, działalność gospodarcza może być regulowana, a więc taka, która wymaga od przedsiębiorcy

spełnienia określonych warunków jej prowadzenia, określonych przepisami prawa albo nierejestrowana – prowadzona na podstawie ogólnych przepisów prawa.

Podmiot prowadzący działalność gospodarczą wiążącą się z wpisem do ewidencji działalności gospodarczej (zgłoszenie rodzaju prowadzonej działalności, miejsca jej prowadzenia i danych osoby prowadzącej) jest określany jako podmiot gospodarczy. Według danych statystycznych, na dzień 31 grudnia 2021 r., na terenie gminy Rakoniewice zarejestrowano 1539 podmiotów gospodarczych. Wykres poniżej wskazuje na coroczny wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Gminie. Porównując lata 2017- 2021 liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 188 podmioty (zmiana o 13,9%). Największy wzrost liczby podmiotów gospodarczych został odnotowany w 2018 r. w porównaniu do 2017 r., jest to wzrost o 63 podmioty gospodarcze.

Wykres 16. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej koniecznym jest określenie zakresu prowadzonej działalności na podstawie kodów ujętych w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Klasyfikacja PKD została opracowana na podstawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczych Unii Europejskiej NACE Rev.2. PKD jest stosowana w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej. Aktualnie obowiązuje PKD z 2007 r., które zostało określone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. Polska Klasyfikacja Działalności opiera się na pięciopoziomowej klasyfikacji (sekcja, dział, grupa, klasa i podklasa). Pierwszy, podstawowy poziom klasyfikacji stanowi sekcja oznaczona symbolem jednoliterowym, która dzieli ogólną zbiorowość na 21 grupowań rodzajów działalności

(czynności wiążące się ze sobą ze względu na tradycyjnie ukształtowany, ogólny podziału pracy). Poniższy wykres prezentuje liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice według sekcji PKD-2007 w latach 2017 i 2021.

Pośród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie Gminy w 2021 r. najczęściej sklasyfikowane są podmioty o profilu: transport i gospodarka magazynowa (sekcja H) – 365 podmiotów oraz handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (sekcja G) – 357 podmiotów. Ponadto, w 2021 r w porównaniu z 2017 r. zwiększyła się liczba podmiotów z branż:

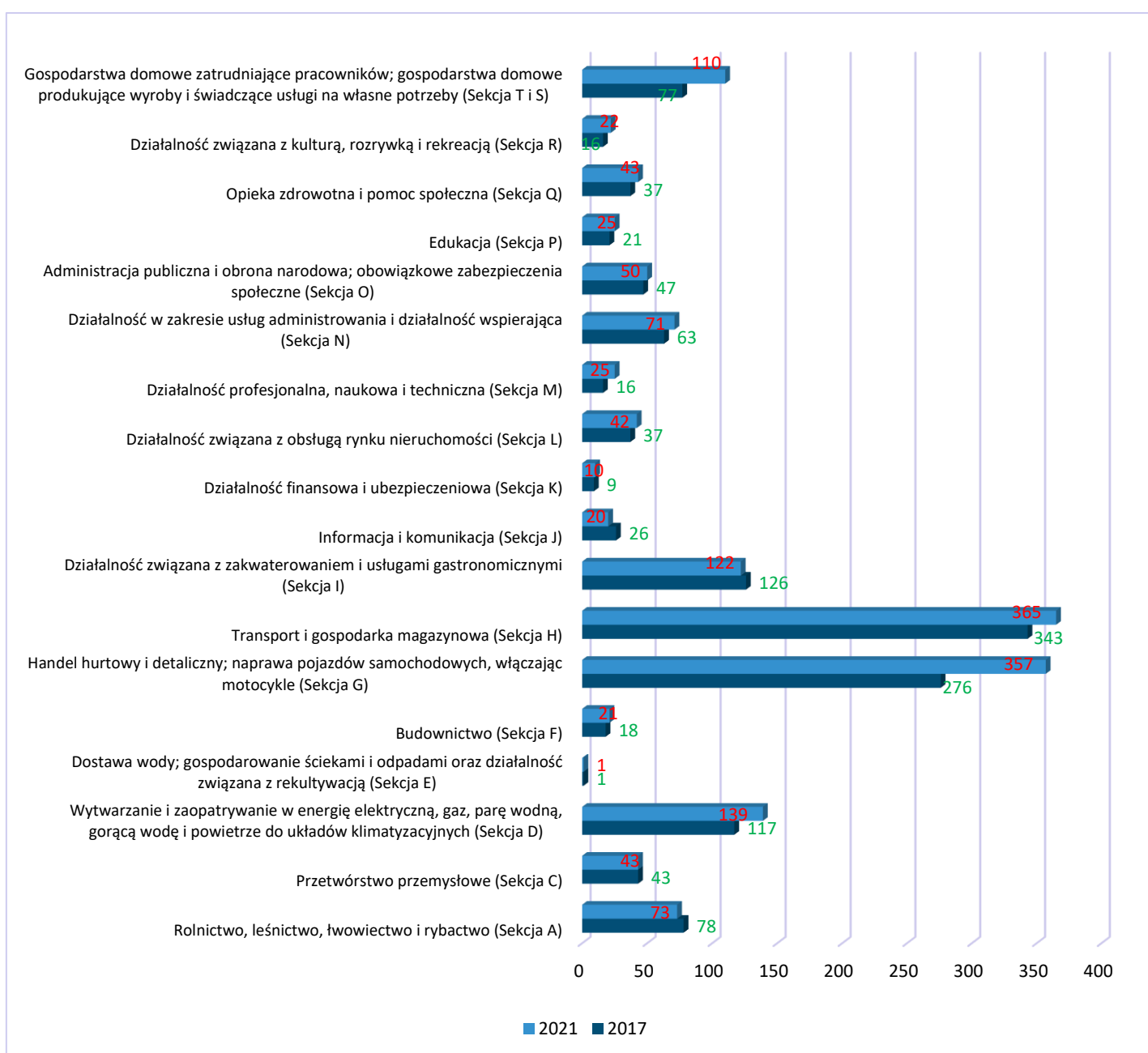
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (Sekcja D) – zwiększyła się o 22 podmioty;
- budownictwo (Sekcja F) – zwiększyła się o 3 podmioty gospodarcze;
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (Sekcja G) – wzrosło o 81 przedsiębiorstw;
- transport i gospodarka magazynowa (Sekcja H) o 22 podmioty;
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (Sekcja K) – zwiększyła się tylko o 1 podmiot gospodarczy;
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (Sekcja L) - zwiększyła się o 5 podmiotów;
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (Sekcja N) wzrost o 8 podmiotów;
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (Sekcja O) o 3 podmioty,
- edukacja (Sekcja P) – wzrosło o 4 podmioty gospodarcze;
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Sekcja Q) – o 6 podmiotów;
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (Sekcja R) – przyrost o 6 podmiotów gospodarczych;
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (Sekcja T i S) – wzrost o 33 podmioty.

Podsumowując największą różnicę w ilości podmiotów gospodarczych danej dziedziny w porównaniu roku 2021 z rokiem 2017 wystąpiła w sekcji G tj. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Na takim samym poziomie liczbowym porównując rok 2017 z rokiem 2021 pozostała działalność przetwórstwa przemysłowego (Sekcja C) – 43 podmioty, a także dostawa wody gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (Sekcja E) – 1 podmiot gospodarczy.

Natomiast, zmniejszyła się liczba podmiotów gospodarczych porównując rok 2017 z rokiem 2021 w następujących dziedzinach:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (Sekcja A) – zmniejszyła się o 5 podmiotów gospodarczych;
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (Sekcja I) – zmniejszenie o 4 podmioty;
- informacja i komunikacja (Sekcja J) – pomniejszenie o 6 podmiotów gospodarczych.

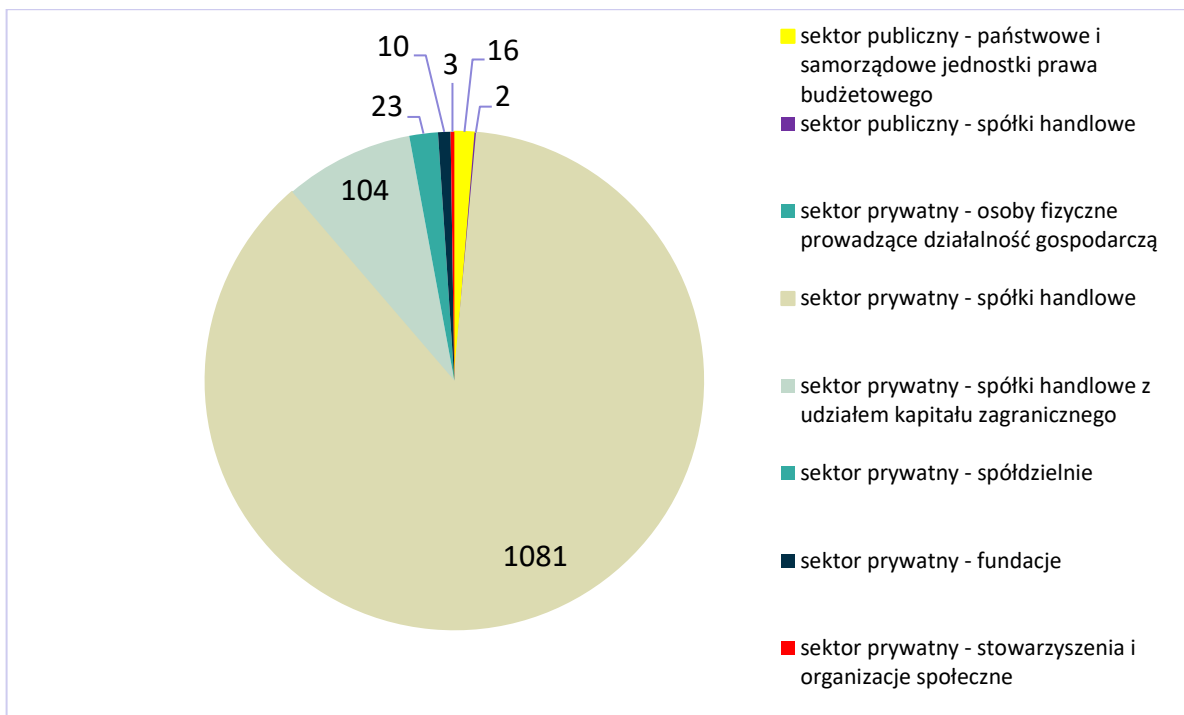
Analizując poniższego wykresu wskazuje na to, że Gmina Rakoniewice rozwija się gospodarczo. Otwiera się więcej nowych podmiotów gospodarczych niż się zamyka. W roku 2017 było 1351 przedsiębiorstw, natomiast w 2021 roku – 1539. Analogicznie do powyższych informacji liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 188.

Wykres 17. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice według sekcji (A-U) w latach 2010 i 2019

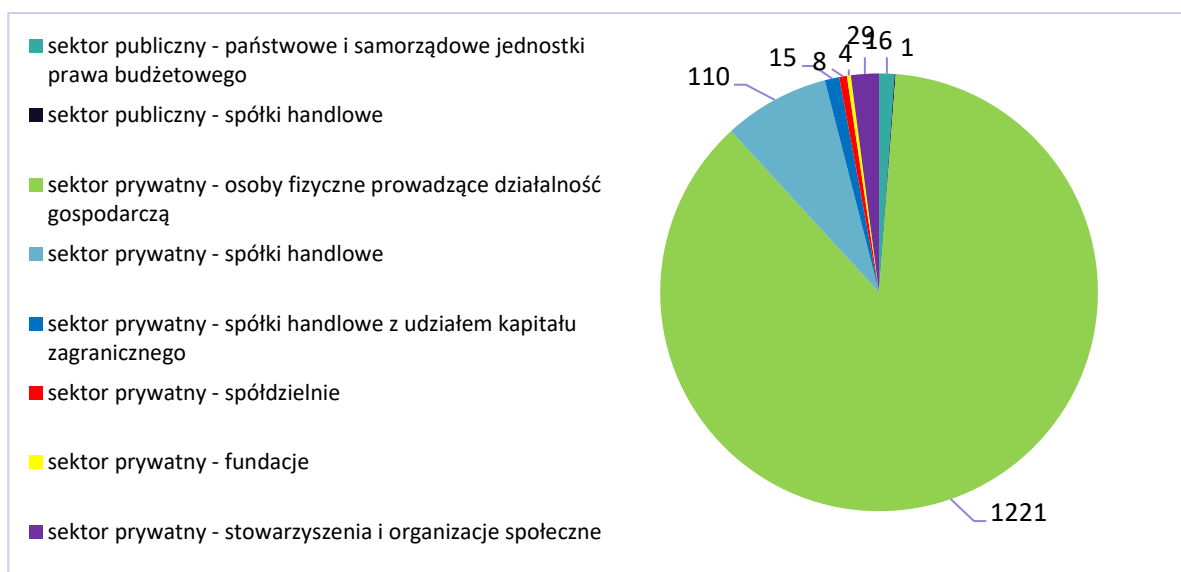
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W roku 2017 i 2021 najpopularniejszą formą pod względem prawno-ekonomicznym podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice jest działalność gospodarcza prowadzona przez osoby fizyczne. Liczba tych podmiotów zwiększyła się o 140 podmioty w 2021 r. w porównaniu do 2017 r.

Wykres 18. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice według formy prawno-ekonomicznej na 31 grudnia 2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Wykres 19. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice według formy prawno-ekonomicznej na 31 grudnia 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Rolnictwo

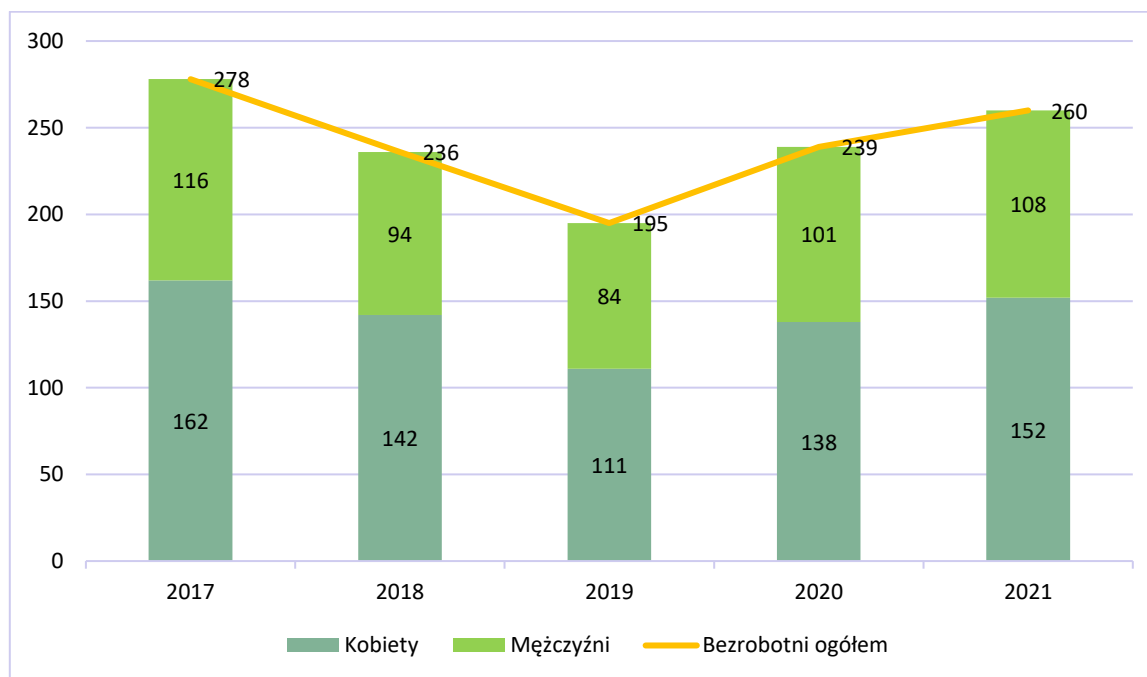
Użytki rolne zajmują większą część powierzchni gminy. Składają się na nie grunty orne, które stanowią 45,2% powierzchni całej Gminy. Grunty orne III klasy bonitacyjnej, czyli zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych wymagające zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, zlokalizowane są przede wszystkim w Ratajach i Ruchocicach, gdzie dominują. Ponadto rozmieszczone są w Drzymałowie i Rakoniewicach (obszar wiejski). Mniejsze arealy znajdują się również w zachodniej części gminy, w Stodolsku, Rostarzewie czy Głodnie. Pozostałe grunty to gleby słabe i najslabsze (klasy V i VI). W gminie Rakoniewice rolnictwo stanowi ważną gałąź gospodarki i oparte jest na gospodarstwach indywidualnych. Według danych urzędu, w 2021 r. na terenie gminy funkcjonowały 1 562 gospodarstwa rolne. Większość gospodarstw średnich i dużych zajmuje się produkcją zwierzęcą (trzoda chlewna, opasy, krowy mleczne). W Gminie prowadzone są również działy specjalne produkcji rolnej. Dominującą gałęzią jest uprawa pieczarek, wokół której rozwinął się przemysł związany ze skupem, eksportem, przetwórstwem a także wytwarzaniem podłoża. W mniejszej części prowadzone są uprawy w szklarniach i tunelach foliowych. Rozwinięta jest także hodowla drobiu rzeźnego i nieśnego, a także zwierząt futerkowych (norki). W niektórych rejonach Gminy produkowany jest miód.

Rynek pracy

Przez rynek pracy rozumie się ogół form i procesów zatrudniania pracowników przez pracodawców. Z rynkiem pracy wiążą się podstawowe zjawiska ekonomiczne, społeczne i polityczne, takie jak zatrudnienie i bezrobocie. Rynek pracy określany jest jako miejsce konfrontacji podaży i popytu na pracę (ofert pracy i zasoby siły roboczej). Wyróżnia się różne kryteria klasyfikujące rynki pracy są to np. kryteria: przestrzenne, zawodowe, wykształcenia i kwalifikacji. Na rynek pracy składa się również bezrobocie przez co rozumie się ekonomiczne zjawisko braku pracy zarobkowej dla osób zdolnych do pracy i gotowych do jej podjęcia na typowych warunkach płacowych występujących w gospodarce.

Poniższy wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych ogółem oraz z podziałem na płeć w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021. Od 2017 do 2019 r. na terenie Gminy występowało zjawisko zmniejszania się liczby osób bezrobotnych z 278 osób do 195 osób (zmiana o 83 osoby). Od 2019 r.

liczba osób bezrobotnych w Gminie zwiększyła się z 195 osób w 2019 r. do 260 osób w 2021 r. (zwiększenie liczby bezrobotnych o 65 osób). W analizowanych latach tj. 2017-2021 r. w gminie Rakoniewice było więcej bezrobotnych kobiet niż mężczyzn.

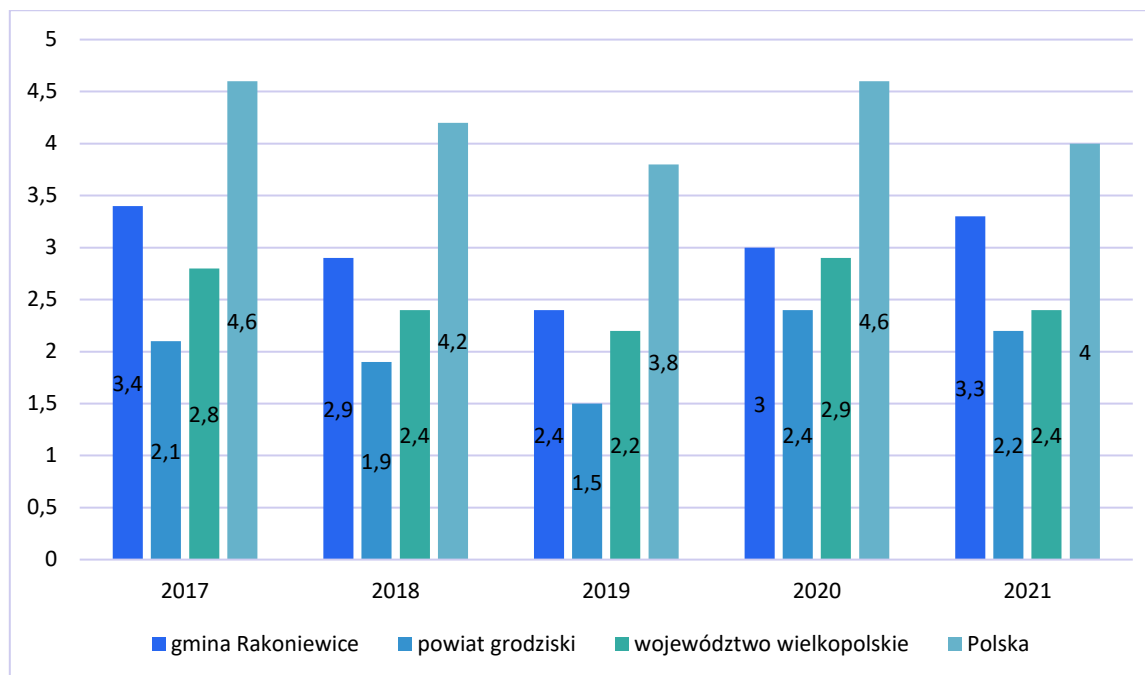

Wykres 20. Liczba osób bezrobotnych z podziałem na płeć w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W analizie rynku pracy w gminie Rakoniewice ważnym jest ocena udziału zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2017-2021 oraz porównanie wartości tego wskaźnika z wartościami osiągniętymi w powiecie, województwie i w kraju.

Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Rakoniewice w latach 2017-2019 zmniejszała się z 3,4% (w 2017 r.) do 2,4% (w 2019 r.), a następnie zwiększała się w latach 2020-2021 z 3% do 3,3%. Wskaźnik udziału osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Rakoniewice przewyższa wartość tego wskaźnika dla powiatu grodziskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2017-2021. Wartość wskaźnika udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym Gminy w stosunku do wartości tego wskaźnika dla Polski jest niższa.

Wykres 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Rakoniewice w porównaniu z powiatem grodziskim, województwem wielkopolskim i Polską w latach 2017-2021 [w %].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Edukacja

SZKOŁY PODSTAWOWE

Gmina Rakoniewice jest organem prowadzącym dla następujących placówek oświatowych

- Szkoła Podstawowa w Rakoniewicach;
- Szkoła Podstawowa w Rostarzewie, wchodząca w skład Zespołu Przedszkolno-Szkolnego w Rostarzewie;
- Szkoła Podstawowa w Jabłonie wchodząca w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jabłonie;
- Szkoła Podstawowa z oddziałami integracyjnymi w Ruchocicach, wchodząca w skład Zespołu Przedszkolno-Szkolnego w Ruchocicach;
- Szkoła Podstawowa wchodząca w skład Zespołu Przedszkolno-Szkolnego w Łąkiem.

Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Rakoniewice, a także granice obwodów publicznych szkół podstawowych od 1 września 2019 r. są określone Uchwałą Nr VI/54/2019 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 17 maja 2019 r.

Tabela 11. Granice obwodu szkół podstawowych na terenie gminy Rakoniewice od dnia 1 września 2021 r.

Nazwa szkoły	Granice obwodu szkoły	Ilość uczniów/dzieci i ilość oddziałów	
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Rakoniewicach	Rakoniewice, Rakoniewice Wieś, Goździn, Elżbieciny, Józefin, Gola, Narożniki, Drzymałowo, Faustynowo, Terespol, Tarnowa	ogółem	uczniów 587, oddziałów 29
Szkoła Podstawowa im. Krzysztofa Żegockiego w Rostarzewie, wchodząca w skład Zespołu Przedszkolno-Szkolnego w Rostarzewie	Rostarzewo, Cegielsko, Stodolsko, Głodno, Łąkie, Adolfowo	ogółem	uczniów/dzieci 323, oddziałów 17
		szkoła podstawowa	uczniów 214, oddziałów 11
		przedszkole	dzieci 81, oddziałów 4
		oddziały zerowe	dzieci 28, oddziałów 2
Szkoła Podstawowa im. Marcina Rożka w Jabłonie, wchodząca w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jabłonie	Jabłonna, Wioska, Blinek, Wola Jabłońska, Kuźnica Zbąska, Błońsko, Komorówko	ogółem	uczniów/ dzieci 398, oddziałów 21
		szkoła podstawowa	uczniów 297, oddziałów 16
		przedszkole	dzieci 62, oddziałów 3
		oddziały zerowe	dzieci 39, oddziałów 2
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza z oddziałami integracyjnymi w Ruchocicach, wchodząca w skład Zespołu Przedszkolno-Szkolnego w Ruchocicach	Ruchocice, Gnin, Rataje	ogółem	uczniów/dzieci 125, oddziałów 9
		szkoła podstawowa	uczniów 76, oddziałów 7
		przedszkole	dzieci 25, oddziałów 1
		oddziały zerowe	dzieci 24, oddziałów 1
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Łąkiem, wchodząca w skład Zespołu Przedszkolno-Szkolnego w Łąkiem.	Łąkie, Łąkie Nowe, Adolfowo	ogółem	uczniów/ dzieci 134, oddziałów 10
		szkoła podstawowa	uczniów 97, oddziałów 8
		przedszkole	dzieci 25, oddziałów 1
		oddziały zerowe	dzieci 24, oddziałów 1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

Rysunek 13. Granice obwodów szkół w gminie Rakoniewice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

W poniższej tabeli zamieszczono liczbę uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie gminy Rakoniewice w latach 2017 – 2021.

Tabela 12 Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2017- 2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Uczniowie w szkołach podstawowych	1140	1279	1241	1271	1256
Uczniowie w gimnazjach	279	130	-	-	-
Uczniowie ogółem	1419	1409	1241	1271	1256

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W 2017 r. miała miejsce reforma systemu oświaty polegająca na wygaszeniu gimnazjów i powrót do części założeń systemu sprzed 1999 r. Na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, proces rekrutacji do gimnazjów został wstrzymany. Od 1 września 2017 r. rozpoczęło się

„wygaszanie” szkół gimnazjalnych. W roku szkolnym 2017/2018 uczniowie z rocznika 2016/2017, którzy ukończyli VI klasę szkoły podstawowej, trafili do klasy VII. Ostatni rocznik objęty nauką w gimnazjach zakończył edukację gimnazjalną w roku szkolnym 2018/2019.

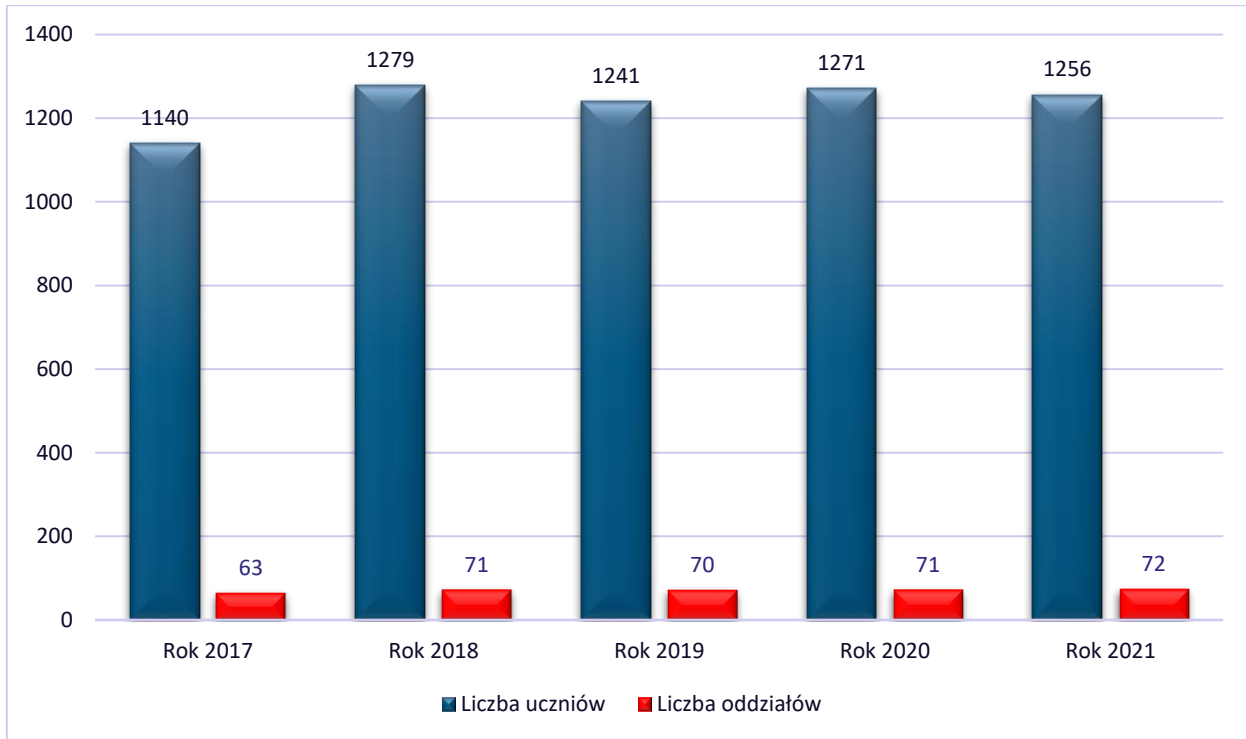
Nieznaczne zwiększenie liczby uczniów w szkołach podstawowych w 2019 r. w porównaniu do 2017 r. wiąże się z likwidacją gimnazjów i wprowadzeniem nauki w klasach od I do VIII w szkołach podstawowych.

W 2021 r. na 5 szkół podstawowych funkcjonowały 72 oddziały, z czego na 1 oddział przypadało 17 uczniów. Była to sytuacja nieco lepsza niż w latach poprzednich, gdzie na 1 oddział w latach 2017 – 2020 przypadało 18 uczniów.

Tabela 13. Liczba szkół podstawowych, oddziałów oraz uczniów przypadających na oddział w szkołach podstawowych w latach 2017- 2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Szkoły podstawowe ogółem	5	5	5	5	5
Oddziały w szkołach	63	71	70	71	72
Uczniowie przypadający na 1 oddział	18	18	18	18	17

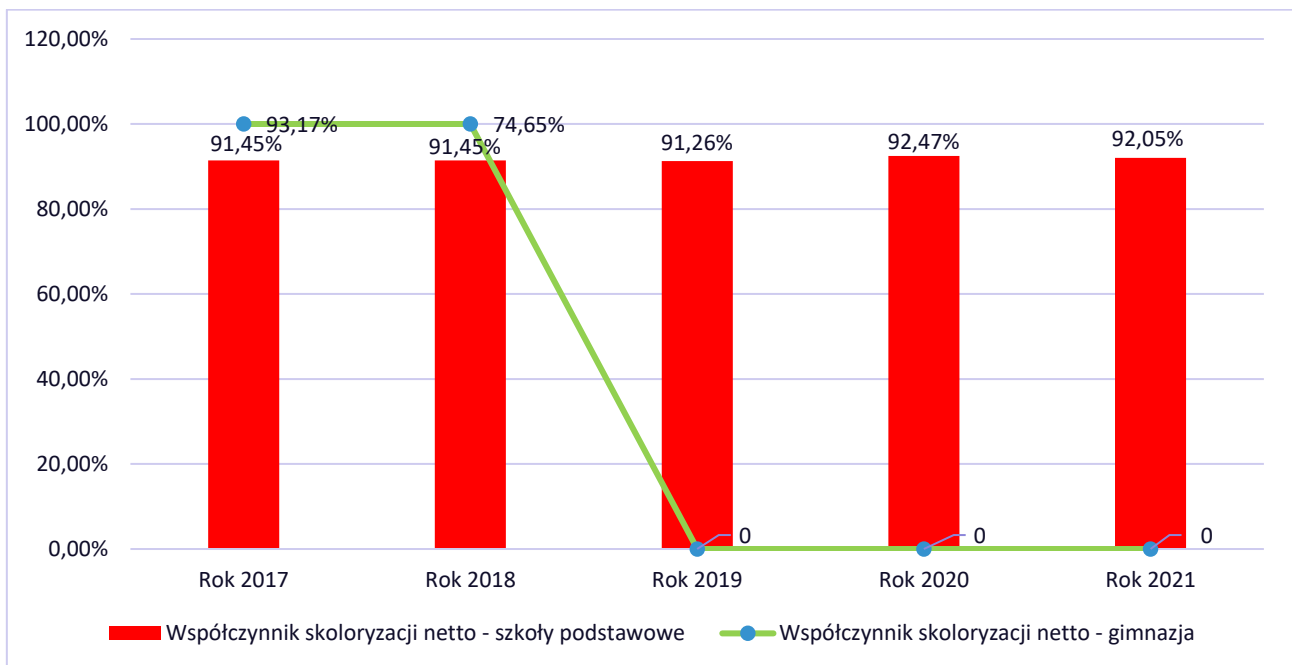
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wykres 22. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych w latach 2017- 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Poniższy wykres obrazuje stosunek osób uczących się w szkołach podstawowych i gimnazjalnych do całej populacji osób będących w wieku przypisanym danemu poziomowi kształcenia w latach 2017-2021.

Wykres 23. Współczynnik skolaryzacji netto (szkoły podstawowe i gimnazjalne) w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021 [w %].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Na przestrzeni analizowanych lat dla szkół podstawowych i gimnazjów z obszaru Gminy współczynnik skolaryzacji brutto kształtował się na poziomie poniżej 100%. Skolaryzacja poniżej 100% spowodowana jest tym, że część uczniów uczy się w placówkach oświatowych poza terenem gminy.

Uczniowie gminy Rakoniewice uczą się dwóch języków angielskiego oraz niemieckiego. W 2021 r. w porównaniu z 2019 r. na niezmiennym poziomie – 99,8 % utrzymywał się odsetek uczniów uczących się języka angielskiego. Nieco wzrósł % uczniów uczących się języka niemieckiego: 2019 – 23,7%, 2020 - 32,3 %, 2021 - 35,1 %.

Tabela 14 Średnie wyniki procentowe szkół - Egzamin ósmoklasisty lata 2019 – 2021

Wyszczególnienie	Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021	
	Liczba zdających	Średnie wyniki procentowe	Liczba zdających	Średnie wyniki procentowe	Liczba zdających	Średnie wyniki procentowe
Język angielski						
Średnia okręgu		56,68		51,86		66
Średnia województwa		56,28		51,52		63
Średnia powiatu		47,54		43,46		55
Średnia gminy		45,02		37,74		49
Jabłonna	19	45,21	36	28,05	36	47,61
Rakoniewice	90	49,6	79	38,38	79	57
Rostarzewo	28	36,21	19	46,26	19	52,74
Ruchocice	10	32,7	13	44,62	13	47,7
Łąkie	8	39,25	6	27,33	6	47
Średnia okręgu						
Średnia województwa						
Średnia powiatu						
Średnia gminy						
Jabłonna						
Rakoniewice						
Rostarzewo						
Ruchocice						
Łąkie						

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

Wyniki egzaminów ośmioklasisty z języka angielskiego pokazują, że z roku na rok są one lepsze. Są zbliżone do wyników powiatu grodzkiego, jednak cały czas niższe od średniej w województwie i powiecie.

PRZEDSZKOLA

Na potrzeby oceny systemu edukacji przeanalizowano wychowanie przedszkolne, a więc edukację dzieci w wieku 3-6 lat. Na terenie Gminy wychowanie przedszkolne realizowane jest w prowadzonym przez gminę Rakoniewice przedszkolu

- Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Rakoniewicach, które na dzień 1 września 2021 r. liczyło ogółem 260 dzieci i 11 oddziałów (przedszkole: dzieci 171, oddziałów 7; oddziały zerowe dzieci 89, oddziały 4)

a także w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych (Tabela 11).

W poniższej tabeli zamieszczono liczbę dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych na terenie gminy Rakoniewice, w latach 2017 - 2021.

Tabela 15. Liczba dzieci w przedszkolach wg pojedynczych roczników wieku w latach 2017 -2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem dzieci w przedszkolach	525	526	533	556	589
2 lata i mniej	8	5	3	2	2
3 lata	90	87	102	122	119
4 lata	134	130	122	138	168
5 lat	154	148	150	139	151
6 lat	136	153	154	152	147
7 lat i więcej	3	3	2	3	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

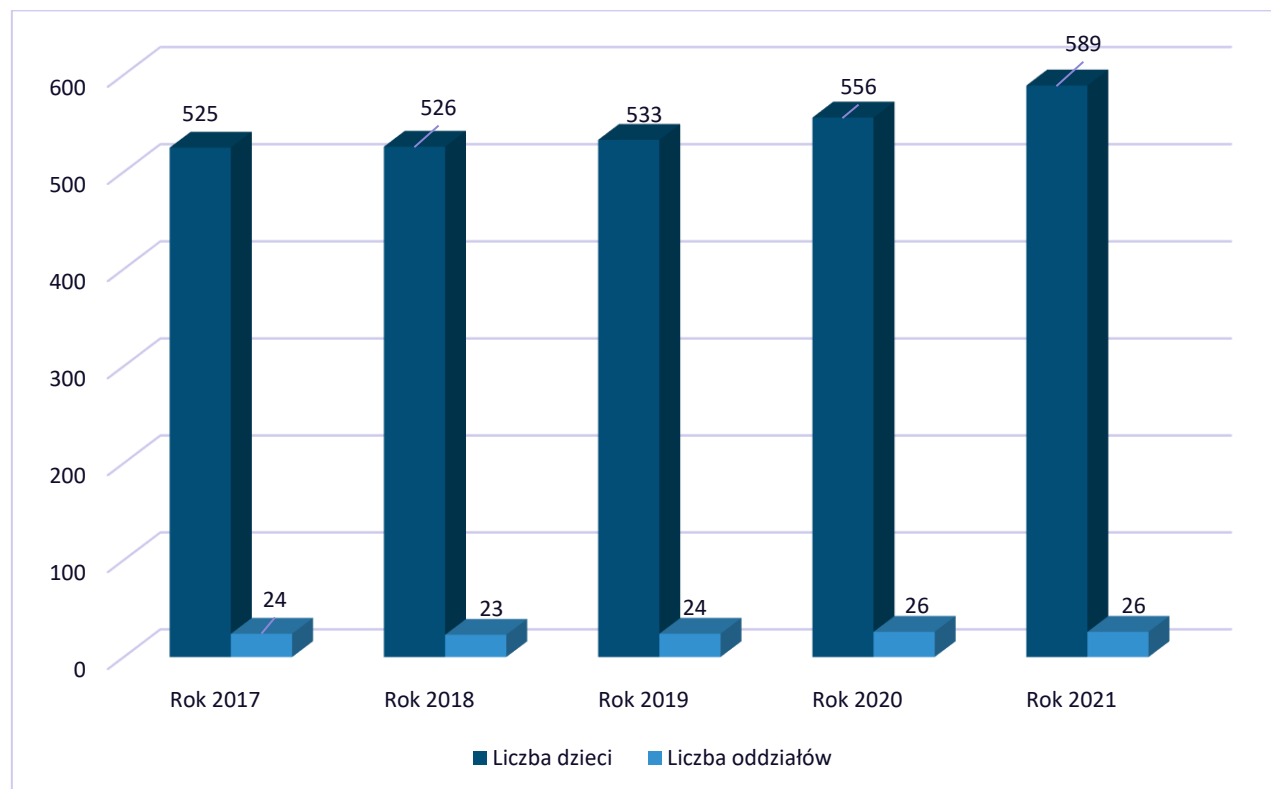
W latach 2017 - na terenie gminy funkcjonowało 5 placówek przedszkolnych w których działało od 23 do 26 oddziałów. Średnia liczba dzieci w oddziałach nie przekraczała 25.

Tabela 16. Liczba przedszkoli, oddziałów oraz dzieci przypadających na oddział w gminie Rakoniewice w latach 2017- 2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Przedszkola ogółem	5	5	5	5	5

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Oddziały w przedszkolach	24	23	24	26	26
Dzieci przypadające na 1 oddział w przedszkolach	22	23	22	21	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wykres 24. Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach w gminie Rakoniewice w latach 2017- 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Porównanie stosunku liczby dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku od 3 do 5 lat oraz 6 lat do liczby wszystkich dzieci w tym wieku pokazuje wzrost odsetka dzieci w wieku 3 - 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym.

Tabela 17. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2017- 2021

Wyszczególnienie	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym; ogółem; dzieci w wieku 3 - 5 lat	%	78,3	75,7	80,1	79,2	83,1
Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym; ogółem; dzieci w wieku 6 lat	%	-	-	-	94,4	94,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Z roku na rok wzrasta liczba dzieci przypadająca na jedną placówkę wychowania przedszkolnego. W 2021 r. na jedną placówkę przypadało 105,4 dzieci w wieku 3-5 lat.

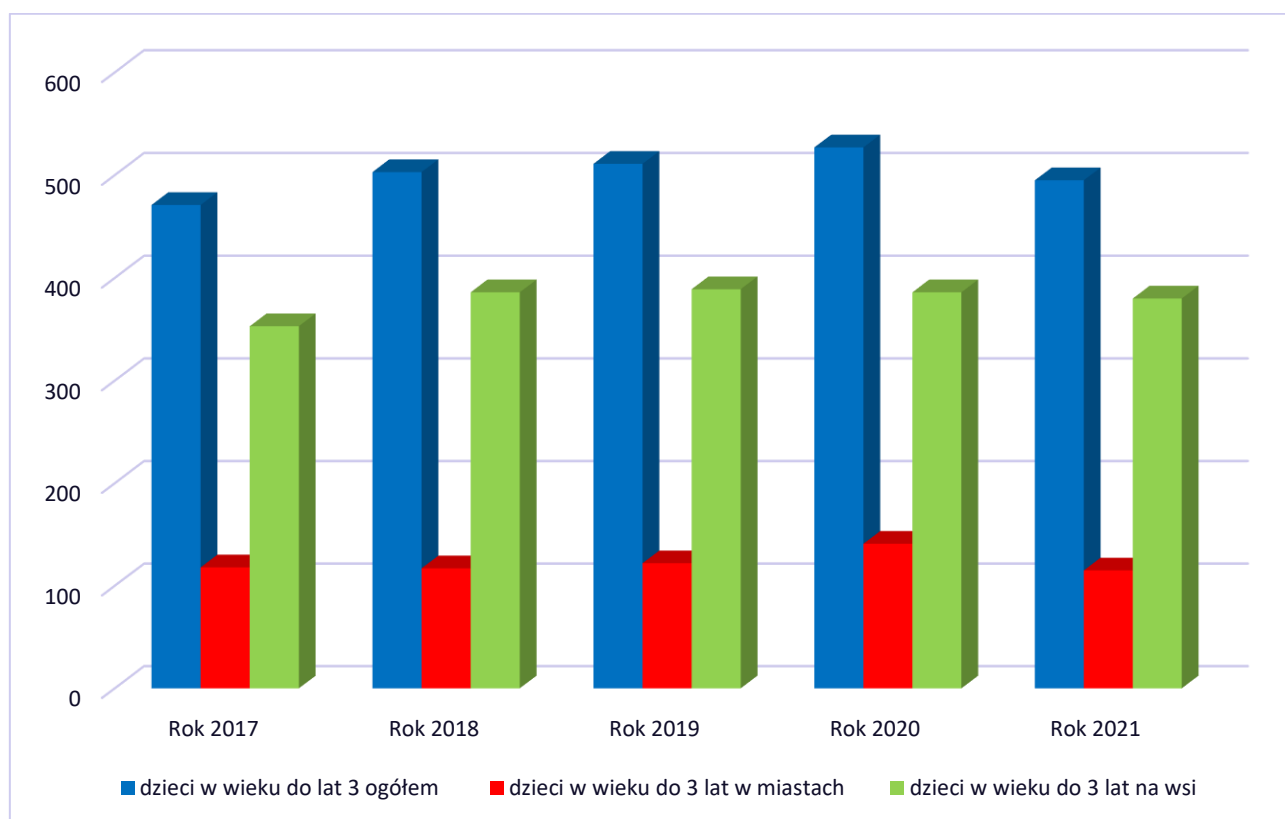
Tabela 18. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadająca na jedną placówkę wychowania przedszkolnego w latach 2017- 2021.

Wyszczególnienie	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedną placówkę wychowania przedszkolnego	osoba	96,60	96,40	93,40	100,80	105,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE

Pomimo stosunkowo dużej liczby dzieci w wieku do 3 lat, na obszarze Gminy nie funkcjonują żłobki ani kluby dziecięce. Poniższa tabela pokazuje dzieci w wieku żłobkowym w latach 2017 - 2021. Analiza wskazuje, że liczba dzieci utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie.

Wykres 25. Dzieci w wieku żłobkowym w latach 2017- 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W gminie Rakoniewice funkcjonuje uchwalany przez Radę Miejską Rakoniewic Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu gminy. Program ten jest w założeniu strukturą otwartą, motywującą szkoły do wykorzystania różnorodnych możliwości

wspierania aktywności i kreatywności uczniów. Głównym celem programu jest pomoc dzieciom i młodzieży szkolnej, uczęszczającym do szkół podstawowych, których organem prowadzącym jest gmina Rakoniewice, w pogłębianiu ich szczególnych uzdolnień oraz stworzenie systemu motywacji do ciągłej pracy na rozwijaniem ich talentów. Ponadto, w ramach wspierania edukacji w gminie Rakoniewice, Rada Miejska Rakoniewic określiła w formie uchwały zasady przyznawania stypendium w dziedzinie kultury fizycznej i sportu oraz za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury w Gminie Rakoniewice.

Jednostki wyróżniają się aktywnością w zakresie realizacji ogłaszanych projektów i programów. Celem działania jest nie tylko zainspirowanie dzieci i młodzieży do pracy wykraczającej poza ramy tradycyjnej edukacji. Realizowanie programów pozwala na pozyskiwanie różnego rodzaju grantów, funduszy i dofinansowań instytucji i osób.

W 2021 r. przystąpiono do następujących programów

- Rządowy Program „Laboratoria przyszłości”,
- Rządowy Program - „Zajęcia wspomagające”,
- Stomatologiczna Opieka Zdrowotna,
- „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”,
- „Ogólnopolska Sieć Edukacyjna OSE”,
- „Szlanka mleka”, „Owoce i warzywa”,
- Rządowy Program - WF z AWF „Aktywny powrót do szkoły”,
- „Szkolny klub sportowy”,
- Rządowy Program „Poznaj Polskę”,
- Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka,
- „ABC Ekonomii”,
- Lepsza szkoła – Program „Sesje z plusem”,
- „Ambasador marki BONDUELLE”,
- Szkoła Odpowiedzialna Cyfrowo,
- „Velvet. Piątka dla Natury”,
- Ogólnopolski projekt edukacyjny „Z darami natury świat nie jest ponury”,
- Projekt edukacyjny „Czas rozwinąć skrzydła”-autorstwa nauczycieli szkoły,
- „Zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej w Przedszkolu z Oddziałami Integrycyjnymi w Rakoniewicach” realizowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Kultura, sport i rekreacja

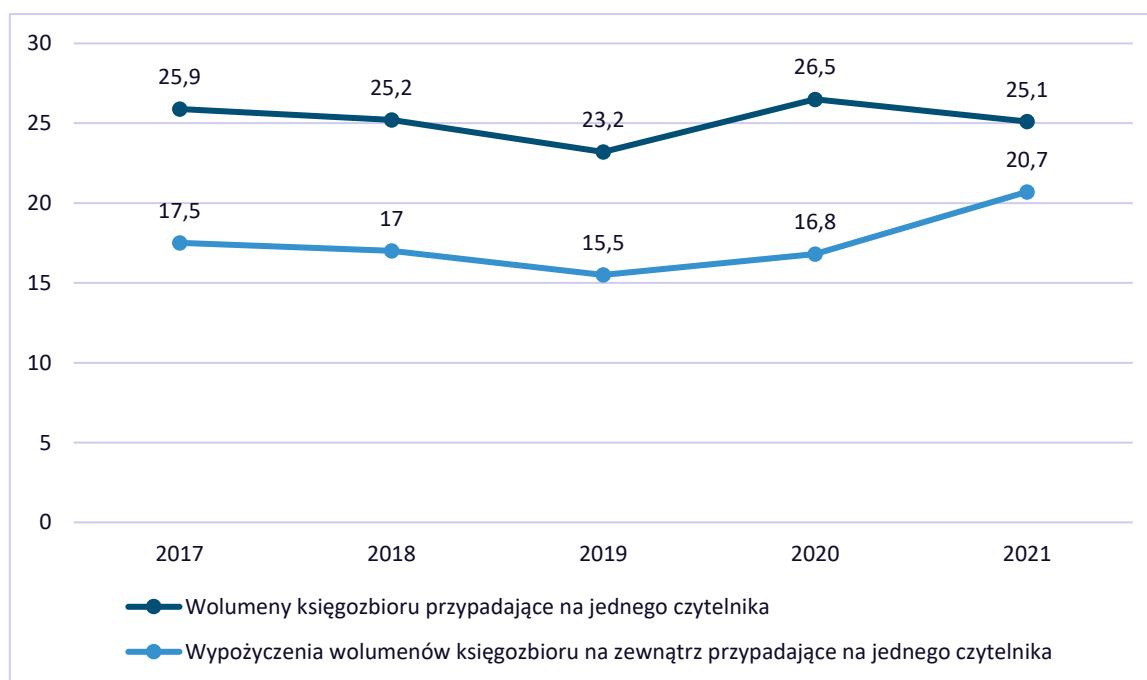
Ważnym elementem kultury i sportu jest działalność instytucji oraz organizacji pozarządowych, a także liderów środowisk lokalnych. Świadczy ona o aktywności kulturalnej mieszkańców i ich chęci wspólnej realizacji przedsięwzięć, ale także o przywiązaniu i więzi z miejscem zamieszkania.

Na terenie gminy Rakoniewice funkcjonują dwie instytucje odpowiedzialne za kultywowanie kultury:

- Rakoniewicki Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna.

Rakoniewicki Ośrodek Kultury działa od 2020 r. Celem funkcjonowania instytucji jest dążenie do efektywniejszego wykonywania zadań Gminy służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w sferze kultury, a także uproszczeniu struktur zarządzania w zakresie organizowania działań kulturalnych na terenie Gminy Rakoniewice. W ramach instytucji działa między innymi Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Rostarzewa. Aktywność Kulturalną Rakoniewickiego Ośrodka Kultury potwierdzają organizowane corocznie liczne wydarzenia kulturalne.

Gminna Biblioteka Publiczna w Rakoniewicach posiada 2 filie, mieszczące się w Rostarzewie oraz Jabłonie. Poniższy wykres obrazuje liczbę wolumenów księgozbioru i wypożyczeń na zewnątrz przypadająca na jednego czytelnika bibliotek w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021, na podstawie wykresu da się zauważyć, że obie dane są od siebie zależne. Najwięcej wypożyczeń na zewnątrz przypadająca na jednego czytelnika w Gminie miało miejsce w 2021 r.

Wykres 26. Liczba wolumenów księgozbioru i wypożyczeń na zewnątrz przypadająca na jednego czytelnika bibliotek w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

W bibliotekach gminy Rakoniewice liczba wolumenów zmniejszyła z 49 146 wolumenów w 2017 r. do 35 846 wolumenów w 2021 r. (zmiana o 13 300 wolumenów). Ponadto zmniejszyła się również liczba wypożyczeń wolumenów na zewnątrz bibliotek (z 33 279 wolumenów w 2017 r. do 29 603 w 2021 r. (zmiana o 3 676), co spowodowane jest zmniejszeniem liczby czytelników bibliotek z 1 899 do 1 430 czytelników (zmiana o 469 czytelników) (Dane GUS, Bank Danych Lokalnych). Taka sytuacja jednoznacznie wskazuje na zmniejszenie czytelnictwa wśród mieszkańców z wykorzystaniem księgozbioru biblioteki w latach 2017-2021. Według stanu na 31 grudnia 2019 r., w bibliotekach publicznych Gminy Rakoniewice, liczba komputerów podłączonych do Internetu dostępnych dla czytelników wynosi 5 i pozostaje niezmienna od 2017 r. (Dane GUS, Bank Danych Lokalnych). Ponadto gminna biblioteka wzbogaca swoją ofertę działania na rzecz mieszkańców poprzez organizację wielu wydarzeń kulturalnych.

O aktywności sportowej Gminy świadczą organizowane corocznie przez Urząd Miejski Gminy Rakoniewice liczne wydarzenia, których organizacją zajmuje się spółka Zakład Usług Komunalnych w Rakoniewicach Spółka z o.o.

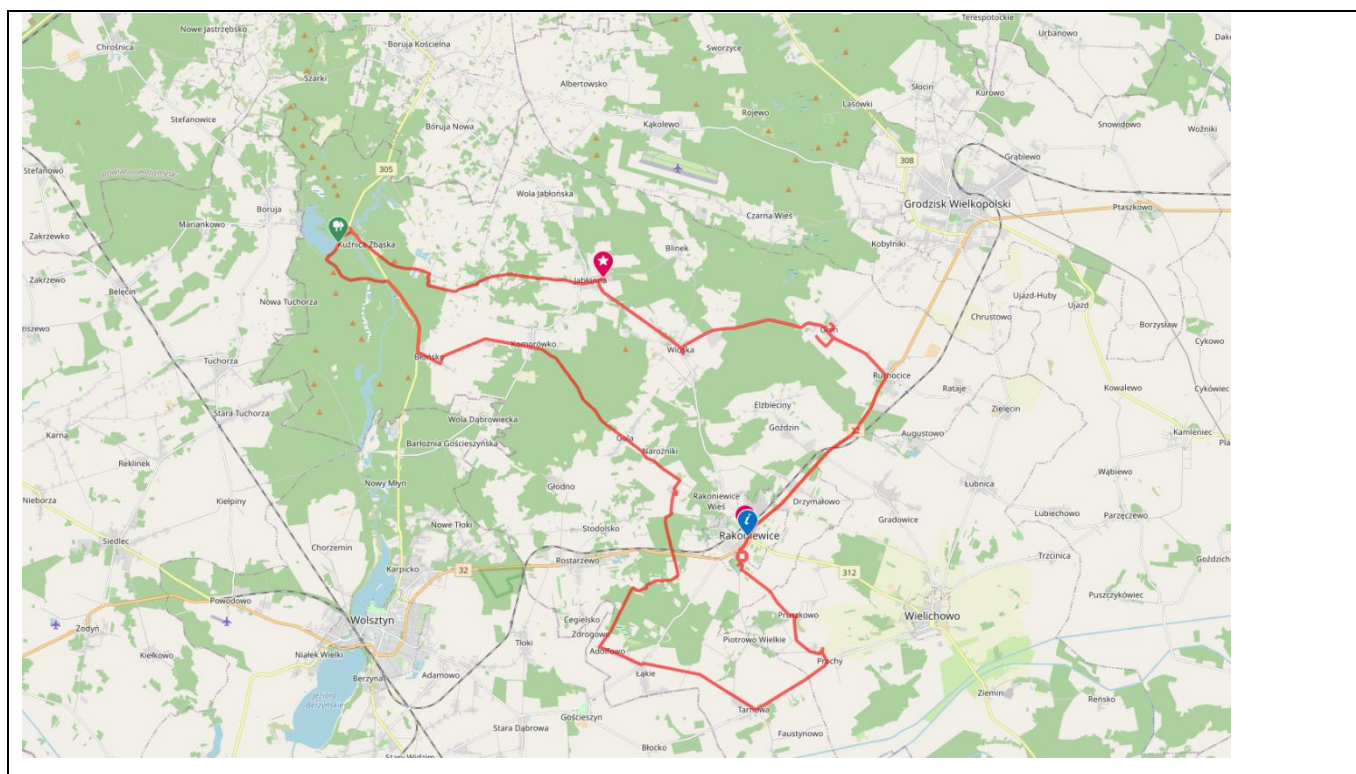
Na terenie Gminy znajdują się niżej wymienione obiekty sportowe:

- Orlik Rakoniewice - obiekt składa się z boiska pokrytego sztuczną trawą oraz budynku socjalnego;
- Stadion Młodzieżowego Klubu Sportowego Orzeł Rostarzewo - obiekt składa się z boiska pokrytego naturalną nawierzchnią trawiastą oraz budynku socjalnego;
- Stadion Klubu Sportowego Sokół Rakoniewice - obiekt składa się z boiska pokrytego naturalną nawierzchnią trawiastą oraz budynku socjalnego;
- Hala Widowiskowo - Sportowa w Rakoniewicach - obiekt z boiskiem i widownią (do 500 widzów), mieści klub fitness, saunę, siłownię, salę cardio, salę masażu;
- Hala sportowa przy szkole podstawowej w Rostarzewie - funkcjonuje przy szkole podstawowej na potrzeby prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, imprez sportowych, przy sali mieści się pomieszczenie wyposażonej siłowni;
- Boisko wielofunkcyjne przy szkole Rostarzewo - obiekt składa się z boiska pokrytego tartanem;
- Kompleks boisk sportowych Jabłonna obiekt składa się z boiska pokrytego naturalną nawierzchnią trawiastą oraz boiska pokrytego tartanem;
- Kompleks boisk ogólnodostępnych przy ulicy Rzemieśniczej w Rakoniewicach oraz plac zabaw stanowiące zaplecze sportowe szkół;
- Sale gimnastyczne w Rakoniewicach, Ruchocicach i Jabłonie oraz boisko wielofunkcyjne przy szkole Rakoniewice.

Dla najmłodszych zostało stworzonych 31 placów zabaw mieszczących się we wszystkich miejscowościach sołectkich oraz w mieście Rakoniewice. Przy placach zabaw w miejscowościach Wola

Jabłońska, Jabłonna, Wioska, Ruchocice, Rostarzewo oraz Rakoniewice funkcjonują również siłownie zewnętrzne.

W granicach gminy Rakoniewice przebiega trasa rowerowa. Drogi gruntowe niesprawiające kłopotów przeplatają się z lokalnymi mało uczęszczanymi asfaltami. Przy trasie znajdują się wiaty, kierunkowskazy, tablice oraz mapa - schemat z naniesionymi adresami GPS.

Rysunek 24. Trasa rowerowa przebiegająca w granicach gminy Rakoniewice.

Działalność gminy Rakoniewice w zakresie wypełniania zadań publicznych wiążących się z kulturą, sportem i rekreacją opiera się także na współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Na terenie gminy Rakoniewice funkcjonują 4 kluby sportowe, które realizują zadania Gminy w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu. Ponadto Rada Miejska w Rakoniewicach podjęła uchwałę której załącznik określa zasady, tryb przyznania, wstrzymania, cofania i wysokości stypendiów oraz przyznania nagród i wyróżnień sportowych za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, co aktywuje mieszkańców w tych dziedzinach. Gmina realizuje także program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, co także przyczynia się pozytywnie do realizacji zadań z zakresu kultury i sportu.

Gmina Rakoniewice posiada i realizuje postanowienia gminnego programu opieki nad zabytkami. Program wskazuje działania zmierzające do poprawy stanu zachowania i utrzymania zasobów dziedzictwa kulturowego Gminy.

Zaangażowanie społeczne i współpraca samorządowa

Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi i liderami środowisk lokalnych jest jednym z elementów efektywnego kierowania rozwojem gminy. W celu dążenia do harmonijnej i partnerskiej współpracy między gminą Rakoniewice a działającymi na jej terenie organizacjami pozarządowymi, dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, Gmina realizuje program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Zakres przedmiotowy programu obejmuje szeroko rozumiane zadania publiczne, określone ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Podstawowymi korzyściami realizacji programu są między innymi:

- umacnianie w społecznej świadomości poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie,
- budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnych,
- wprowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań i rozwiązań dzięki dobremu rozpoznaniu występujących potrzeb.

Od kilku lat Gmina corocznie ogłasza 2 konkursy i podpisuje umowy z 2 podmiotami na realizację zadań w zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz organizacja zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu dla osób po 50 roku życia.

Tabela 19. Ogłaszane konkursy/podpisane umowy o współpracę, wysokość środków wydatkowanych na ten cel na terenie gminy Rakoniewice w latach 2018 – 2021.

Wyszczególnienie	Jm	2018	2019	2020	2021
Ilość ogłaszanych konkursów/ podpisanych umów o wsparcie	szt.	2	2	2	2
Wysokość środków wydatkowanych na realizację zadania	zł	25 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

Ponadto co roku, w oparciu o podejmowaną przez Radę Miejską Rakoniewic uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez gminę Rakoniewice, ogłaszane są konkursy na realizację zadań gminy w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu na terenie gminy Rakoniewice. Celem publicznym który gmina Rakoniewice zamiesza osiągnąć jest:

- poprawa warunków uprawiania sportu przez zawodników klubów sportowych,
- osiągnięcie wysokich wyników sportowych przez zawodników klubów sportowych,
- poprawa kondycji fizycznej i zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez uczestnictwo w aktywnym stylu życia,
- promocja sportu i aktywnego stylu życia,
- umożliwienie dostęp promocja sportu i aktywnego stylu życia,
- umożliwienie dostępu do różnorodnych form aktywności sportowej, jak największej liczbie mieszkańców gminy Rakoniewice.

Zadania te realizowane są poprzez przyznawanie dotacji celowych klubom sportowym w ramach środków zaplanowanych w budżecie gminy Rakoniewice na dany rok budżetowy.

W latach 2018 - 2020 Gmina ogłaszała 4 konkursy i podpisała umowy z 4 podmiotami na realizację tych zadań, przeznaczając na ten cel 135 000,00 zł rocznie. W 2021 roku ogłoszono 6 konkursów i podpisano 6 umów, wydatkując na ten cel 137 194,64 zł.

Tabela 20. Ogłaszane konkursy/podpisane umowy o współpracę, wysokość środków wydatkowanych na ten cel na terenie gminy Rakoniewice w latach 2018 – 2021.

Wyszczególnienie	Jm	2018	2019	2020	2021
Ilość ogłaszanych konkursów/ podpisanych umów o wsparcie	szt.	4	4	4	6
Wysokość środków wydatkowanych na realizację zadania	zł	150 000,00	135 000,00	135 000,00	137 194,64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

Według danych Urzędu Miejskiego Gminy Rakoniewice, w Gminie na dzień 31 grudnia 2021 r. funkcjonowało łącznie 26 stowarzyszeń, organizacji społecznych oraz fundacji

- Uczniowski Klub Sportowy „SMOKI” Rakoniewice,
- Fundacja Swojska Zagroda u Prządków,
- Klub Sportowy „PIAST” Jabłonna,
- Klub Sportowy "SOKÓŁ" Rakoniewice,
- Młodzieżowy Klub Sportowy „ORZEŁ” Rostarzewo,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gninie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Goździnie,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Jabłonie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Komorówku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kuźnicy Zbąskiej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łąkiem,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rakoniewicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rostarzewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna W Ruchocicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Tarnowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wiosce,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Błońsku,
- Parafia Rzymskokatolicka Pw. Św. Marcina i Stanisława Bpa.
- Stowarzyszenie „DOM POMOCNA DŁOŃ” ,
- Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Gminy Rakoniewice,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „SERCE” Rakoniewice,
- Stowarzyszenie Wioska,
- Stowarzyszenie „ZŁOTA JESIEŃ” ,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Rakoniewickiej,
- Stowarzyszenie Działkowców im. Michała Drzymały,
- Stowarzyszenie Zwykle Tarnowska Rospuda.

Pomoc społeczna

W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną na terenie Gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakoniewicach.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z następujących przepisów:

- ustawa o pomocy społecznej,
- uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,

- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- prawo energetyczne,
- ustawa o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów.

Poniżej zobrazowano sytuację panującą w gminie Rakoniewice w zakresie polityki społecznej w porównaniu do gmin powiatu grodziskiego. Jak wynika z tabeli oraz prezentacji danych za 2021 r. na wykresie, wskaźnik gospodarstw korzystających ze świadczeń opieki społecznej ogółem w gminie Rakoniewice zmalał z poziomu 453 w 2017 r. do poziomu 349 w 2021 r. Trend ten utrzymuje się we wszystkich gminach powiatu grodziskiego a także w województwie i kraju. Mimo spadku wskaźnika w gminie Rakoniewice na przestrzeni badanych lat, w 2021 r. był on nadal wyższy niż w większości gmin powiatu grodziskiego, jednak niższy niż średnia dla województwa 350 oraz kraju 373.

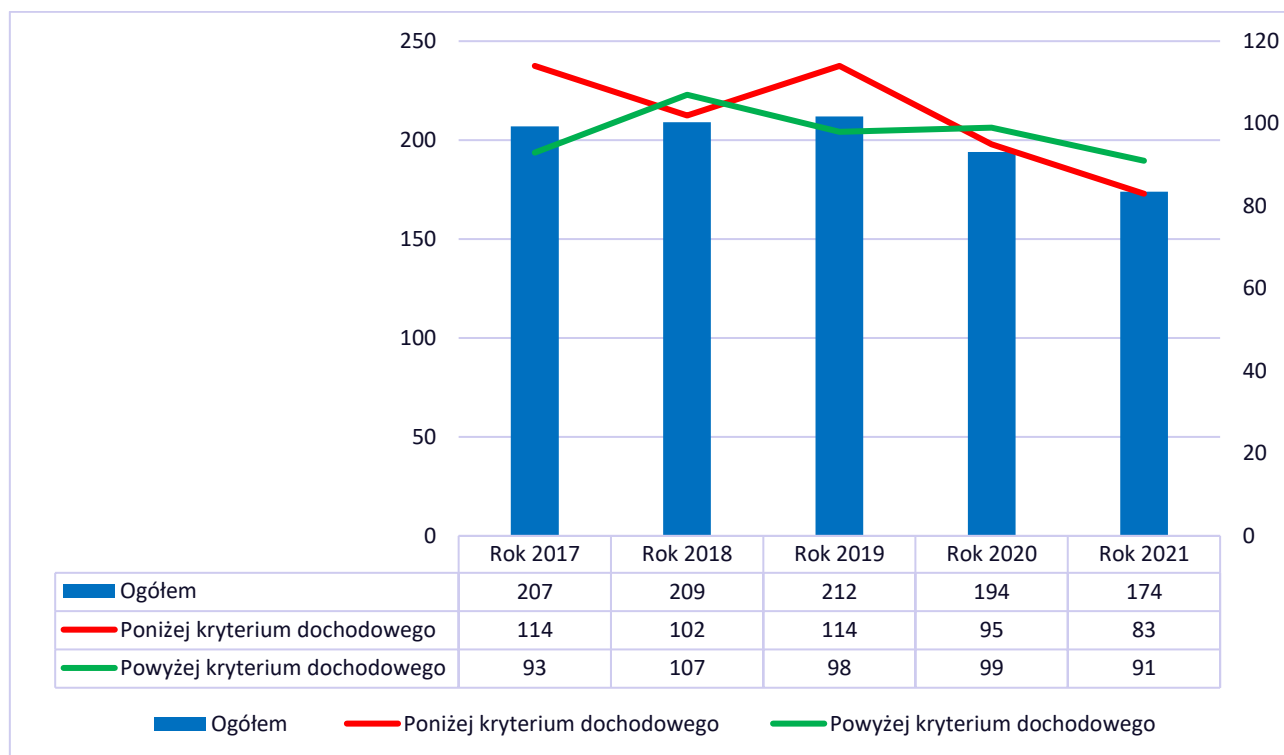
Tabela 21. Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego na 10 tys. mieszkańców w gminach powiatu grodziskiego w latach 2017 – 2021.

Wyszczególnienie	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Rakoniewice	osoba	453	456	442	383	349
Grodzisk Wielkopolski	osoba	378	330	320	259	221
Wielichowo	osoba	562	467	459	455	344
Granowo	osoba	512	531	449	287	251
Kamieniec	osoba	533	586	582	468	445
Województwo wielkopolskie	osoba	514	463	430	387	350
Polska	osoba	568	513	463	416	373

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W dalszej kolejności przeanalizowano liczbę gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Dane statystyczne pokazują, że pomimo iż w latach 2017-2019 w gminie Rakoniewice wzrastała liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej

pomocy społecznej, od 2020 r. obserwuje się jej spadek. W 2021 r. w stosunku do 2017 r. liczba gospodarstw korzystające z tej pomocy zmniejszyła się o 33 - z 207 do 174 gospodarstw.

Wykres 27. Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021.

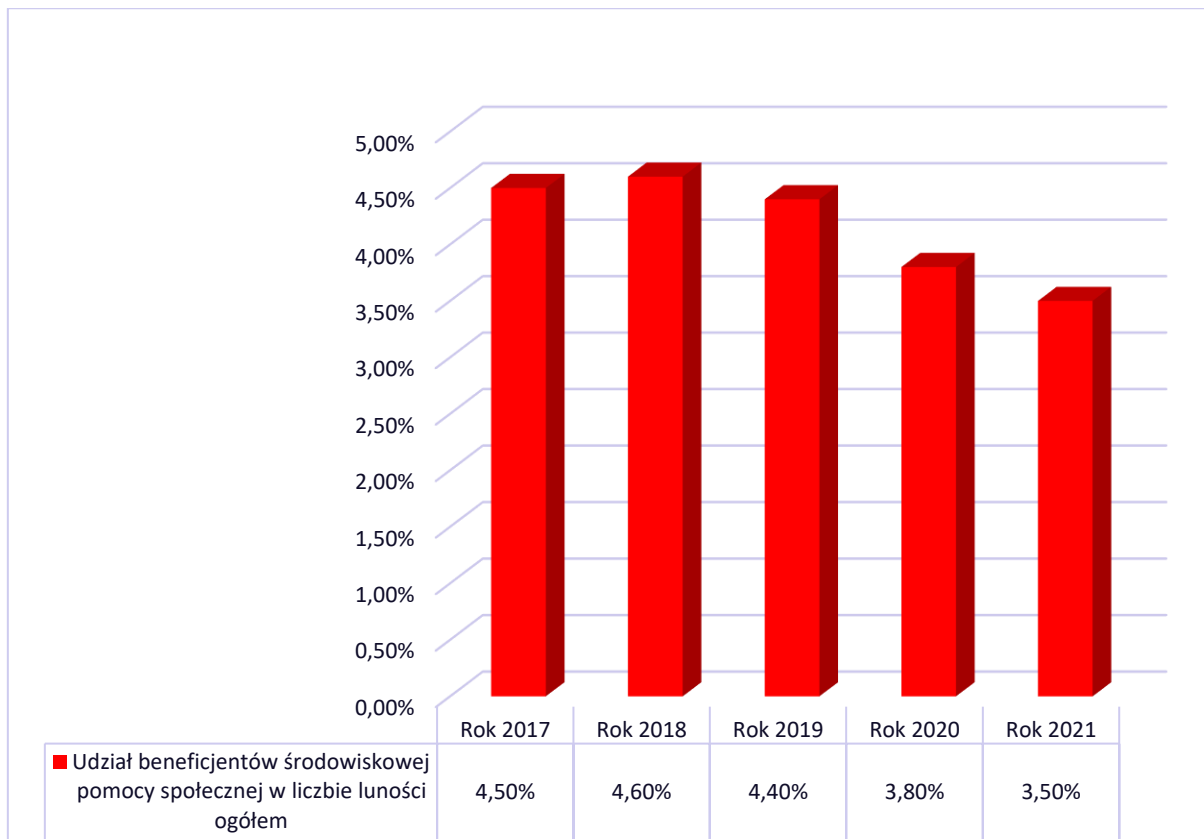
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych.

Analogicznie zmienia się liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Poniższy wykres obrazuje jak w latach 2017 – 2021 zmieniał się udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem.

Tabela 22. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej (udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem) w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021.

Wyszczególnienie	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	%	4,5	4,6	4,4	3,8	3,5
poniżej kryterium dochodowego; ogółem	%	2,6	2,2	2,4	1,8	1,3
powyżej kryterium dochodowego; ogółem	%	1,9	2,3	2,0	2,0	2,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wykres 28. Udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

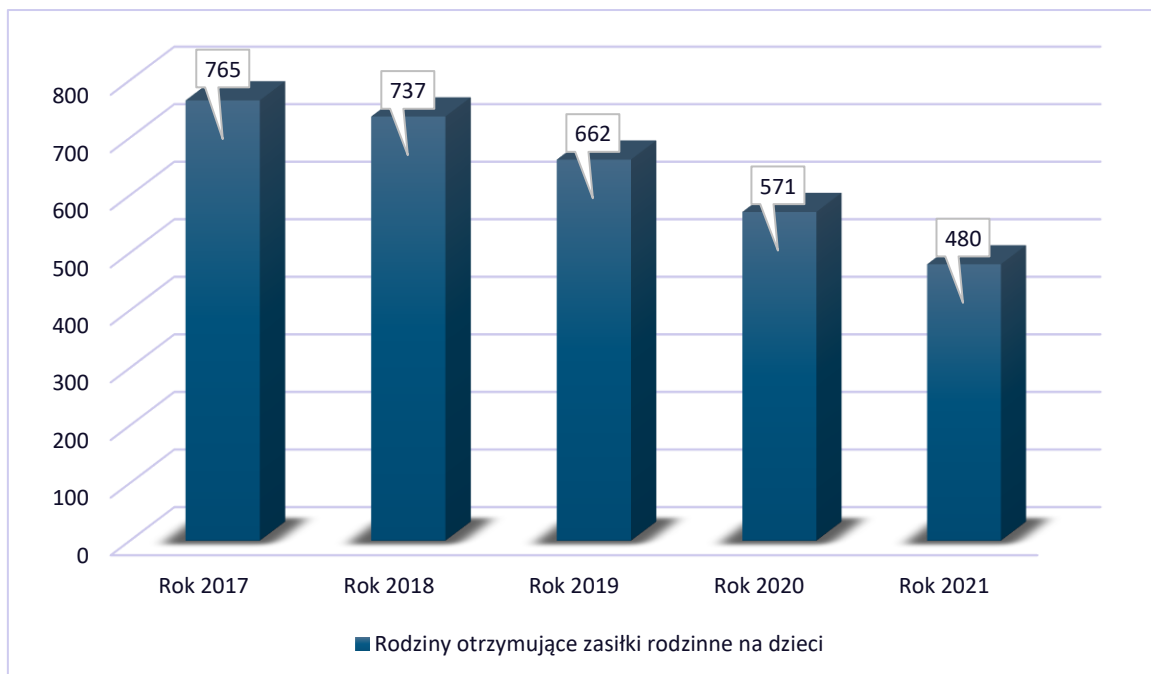
W latach 2017-2021 w gminie Rakoniewice zmniejszyła się liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci z 765 rodzin w 2017 r. do 480 rodzin w 2021 r. Tak samo zmieniał się udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny. Udział ten zmniejszył się z 49,0% w 2017 r. do 33,2% w 2021 r.

Tabela 23. Rodzaje i powody wypłaconych w gminie Rakoniewice zasiłków w latach 2018 – 2021.

Wyszczególnienie	Jm	2018	2019	2020	2021
Zasiłki stałe z powodu niepełnosprawności	szt.	41	42	48	46
Zasiłki okresowe	rodziny	47	59	43	36
bezrobocie	rodziny	33	34	28	29
długotrwała choroba	rodziny	10	11	9	3
niepełnosprawność	rodziny	2	3	1	1
inne powody	rodziny	2	11	5	3
Zasiłki celowe	rodziny	167	166	181	149

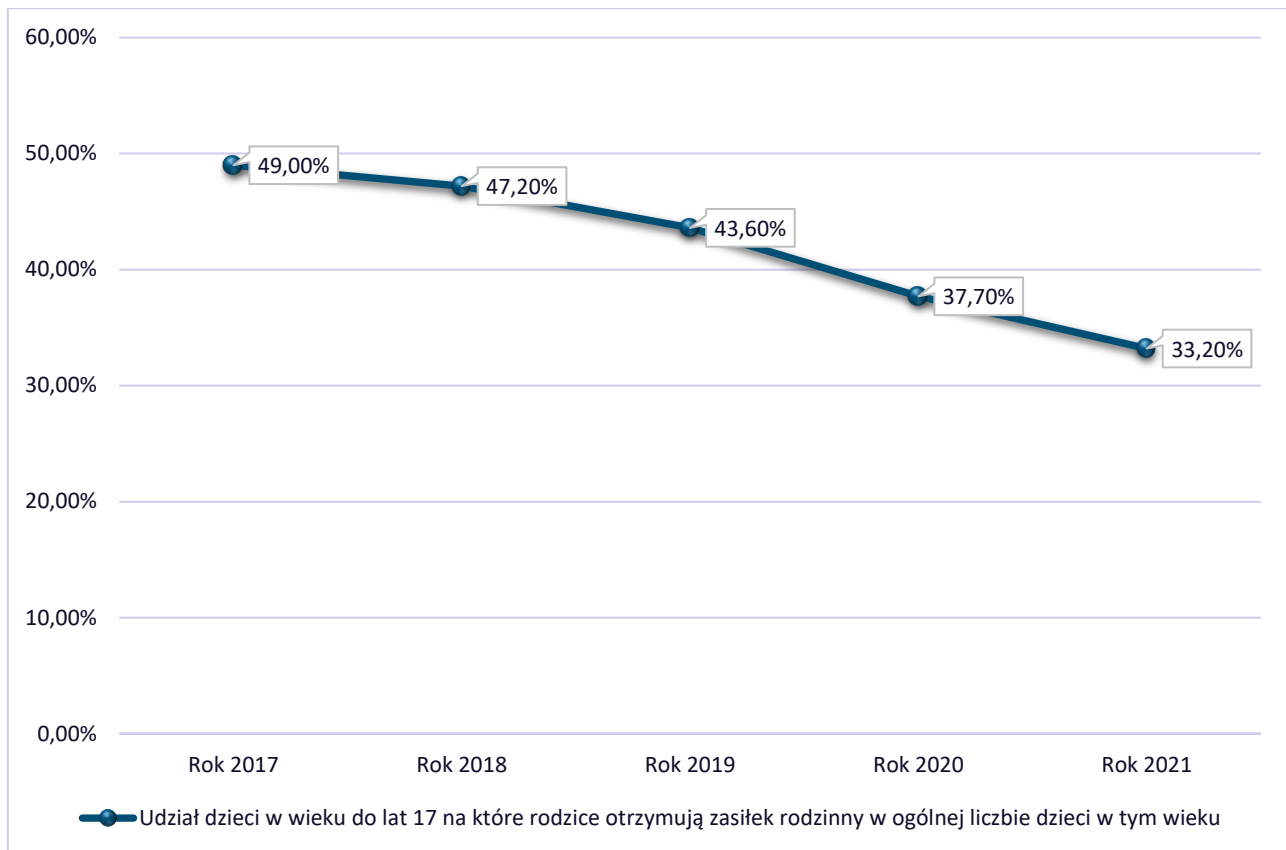
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

Analiza danych z zakresu pomocy społecznej wskazuje, że w latach 2018 – 2021 wzrasta liczba wypłacanych zasiłków stałych, z powodu niepełnosprawności. W zakresie osób korzystających ze wsparcia zasiłkami okresowymi, najwięcej zasiłków wypłacano z powodu bezrobocia, a następnie z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz innych powodów. Przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej zasiłki celowe wypłacane były w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opału, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, pokrycia kosztów pobytu w placówkach interwencji kryzysowej czy mieszkaniach chronionych. Generalnie liczba rodzin, którym przyznano pomoc zasiłkami okresowymi oraz celowymi, systematycznie spada.

Wykres 29. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wykres 30. Udział dzieci w wieku do lat 17 na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Formą wspomagania mieszkańców w ramach funkcjonowania OPS jest wypłata dodatków mieszkaniowych. W latach 2017 – 2021 liczba tych dodatków zwiększyła się następnie zmniejszyła. Tendencja zmian liczby wypłacanych dodatków mieszkaniowych jest analogiczna ze zmianą kwot ogółem wypłaconych dodatków. Największa kwota dodatków mieszkaniowych ogółem była wypłacona w 2020 r. 205 867,00 zł. Z kolei najmniejszą kwotę dodatków mieszkaniowych Gmina wypłaciła w 2018 r. 155 866,00 zł.

Tabela 24. Liczba i kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych użytkownikom lokali w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	Jm	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem liczba	szt.	613	604	617	623	587
Ogółem kwota	zł	166 883,00	155 866,00	171 965,00	205 867,00	205 095,00
gminnych liczba	szt.	110	100	87	91	72
spółdzielczych liczba	szt.	111	129	124	95	72
prywatnych w budynkach objętych wspólnotą mieszkaniową liczba	szt.	55	57	56	53	43
prywatnych (bez wspólnot)	szt.	160	149	159	106	116

mieszkańczych); liczba						
innych podmiotów; liczba	szt.	177	169	191	278	284

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Z wypłacanych w 2021 r. 587 dodatków mieszkaniowych 12,3% wypłacono najemcom zasobów gminnych, 12,2% najemcom lokali spółdzielczych, 7,3% użytkownikom lokali prywatnych w budynkach objętych wspólnotą mieszkaniową, 19,8% mieszkańcom lokali prywatnych bez wspólnot mieszkaniowych, 48,4% innym podmiotom.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii realizuje Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja opiera swoją działalność na podstawie uchwalanego przez Radę Miejską w Rakoniewicach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Komisja działa w oparciu o coroczny budżet, przy czym środki przeznaczone na jej działanie pochodzą z opłat za wydane podmiotom gospodarczym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Na wydatki dotyczące realizacji programu dotyczą w szczególności

- zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- zakupy materiałów,
- inwestycje.

Tabela 25. Środki wydatkowane na realizację programu przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania narkomanii w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Środki wydatkowane na realizację programu przeciwdziałania alkoholizmowi	233 458,73	334 512,29	209 947,39	241 279,88
Środki wydatkowane na realizację programu przeciwdziałania narkomanii	0,00	0,00	217,71	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Ochrona zdrowia

W 2021 r. w gminie Rakoniewice funkcjonowały 3 ogólne przychodnie lekarskie świadczące podstawową opiekę zdrowotną, obejmującą opiekę lekarza rodzinnego, praktyki pielęgniarskie, opiekę pielęgniarek środowisko-rodzinnych, opiekę położnych środowiskowo-rodzinnych:

- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego Puls w Rakoniewicach,
- Przychodnia Lekarza rodzinnego w Rostarzewie,
- Centrum Medyczne w Rakoniewicach.

Tabela 26. Przychodnie w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Przychodnie ogółem	5	5	5	4	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W latach 2017 – 2021 liczba przychodni zmniejszyła się o 2, w wyniku czego w latach 2017 - 2019 na 10 tys. ludności przypadały 4 przychodnie, a w 2021 r. już tylko dwie.

Tabela 27. Przychodnie na 10 tys. ludności w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Przychodnie na 10 tys. ludności	4	4	4	3	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Najwięcej porad zakresie podstawowej opieki medycznej zanotowano w 2019 r. – 65 791 natomiast najmniej w roku 2021 – 57 659. W przypadku porad ogółem, największą liczbę zanotowano w 2019 r. 87 347 porad, a najmniejszą w 2020 r. 69 874 porad. Najmniejsza różnica między poradami w przychodniach świadczących podstawową opiekę zdrowia a poradami ogółem wystąpiła w 2020 r. 11 800 porad, tymczasem największa w 2017 r. 24 835 porad.

Tabela 28. Porady lekarskie w przychodniach świadczących podstawową opiekę zdrowia w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Porady ogółem podstawowa opieka zdrowotna	58 036,0 0	61 352,0 0	65 791,0 0	58 074,0 0	57 659,0 0
Porady lekarskie ogółem	82 871,0 0	84 420,0 0	87 347,0 0	69 874,0 0	79 160,0 0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W roku 2017 na terenie gminy Rakoniewice funkcjonowało 6 aptek. Od 2018 r. ich liczba zmniejszyła się do 5. Na jedną aptekę w 2021 r. r. przypadało 2 639 osób.

Tabela 29. Liczba aptek na terenie gminy Rakoniewice w latach 2017 - 2021.

Wyszczególnienie		2017	2018	2019	2020	2021
Apteki ogólnodostępne	ob.	6	5	5	5	5
Punkty apteczne	ob.	1	1	1	1	1
Ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	2 192	2 654	2 636	2 649	2 639

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Na terenie pobliskich miast (Wolsztyn, Grodzisk Wlkp., Nowy Tomyśl, Kościan) funkcjonują w ramach samodzielnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej szpitale. Stosunkowo bliska lokalizacja Poznania daje mieszkańcom możliwość korzystania z oferty pakietów medycznych zapewniającej kompleksową opiekę specjalistyczną połączoną z profilaktyką, diagnostyką, badaniami laboratoryjnymi zarówno w ramach zakładów publicznych, jak i prywatnych praktyk lekarskich.

Bezpieczeństwo publiczne

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, reguluje ustawa o samorządzie gminnym, która traktuje powyższe jako zadania własne Gminy. Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. Swój wkład w poprawę efektywności działania ww. służb mają władze Gminy, które wspierają ww. jednostki.

Na terenie miasta Rakoniewice mieści się siedziba Komisariatu Policji. Komisariat swoim zasięgiem obejmuje teren Gminy Rakoniewice i Gminy Wielichowo. Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwają wyodrębnione rejony działania (odpowiedzialności) obsługiwane przez dzielnicowych (5 etatów), którzy służą społeczności miast i wsi obu gmin.

Tabela 30. Rodzaje przestępstw, interwencji i wykroczeń w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021

Wyszczególnienie	Jm	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Przestępczość w pojęciu ogólnym – sprawy	sprawy	136	140	121	108	179
Przestępstwa kryminalne	przestępstwa	36	35	34	18	41
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	przestępstwa	13	6	9	6	25
Przestępstwa pod wpływem alkoholu	przestępstwa	-	22	30	27	47
Interwencje policyjne	interwencje	-	839	934	1201	1 378
Wykroczenia zakończone mandatami	wykroczenia	580	405	561	648	929

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

Gmina Rakoniewice dysponuje dostatecznym zasobem wody na potrzeby przeciwpożarowe. Jest zwodociągowana jest w 100%, posiada ok. 500 hydrantów. W kilku miejscowościach zlokalizowane są zbiorniki wodne. Nadleśnictwo Grodzisk Wlkp. dysponuje 3 zbiornikami zamkniętymi pod Komorówkiem i Jabłonną.

Na terenie gminy Rakoniewice bezpieczeństwo pożarowe zapewnia 12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych

- Ochotnicza Straż Pożarna w Gninie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Goździnie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Jabłonie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Komorówku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kuźnicy Zbąskiej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łąkiem,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rakoniewicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rostarzewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna W Ruhocicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Tarnowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wiosce,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Błońsku,

Jednostki OSP Rakoniewice, Rostarzewo i Jabłonna są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Drugorzutowe jednostki to OSP: Wioska, Ruhocice i Gnin. Pozostałe tj. OSP: Łąkie,

Goździn, Tarnowa, Komorówko, Błońsko i Kuźnica Zbąska to jednostki wsparcia. Baza lokalowa stowarzyszeń to głównie strażnice OSP. Jednostki wyposażone są w samochody strażackie oraz sprzęt, stanowiące własność odpowiednio Stowarzyszeń, względnie Gminy Rakoniewice. OSP nie tylko biorą udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, ale również uczestniczą w uroczystościach państwowych i kościelnych, zabezpieczają imprezy masowe, a także organizują akcje społeczne dla mieszkańców.

Tabela 31. Udział w akcjach ratowniczych z rozbiem na poszczególne jednostki na terenie gminy Rakoniewice w latach 2017 – 2021

Nazwa OSP	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Ogółem	239	227	201	194	210
Rakoniewice	117	118	103	86	113
Rostarzewo	64	33	46	47	35
Jabłonna	43	52	38	49	45
Wioska	7	13	6	7	6
Gnin	4	6	3	4	4
Ruchocice	0	4	3	0	5
Tarnowa	4	1	2	1	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice

Mienie komunalne

Na mienie komunalne składają się własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków, a także mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. Podmioty zarządzające mieniem komunalnym samodzielnie decydują o przeznaczeniu i sposobie wykorzystania składników majątkowych, przy zachowaniu wymogów zawartych w odrębnych przepisach prawa. W przypadku gminy, oświadczenie woli w zakresie zarządu mieniem komunalnym składa jednoosobowo burmistrz albo działający na podstawie jego upoważnienia zastępca burmistrza samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez burmistrza osobą. W sytuacji, gdy czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności również jest potrzebna kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej. Ogólnie sformułowanym obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona, które obejmuje w szczególności monitoring na terenie

nieruchomości i w obiektach budowlanych stanowiących mienie gminy i na terenie wokół takich nieruchomości i obiektów budowlanych.

Podstawowy zasób mienia komunalnego w gminach stanowią nieruchomości, w szczególności grunty. W analizowanym okresie obejmującym lata 2017 – 2021, w roku 2017 zanotowano najwyższą powierzchnię gruntów komunalnych znajdujących się na terenie gminy Rakoniewice - 134 ha. Najmniejsza powierzchnia gruntów komunalnych wyniosła 129 ha w roku 2021. Grunty komunalne kształtują się na poziomie 0,67 % powierzchni gminy ogółem i z roku na rok powierzchnia ta ulega zmniejszeniu. Różnica pomiędzy powierzchnią gruntów w 2017 r. w porównaniu ze stanem w 2021 r. wynosi 5 ha.

Tabela 32. Powierzchnia gruntów komunalnych gminy Rakoniewice w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	Jm	2017	2017	2019	2020	2021
Ogółem stan na 1 stycznia	ha	134	136	134	133	129

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Ważną część mienia w gminach stanowi zasób lokali mieszkalnych i lokali użytkowych. W latach 2017 – 2021, zasób lokali mieszkalnych zmniejszył się o 8. Największą liczbą lokali gmina Rakoniewice dysponowała w 2017 r. – 95 lokali.

Liczba lokali użytkowych nie ulegał zmianie były w posiadaniu gminy w latach 2017 i 2021 - 3 lokale.

Tabela 33. Liczba lokali mieszkalnych i lokali użytkowych w zasobie komunalnym gminy Rakoniewice w latach 2010-2019.

Wyszczególnienie	2017	2017	2019	2020	2021
Lokale mieszkalne	95	94	90	82	87
Lokale użytkowe	3	3	3	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Lokale znajdujące się w zasobie komunalnym gminy Rakoniewice znajdują się w budynkach o zróżnicowanym stanie prawnym. Są to budynki stanowiące w całości własność Gminy, budynki wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina jest współwłaścicielem a także budynki pozostające w posiadaniu samoistnym Gminy.

W 2021 r. lokale znajdujące się w zasobie komunalnym gminy Rakoniewice mieściły się w 42 budynkach mieszkalnych, z czego 16 budynków (38,1%) stanowiło w całości własność gminy Rakoniewice, a 22 budynki (52,4 %) budynków stanowiły budynki w których gmina Rakoniewice jest współwłaścicielem.

4 budynki (9,5 %) miało nieuregulowany stan prawny. Względem tych budynków podjęto stosowne działania.

Tabela 34. Mienie komunalne gminy w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa trwałe, w tym:	80 493 247,63	87 370 864,44	90 259 738,70	91 853 150,66	91 226 787,79
Wartości niematerialne i prawne	729,49	0,00	0,00	0,00	0,00
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	72 313 684,48	76 425 134,20	78 207 394,00	79 466 695,99	78 699 228,62
Grunty	6 312 541,18	6 229 436,08	6 286 068,92	6 279 349,45	7 271 730,58
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	63 184 789,57	67 328 590,26	69 334 400,09	67 190 821,00	68 993 815,68
Pozostały środki trwałe	2 816 353,73	2 867 107,86	2 586 924,99	5 996 525,54	2 433 682,36
Inwestycje (środki trwałe w budowie)	524974,76	666 259,26	552 361,66	3 890 105,57	617 213,50
Środki przekazane na poczet inwestycji (środków trwałych w budowie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności długoterminowe	1950,00	975,00	107 589,46	91 699,43	232 803,93
Długoterminowe aktywa finansowe, w tym:	8 176883,66	10 944 755,24	11 944 755,24	12 294 755,24	12 294 755,24
Akcje i udziały	8 176883,66	10 944 755,24	11 944 755,24	12 294 755,24	12 294 755,24
Papiery wartościowe długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktywa obrotowe, w tym:	2 226 076,06	2 437 185,82	2 587 884,22	2 785 354,78	2 469 905,12
Zapasy	25 881,42	22 255,06	30 949,22	32 735,21	47 091,99
Należności i roszczenia	1 949 621,52	2 161 096,31	1 990 847,43	2 106 057,00	1 917 433,50
Środki pieniężne	250 573,12	253 834,45	566 087,57	646 562,57	505 379,63
Rozliczenia międzyokresowe	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma aktywów	82 719 323,69	89 808 050,26	92 847 622,92	94 638 505,44	93 696 692,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice - sprawozdania finansowe

W układzie ewidencji prowadzonych przez samorzady terytorialne mienie komunalne stanowią aktywa kontrolowane przez dany podmiot, którym gospodarują. Aktywa trwałe gminy Rakoniewice w

latach 2010-2019 mają tendencję wzrostową. W 2017 r. ich wartość wynosiła 80 493 247,63 zł, natomiast w roku 2021 już 91 226 787,79 zł, co daje przyrost wartości o 10 733 540,16 zł.

Biorąc pod uwagę aktywa obrotowe, ich suma w 2017 r. wynosiła 2 226 076,06zł, natomiast w roku 2021 była równa 2 469 905,12 zł. Suma aktywów w roku 2017 mieściła się w kwocie 82 719 323,69 zł, aby w 2019 r. osiągnąć kwotę 93 696 692,91 zwiększenie kwoty aktywów, mienia o 10 977 369,22 zł

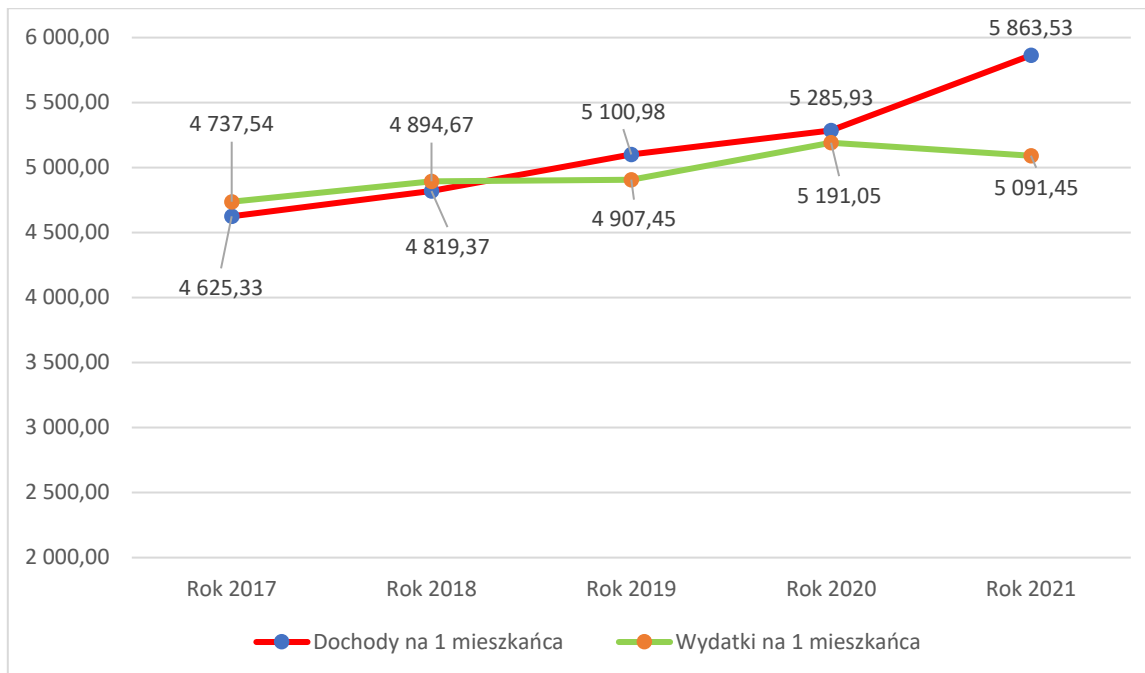
Tabela 35. Budżet gminy Rakoniewice w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Dochody ogółem, w tym:	60 725 930,31	63 461 481,79	67 542 130,84	70 128 393,20	77 515 832,65
Dochody bieżące, w tym:	59 033 106,75	12 982 818,80	66 334 757,25	68 415 826,20	74 678 012,62
pozostałe dochody w tym z podatków lokalnych	bd	12 508 524,09	13 548 034,34	13 296 246,61	14 546 875,82
dochody działu podatku PIT	bd	9 940 120,00	11 074 434,00	10 490 110,00	12 291 660,00
dochody z udziału podatku CIT	bd	537 794,38	558 939,91	475 549,84	1 019 596,80
Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	bd	21 567 246,57	24 416 748,17	28 011 420,29	28 289 733,00
Dotacje UE	bd	619 451,11	231 016,83	231 014,46	0,00
Subwencje	bd	16 037 892,00	16 505 584,00	15 911 485,00	18 530 147,00
Dochody majątkowe	1 692 823,56	1 776 158,98	1 207 373,59	1 712 567,00	2 837 820,03
Wydatki ogółem, w tym:	62 199 128,45	64 453 073,41	64 979 479,36	68 869 599,98	67 308 966,81
Wydatki bieżące	48 361 105,15	52 870 971,69	57 027 164,33	59 915 962,46	62 478 973,74
Wydatki majątkowe	13 838 023,30	11 582 101,72	7 952 315,03	8 953 637,52	4 829 993,07
Wynik budżetu	-1 473 198,14	991 591,62	2 562 651,48	1 258 793,22	6 642 601,08

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMG Rakoniewice - sprawozdania finansowe

Dochody ogółem w gminie Rakoniewice w analizowanym okresie sukcesywnie wzrastały. W 2017 r. wynosiły 60 725 930,31 zł. natomiast w 2021 r. 77 515 832,65 zł. Różnica pomiędzy tymi dwoma kwotami wynosi 16 789 902,23 zł. Tymczasem wydatki w 2017 r. wynosiły 62 199 128,45 zł, a w 2021 r. zwiększyły się do kwoty 67 308 966,81 zł. W przeciągu badanych lat w gminie Rakoniewice suma wydatków ogółem zwiększyła się o 5 109 838,36 zł.

W 2017 r. wynik budżetu wskazywał na kwotę ujemną – deficyt budżetowy wynosił 1 473 198,14 zł. Od 2018 r. występowała nadwyżka. Największą nadwyżkę zanotowano w 2021 r. 6 642 601,08 zł, natomiast najmniejszą dodatnią kwotę wyniku osiągnięto w 2018 r. 991 591,62 zł.

Wykres 31. Dochody i wydatki z budżetu w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2017-2022.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W gminie Rakoniewice najwyższe dochody z budżetu w przeliczeniu na jednego mieszkańca miały miejsce w roku 2021 i wynosiły 5.863,53 zł, zaś najniższe w roku 2017 – 4.625,33 zł. Różnica pomiędzy dwoma kwotami jest równa 1.238,20 zł. Tymczasem najwyższą kwotę wydatków ogółem zanotowano w 2020 r. (5.191,05 zł), a najniższą w roku 2017 (4.625,33 zł). Różnica wynosi 565,72 zł. Największe różnice pomiędzy dochodami, a wydatkami zanotowano w roku 2021, wówczas różnica wyniosła 772,08 zł (więcej dochodów niż wydatków). Tymczasem najmniejsze różnice między dochodami a wydatkami miały miejsce w roku 2018, różnica wyniosła 75,3 zł (więcej wydatków niż dochodów) oraz w roku 2020 z różnicą 94,88 zł (dochodów niż wydatków).

Wykaz rysunków

Rysunek 3. Położenie gminy Rakoniewice w województwie wielkopolskim

Rysunek 2. Sąsiedztwo gminy Rakoniewice

Rysunek 3. Podział Polski na jednostki NUTS 3 obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. (granice województw i powiatów według stanu na 1 stycznia 2018 r.)

Rysunek 4. Gmina Rakoniewice na tle podziału Polski na jednostki NUTS 3 obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. (granice województw i powiatów według stanu na 1 stycznia 2018 r.)

Rysunek 5. Położenie fizycznogeograficzne gminy Rakoniewice.

Rysunek 6. Sieć dróg publicznych Rakoniewice.

Rysunek 7. Sieć dróg publicznych w mieście Rakoniewice.

Rysunek 8. Położenie gminy Rakoniewice w regionie.

Rysunek 9. Rozmieszczenie czujników z odczytem jakości powietrza na terenie gminy Rakoniewice.

Rysunek 10. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice

Rysunek 11. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice.

Rysunek 12. Stan pokrycia usługami szerokopasmowego dostępu do Internetu na terenie gminy Rakoniewice.

Rysunek 13. Granice obwodów szkół w gminie Rakoniewice

Rysunek 14. Granice obwodów szkół w gminie Rakoniewice

Wykaz tabel

Tabela 1. Istniejące złoza na terenie gminy Rakoniewice,

Tabela 2. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzje o warunkach zabudowy wydane przez burmistrza gminy Rakoniewice w latach 2017-2021.

Tabela 3. Woda dostarczona do wodociągu w czasie doby w latach 2017 -2021

Tabela 4. Długość sieci gazowej na przełomie lat 2017 – 2021

Tabela 5. Granice obwodu szkół podstawowych na terenie gminy Rakoniewice od dnia 1 września 2019r.

Tabela 6. Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2017- 2021

Tabela 7. Liczba szkół podstawowych, oddziałów oraz uczniów przypadających na oddział w szkołach podstawowych w latach 2017- 2021

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe na przełomie lat 2017 – 2020

Tabela 9. Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w latach 2017 – 2021

Tabela 10. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jednego mieszkańca gminy Rakoniewice w latach 2017 – 2021 [m2/osobę]

Tabela 11. Granice obwodu szkół podstawowych na terenie gminy Rakoniewice od dnia 1 września 2019 r.

Tabela 12. Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2017- 2021.

Tabela 13. Liczba szkół podstawowych, oddziałów oraz uczniów przypadających na oddział w szkołach podstawowych w latach 2017- 2021

Tabela 14. Nauczanie języków obcych w % ogółu uczniów w szkołach podstawowych w latach 2017- 2022

Tabela 15. Liczba dzieci w przedszkolach wg pojedynczych roczników wieku w latach 2017 -2021

Tabela 16. Liczba przedszkoli, oddziałów oraz dzieci przypadających na oddział w gminie Rakoniewice w latach 2017- 2021

Tabela17. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2017- 2021

Tabela 18. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadająca na jedną placówkę wychowania przedszkolnego w latach 2017- 2021.

Tabela 19. Ogłaszane konkursy/podpisane umowy o współpracę, wysokość środków wydatkowanych na ten cel na terenie gminy Rakoniewice w latach 2018 – 2021

Tabela 20. Ogłaszane konkursy/podpisane umowy o współpracę, wysokość środków wydatkowanych na ten cel na terenie gminy Rakoniewice w latach 2018 – 2021.

Tabela 21 Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego na 10 tys. mieszkańców w gminach powiatu grodziskiego w latach 2017 – 2021

Tabela 22. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej (udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem) w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021

Tabela 23 Liczba i kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych użytkownikom lokali w latach 2017-2021

Tabela 24

Tabela 25. Liczba i kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych użytkownikom lokali w latach 2017-2021

Tabela 26. Przychodnie w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021 .

Tabela 27. Przychodnie na 10 tys. ludności w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021.

Tabela 28. Porady lekarskie w przychodniach świadczących podstawową opiekę zdrowia w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021

Tabela 29. Liczba aptek na terenie gminy Rakoniewice w latach 2017 - 2021.

Tabela 30. Rodzaje przestępstw, interwencji i wykroczeń w gminie Rakoniewice w latach 2017 - 2021

Tabela 31. Udział w akcjach ratowniczych z rozbiem na poszczególne jednostki na terenie gminy Rakoniewice w latach 2017 – 2021

Tabela 32. Powierzchnia gruntów komunalnych gminy Rakoniewice w latach 2017-2021 .

Tabela 33. Liczba lokali mieszkalnych i lokali użytkowych w zasobie komunalnym gminy Rakoniewice w latach 2010-2019.

Tabela 34. Mienie komunalne gminy w latach 2017-2021.

Tabela 35. Budżet gminy Rakoniewice w latach 2017-2021.

Wykaz wykresów

Wykres 1. Powierzchnia terenów lasów w porównaniu do powierzchni ogółem gminy Rakoniewice w latach 2017-2021 [w km²].....

Wykres 2. Mieszkańcy korzystający z oczyszczalni w latach 2010 - 2019

Wykres 3. Odpady komunalne w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021 [w t].....

Wykres 4. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem gminy Rakoniewice w porównaniu z powiatem grodziskim, województwem wielkopolskim i Polską w latach 2017-2021.....

Wykres 5. Liczba mieszkańców ogółem gminy Rakoniewice w latach 2017-2021.....

Wykres 6. Struktura demograficzna mieszkańców gminy Rakoniewice z podziałem na grupy wieku w latach 2017 i 2021

Wykres 7. Struktura demograficzna mieszkańców gminy Rakoniewice z podziałem na grupy aktywności ekonomicznej w latach 2017-2021

Wykres 8. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w gminie Rakoniewice w porównaniu ze współczynnikiem powiatu złotoryjskiego, województwa dolnośląskiego i Polski w latach 2010-2019

Wykres 9. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób w gminie Rakoniewice w porównaniu ze wskaźnikiem powiatu grodzkiego, województwa wielkopolskiego i Polski w latach 2017 – 2021.

Wykres 10. Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób w gminie Rakoniewice w porównaniu ze wskaźnikiem powiatu grodzkiego, województwa wielkopolskiego i Polski w latach 2017 – 2021.

Wykres 11. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w % ogółu ludności w latach 2010-2019.

Wykres 12. Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2010-2019.

Wykres 13. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w rozbiu na miasto i wsie w % ogółu ludności w latach 2010-2019.

Wykres 14. Ilość przyłączy kanalizacji sanitarnej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania w latach 2010-2019.

Wykres 15. Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem w stosunku do odbiorców gazu ogółem na przełomie lat 2017 – 2021

Wykres 16. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice w latach 2010-2019

Wykres 17. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice według sekcji (A-U) w latach 2010 i 2019

Wykres 18. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice według formy prawno-ekonomicznej na 31 grudnia 2017 r.

Wykres 19. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Rakoniewice według formy prawno-ekonomicznej na 31 grudnia 2021 r.

Wykres 20. Liczba osób bezrobotnych z podziałem na płeć w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021

Wykres 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Rakoniewice w porównaniu z powiatem grodzkim, województwem wielkopolskim i Polską w latach 2017-2021 [w %]

Wykres 22 Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych w latach 2017- 2021

Wykres 23. Współczynnik skolaryzacji netto (szkoły podstawowe i gimnazjalne) w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021 [w %].

Wykres 24. Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach w gminie Rakoniewice w latach 2017- 2021

Wykres 25. Dzieci w wieku żłobkowym w latach 2017- 2021

Wykres 26. Liczba wolumenów księgozbioru i wypożyczeń na zewnątrz przypadająca na jednego czytelnika bibliotek w gminie Rakoniewice w latach 2017-2021.

Wykres 27. Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021

Wykres 28. Udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021.

Wykres 29. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021

Wykres 30. Udział dzieci w wieku do lat 17 na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w gminie Rakoniewice w latach 2017 – 2021

Wykres 31. Dochody i wydatki z budżetu w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2017-2022.